

E. Edward Zinke i Thomas Shepherd

Teme u Evanđelju po Ivanu

Pouke iz Biblije

Listopad, studeni i prosinac 2024.

Sadržaj

1. Znaci koji pokazuju put
2. Pokazatelji božanstva
3. Poruka u pozadini — Proslov
4. Svjedoci o Kristu kao Mesiji
5. Svjedočenje Samarijanaca
6. Još svjedočanstava o Isusu
7. Blago onima koji vjeruju
8. Ispunjenje starozavjetnih svjedočanstava
9. Izvor života
10. Put, Istina i Život
11. Otac, Sin i Duh
12. Čas slave — križ i uskrsnuće
13. Epilog: Poznavanje Isusa i Njegove Riječi

POUKE IZ BIBLIJE — izdanje za odrasle — 4/2024.

Pouke iz Biblije — izdanje za odrasle priprema Odjel za crkvene službe Generalne konferencije adventista sedmog dana. Pouke se pripremaju pod nadzorom proširenog odbora za subotnjoškolske pouke, čiji su članovi konzultativni urednici. Tiskana biblijska pouka pridonos je odbora.

Nakladnik: ZNACI VREMENA, Prilaz Gjure Deželića 77, 10000 Zagreb, Hrvatska • *Odgovorni urednik:* Neven Klačmer • *Urednik:* Mario Šijan • *Prijevod:* Tamara Babić • *Lektura:* Marijan Malašić • *Korektura:* Ljiljana Đidara • *Prijelom:* Brankica Vukmanić • *Tisak:* Znaci vremena, Zagreb

znaci-vremena.com • adventisti.hr

CROATIAN ADULT SSQ — 4/2024

E. Edward Zinke & Thomas Shepherd, Themes in the Gospel of John

UVOD

Teme u Evanđelju po Ivanu

Perzijski sag izložen u jednoj trgovini u Teheranu, glavnom gradu Irana, prikazivao je staru šumu. Preljepo izrađen, on je zapravo oponašao švicarski krajolik: planine, vodopad, tirkizno jezero, šumovite obronke i prostrano plavo nebo prošarano oblacima.

Svatko tko bi ušao u tu trgovinu mogao je provesti izvjesno vrijeme zapažajući brojne pojedinosti na njemu, kao što su broj čvorova po kvadratnom centimetru, način tkanja saga, vrsta boja koje su korištene — sve sitnice koje su dovele do toga da on tako izgleda.

Ili bi se mogao usredotočiti na privlačne tehnike i motive koji su tom tepihu davali jedinstvenu ljepotu: nebo koje se ogleda u jezeru, snijeg na vrhovima planina, zelenu šumu upotpunjenu tamnozelenom mahovinom. Motivi (ili teme) tepiha uklapali su se u vješto usklađenu cjelinu da bi dočarali ljepotu tog spokojnog mjesta u Alpama.

Ovog tromjesečja proučavat ćemo još jedno fino izrađeno remek-djelo. Ono nije nastalo kao rezultat poteza kista na platnu, fine obrade fotografije niti vještog tkanja tepiha. To je zapravo Božja riječ vješto izražena u Evanđelju po Ivanu.

Riječi imaju značenje unutar svojeg konteksta. Da bi netko razumio što Sveto pismo namjerava reći, mora ga proučavati u kontekstu bliskih izraza, poglavlja i odlomaka, pa i sveobuhvatne poruke cijele Biblije. Na kraju krajeva, s obzirom na to da je cijela Biblija nadahnutu Duhom Svetim, svaki njezin dio treba proučavati u kontekstu cjeline.

Naša je namjera ovog tromjesečja razumjeti poruku Evanđelja po Ivanu. Ono je jedinstveno među četiri evanđelja, i često usmjerava pozornost na razgovore između Isusa i samo jedne ili dvije osobe — kao što su Natanael, Nikodem, žena na zdencu, bespomoćni čovjek u ribnjaku Bethesdi, slijepac od rođenja, Lazar i njegove sestre, Pilat, Petar i Toma. Mnogi od ovih događaja pojavljuju se samo u Evanđelju po Ivanu.

Evanđelje po Ivanu je Božja riječ koja nam je prenesena preko apostola. Poput cijele Biblije, ovo evanđelje došlo je do nas Božjom voljom, a ne voljom čovjeka. Ivan je bio samo voljno oruđe koje je Duh Sveti upotrijebio kako bi nam približio mnoge bitne teme, kao što su Riječ (*logos*), svjetlo, kruh, voda, Duh Sveti, jedinstvo, znakovi, svjedo-

Da bi netko razumio što Sveto pismo namjerava reći, mora ga proučavati u kontekstu bliskih izraza, poglavlja i odlomaka, pa i sveobuhvatne poruke cijele Biblije.

čanstvo i proroštvo. Te se teme uzajamno dodatno upotpunjuju i jedna drugu rasvjetljavaju kroz čitavo evanđelje.

Proučavanje Biblije često se usredotočuje na značenje pojedine riječi ili kratkog odlomka iz Svetoga pisma. Proučavamo značenje riječi uz pomoć biblijskog rječnika. Istražujemo gramatiku, neposredni kontekst, povijesni kontekst i — ako upotrijebimo analogiju s tepihom — bivamo zaokupljeni brojem čvorova po kvadratnom centimetru, tkanjem, boja-ma, podlogom. I svi su ti detalji bitni.

Ali dok istražujemo detalje, ne dopustimo da nam promakne cjelina. Jer kao što bi perzijski tepih mogao “prenijeti” nekoga do prelijepog mjesta u Alpama, tako nas i Evanđelje po Ivanu može vratiti unatrag, u vrijeme života i službe Isusa Krista, koga poznavati znači imati vječni život. Detalji imaju svoju ulogu — da nas upute na širu sliku, a u Evanđelju po Ivanu ta šira slika je božanski nadahnuo otkrivenje Isusa, našega Gospodina i Spasitelja.

E. Edward Zinke, bivši pomoćnik direktora Instituta za biblijska istraživanja pri Generalnoj konferenciji adventista sedmoga dana, uključen je u mnoge crkvene aktivnosti i odbore. Između ostalog, on je i potpredsjednik Odbora za Ostavštinu Ellen G. White i viši savjetnik u uredništvu časopisa *Adventist Review*. Ima tri počasna doktorata s adventističkih sveučilišta. Živi u Marylandu.

Dr. Thomas Shepherd viši je znanstveni suradnik i profesor Novoga zavjeta na Adventističkom teološkom fakultetu Sveučilišta Andrews, gdje predaje od 2008. godine. On i njegova supruga, dr. Sherry Shepherd, služili su kao misionari u Malaviju u Africi i u Brazilu. Imaju dvoje odrasle djece i šestero unučadi.

Znaci koji pokazuju put

“Isus je učinio i mnoge druge čudesne znakove u prisutnosti svojih učenika. Oni nisu zapisani u ovoj knjizi. Ovi su zapisani da biste povjerovali da je Isus Krist, Božji sin. I da, vjerujući, po njemu imate život.” (Ivan 20,30.31)

Biblijski tekstovi: Ivan 2,1-11; Ivan 4,46-54; Ivan 5,1-16; Marko 3,22.23; Matej 12,9-14; Ivan 5,16-47.

Zašto je Ivan napisao svoje evanđelje? Je li želio istaknuti Isusova čuda? Ili naglasiti neka Njegova učenja? Zašto je sve to napisao?

Pod silom i utjecajem Duha Svetoga, Ivan objašnjava zašto je to učinio. On kaže da je događaje koje navodi, premda se još mnogo toga moglo napisati o Kristovom životu (Ivan 21,25), izabrao upravo zato “da vjerujete da Isus jest Krist, Sin Božji, i da vjerujući imate život u ime Njegovo” (Ivan 20,31 — Šarić).

Ovog ćemo tjedna razmotriti nekoliko Isusovih prvih čuda opisanih u Evanđelju po Ivanu — od pretvaranja vode u vino na jednoj svadbi, preko obnavljanja zdravlja nečijem bolesnom sinu, do iscjeljenja čovjeka u ribnjaku Bethesdi.

Ivan ta čuda naziva “znacima”. On ne misli na nešto poput prometnih znakova, već na čudesne događaje koji upućuju na uzvišeniju stvarnost — na Isusa kao Mesiju. U svim tim izvještajima vidimo primjere ljudi koji su Mu uzvratili vjerom. A njihov primjer poziva i nas da učinimo isto.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 78—87.

SVADBA U KANI GALILEJSKOJ

Pročitajte Ivan 2,1-11. Koji je znak Isus učinio u Kani Galilejskoj i kako je to pomoglo Njegovim učenicima da povjeruju u Njega?

.....
.....
.....

To što su vidjeli kako Isus čini čudo pretvaranja vode u vino, pružilo je dokaz u prilog odluci učenika da slijede Isusa. Zar taj silni znak nije upućivao na Njega kao na nekoga tko je poslan od Boga? (Premda vjerovatno još uvijek nisu shvaćali da je On Bog.)

Mojsije, kao vođa Izraelaca, izveo je narod iz Egipta “znakovima i čudesima” (Ponovljeni zakon 6,22; 26,8). Njega je Bog upotrijebio da oslobodi Izraelce od Egipćana. (On je u određenom smislu bio njihov “spasitelj”.)

Bog je preko Mojsija najavio da će doći prorok koji će biti poput Mojsija. I tražio je od Izraela da Ga sluša (Ponovljeni zakon 18,15; Matej 17,5; Djela 7,37). Taj “prorok” je bio Isus, a u Ivanu 2 On je učinio svoj prvi znak koji je sam po sebi upućivao na izbavljenje Izraelaca iz Egipta.

Rijeka Nil bila je ključni izvor života i božanstvo za Egipćane. A jedno od zala koja su pogodila Egipat odnosilo se upravo na tu rijeku — na pretvaranje njezine vode u krv. U Kani je Isus učinio slično čudo, ali umjesto da vodu pretvori u krv, pretvorio ju je u vino.

Radilo se o šest vrčeva vode koja se upotrebljavala za pranje u židovskim obredima, što je to čudo još bliže povezalo s biblijskom temom spasenja. Pričajući događaj pretvaranja vode u vino, čime se osvrnuo na tekst iz Izlaska, Ivan je upućivao na Isusa kao na Izbavitelja.

Što je domaćin gozbe pomislio o neprevrelom vinu koje je Isus osigurao? Bio je vrlo iznenađen kvalitetom tog pića i ne znajući za čudo koje je Isus učinio, pomislio je da je najbolje vino sačuvano za kraj.

Grčki izraz *oinos* koristi se i za svježi i za fermentirani (prevreli) sok od grožđa (vidi: *The Seventh-day Adventist Bible Dictionary*, str. 1177). Ellen G. White tvrdi da je piće načinjeno tim čudom bilo bezalkoholno (vidi: “Na svadbenoj svečanosti”, *Isusov život*, str. 108,109; u izvorniku 149). A oni koji su znali što se dogodilo, bili su nesumnjivo zapanjeni rezultatom.

Koje razloge vi imate da biste slijedili Isusa? (A ima ih mnogo, zar ne?)

DRUGI ZNAK U GALILEJI

Tijekom svoje ovozemaljske službe, Isus je činio čuda koja su ljudima pomagala da vjeruju u Njega. Ivan je zabilježio ta čuda da bi i drugi mogli isto tako povjerovati u Isusa.

Pročitajte Ivan 4,46-54. Zašto evanđelist ovaj događaj povezuje s čudom na svadbi?

.....
.....

U svojem izvještaju o drugom znaku koji je Isus učinio u Galileji, Ivan se osvrće na prvi znak, učinjen na svadbi u Kani Galilejskoj. Kao da želi reći: *Znaci koje Isus čini pomoći će vam da shvatite tko je On.* A onda dodaje: "To je bilo drugo čudo koje učini Isus po povratku iz Judeje u Galileju." (Ivan 4,54)

U prvi mah Isusov odgovor na molbu ovog kraljevskog činovnika može djelovati grubo. Međutim, taj je čovjek iscjeljenje svojeg sina postavio kao kriterij za vjerovanje u Isusa. A budući da je čitao njegovo srce, Isus mu je ukazao na tu duhovnu bolest, pogubniju od one tjelesne, koja je ugrožavala život njegovom sinu. Kao grom iz vedra neba, čovjeka je iznenada pogodila misao da bi njegovo duhovno siromaštvo moglo stajati života njegovog sina.

Važno je uvidjeti da čuda sama po sebi nisu dokazivala da je Isus Mesija. I drugi su činili čuda. Neki od njih bili su pravi proroci, a neki lažni. Čuda samo otkrivaju postojanje natprirodnog, ali to ne mora nužno značiti da ih čini Bog. (I Sotona može činiti "čuda", ako pod riječju "čuda" podrazumijevamo natprirodna djela.)

Ovaj se kraljevski činovnik u svojoj mucij oslonio na Isusovu milost, preklinjući Ga da mu izliječi sina. Isusov odgovor bio je ohrabrujući. Rekao mu je: "Idi. ... Tvoj će sin živjeti." (Ivan 4,50 — Suvremeni hrvatski prijevod) U grčkom izvorniku glagol "živjeti" nalazi se u prezentu (sadašnjem vremenu). Taj oblik naziva se "futuristički prezent" i koristi se u slučajevima kada se o nekom budućem događaju govori s takvom sigurnošću kao da se već zbiva. I doista, ovaj čovjek nije požurio kući, već je, vjerujući Isusu, stigao tek sljedećeg dana, saznavši da je upravo u trenutku kada je Isus izgovorio te riječi groznica napustila njegovog sina.

Kako je ovo silan razlog za vjerovanje u Isusa!

Čak i ako vidimo neko čudo, koje još kriterije moramo uzeti u obzir prije nego što automatski pomislimo da je ono od Boga?

ČUDO U RIBNJAKU BETHESDI

Sljedeći znak koji Ivan bilježi odigrao se u ribnjaku Bethesdi (Ivan 5,1-9). Vjerovalo se da anđeo dolazi uzburkati vodu i da će prvi bolesnik koji tada uđe u vodu biti izliječen. Zbog toga su trijemovi oko ribnjaka bili prepuni onih koji su se nadali da će biti izliječeni idući put. Isus je otišao u Jeruzalem i kad je prolazio pokraj ribnjaka, vidio je gomilu koja čeka.

A kakav je to prizor morao biti! Svi ti ljudi, od kojih neki vrlo bolesni, čekali su i čekali na izlječenje u vodi do kojeg sigurno neće doći. Kakva prilika za Isusa!

Pročitajte Ivan 5,1-9. S obzirom na to da je svatko tko se tu nalazio očito želio biti izliječen, zašto je Isus pitao tog uzetog čovjeka želi li biti izliječen (Ivan 5,6)?

.....
.....

Kada je netko duže vrijeme bolestan, to postaje njegovo normalno stanje i ma kako čudno djelovalo, katkad može biti pomalo uznemirujuće riješiti se svoje nemoći. Čovjek odgovara da želi izlječenje, ali problem je u tome što ga je tražio na pogrešnom mjestu — dok je Onaj koji je stvorio čovjekove noge stajao pred njim. Nije ni slutio s kim razgovara, premda je nakon svojeg izlječenja vjerojatno počeo uviđati da je Isus doista poseban.

“Isus nije tražio od ovog patnika da pokaže vjeru u Njega. Jednostavno je rekao: ‘Ustani, uzmi svoju prostirku i hodaj.’ Vjera ovog čovjeka sada se uhvatila za te riječi. Svaki živac i mišić ustreptao je novim životom, a zdravlje je pokrenulo njegove hrome udove. Bez dvojbe je pokrenuo svoju volju da poslušava Kristovu naredbu, i svi njegovi mišići odgovorili su njegovoj volji. Skočivši na noge, ustvrdio je da je postao čovjek pun snage. ... Isus mu nije dao nikakvo obećanje o božanskoj pomoći. Čovjek je mogao zastati, posumnjati i tako izgubiti svoju jedinu priliku za ozdravljenje. Ali on je vjerovao Kristovoj riječi i, postupajući po njoj, dobio je snagu.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 151; u izvorniku 202,203)

Isus je poslije sreo tog čovjeka u hramu i rekao mu: “Eto, ozdravio si! Više ne griješi, da ti se što gore ne dogodi!” (Ivan 5,14) Kakav je odnos između bolesti i grijeha? Zašto ipak moramo razumjeti da nije svaka bolest izravna posljedica nekog konkretnog grijeha u našem životu?

TVRDA SRCA

Znaci i čuda sami po sebi ne dokazuju da je nešto od Boga. Ali, s druge strane, ako jesu od Boga, onda je opasno odbaciti ih.

Pročitajte Ivan 5,10-16. Koje pouke možemo izvući iz nevjerovatne okorjelosti srca vjerskih vođa u odnosu na Isusa s obzirom na čudo koje je upravo učinio?

.....
.....
.....

Kada se Gospodin poslije javio tom čovjeku koji je bio izliječen, on je odmah obavijestio vjerske vođe da mu je Isus to učinio. Moglo bi se pomisliti da je to prava prilika da se Bog veliča i slavi, ali umjesto toga vjerski su vođe "progonili Isusa i gledali da ga ubiju, jer je to učinio u subotu" (Ivan 5,16).

Liječenje subotom bilo je dopušteno samo u neodgodivim slučajevima. A ovaj čovjek bio je uzet punih trideset osam godina, tako da se njegovo liječenje teško moglo smatrati neodgodivim. Osim toga, zašto je bilo baš nužno da ponese svoju postelju? Pomislili biste da bi netko tko ima silu od Boga za takvo čudo, trebao također znati i je li dopušteno nositi postelju kući u subotnji dan. Isus ih je očito nastojao dovesti do dubljih biblijskih istina, do nečega što nadilazi ljudska pravila i propise koji su, u nekim slučajevima, samo gušili pravu vjeru.

Koje pouke nalazimo i u drugim izvještajima o tome koliko ljudi mogu otvrdnuti u duhovnom smislu, bez obzira na dokaze? (Ivan 9,1-16; Marko 3,22.23; Matej 12,9-14)

.....
.....

Kako su ti vjerski poglavari mogli biti tako slijepi? Mogući odgovor glasi da ih je do toga dovela pokvarenost njihovog srca i zabluda da će ih Mesija odmah osloboditi od Rima, kao i vlastito vlastoljublje i nedostatak vjere u Boga. Sve je to doprinijelo odbacivanju istine koja im je na dohvat.

Pročitajte Ivan 5,38-42. Na što ih je Isus upozorio? Što mi možemo naučiti iz tih riječi? Što bi to moglo postojati u nama što bi nas učinilo slijepima za istine koje trebamo znati i primjenjivati ih u životu?

ISUSOVO PRAVO

Čudo u ribnjaku Bethesdi pružilo je Ivanu odličnu priliku da naglasi tko je Isus. On u devet redaka opisuje samo to čudo, a u sljedećih četrdesetak (vidi u nastavku) opisuje Onoga koji je to čudo učinio.

Pročitajte Ivan 5,16-18. Zašto je Isus bio progonjen zbog djela koja je činio subotom?

.....
.....

Riječi u Ivanu 5,18 mogu zvučati uznemirujuće jer naizgled govore o tome da je Isus kršio subotu. Međutim, bližim razmatranjem ulomka u Ivanu 5,16-18 dolazimo do Isusove tvrdnje da je Njegov “rad” subotom u skladu s Njegovom povezanošću s Ocem. Bog ne prestaje održavati svemir subotom. Tako su i Isusove subotnje aktivnosti bile dio Njegovog polaganja prava na božanstvo. A vjerski su Ga vođe upravo i progonili na osnovi navodnog kršenja subote i pozivanja na jednakost s Bogom.

Pročitajte Ivan 5,19-47. Što je Isus govorio kako bi pomogao vođama da uvide Njegovu božansku narav, i što je tako silno potvrđeno čudom koje je upravo učinio?

.....
.....
.....

Isus brani svoje postupke u tri koraka. Prvo, On objašnjava svoj blizak odnos s Ocem (Ivan 5,19-30). Ukazuje da On i Otac postupaju usklađeno u toj mjeri da Isus ima moć i da sudi i da podiže mrtve (Ivan 5,25-30).

Drugo, Isus u svoju obranu u brzom slijedu poziva četiri “svjedoka”: Ivana Krstitelja (Ivan 5,31-35), čuda koja čini (Ivan 5,36), Oca (Ivan 5,37.38) i Sveto pismo (Ivan 5,39). Svaki od tih “svjedoka” govori u prilog Isusu.

I konačno, u Ivanu 5,40-47, Isus suočava svoje tužitelje s *njegovom vlastitom osudom*, ukazujući na suprotnost između Njegove službe i njihovog koristoljublja. Njihova osuda, kaže On, poteći će od Mojsija (Ivan 5,45-47), upravo onoga u koga su polagali svoje nade.

Kako možemo izbjeći istu zamku — vjerovati u Boga, imati čak i ispravan nauk, a da se ipak ne predamo Kristu u potpunosti? Iznosite svoj odgovor u subotu u razredu.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

“Isus mu (uzetom čovjeku) nije dao nikakvo obećanje o božanskoj pomoći. Čovjek je mogao zastati, posumnjati i tako izgubiti svoju jedinu priliku za ozdravljenje. Ali on je vjerovao Kristovoj riječi i, postupajući po njoj, dobio snagu.

Istom vjerom i mi možemo primiti duhovno iscjeljenje. Zbog grijeha odvojili smo se od života u Bogu. Naše su duše bolesne i oduzete. Sami ne možemo živjeti svetim životom više nego što je nemoćan čovjek mogao hodati. ... Neka ovi ljudi bez nade koji se bore pogledaju gore! Spasitelj se nadvija nad one koje je iskupio svojom krvlju, govoreći s neizrecivom nježnošću i sažaljenjem: ‘Želiš li ozdraviti?’ On vas poziva da ustanete zdravi i spokojni. Ne čekajte da osjetite kako ste ozdravili. Vjerujte Njegovoj riječi i ona će se ispuniti! Stavite svoju volju na Kristovu stranu! Odlučite Mu služiti, i djelovanjem po Njegovoj riječi primiti ćete snagu. Kakva god može biti loša navika i velika strast koja je dugim popuštanjem vezala i dušu i tijelo, Krist je može odriješiti. On čezne da to učini. On će dati život duši koja je mrtva ‘zbog svojih prekršaja’ (Efežanima 2,1). On će osloboditi roba kojega drže slabosti, nesreće i lanci grijeha.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 151,152; u izvorniku 203)

“Krist je odbio optužbu o bogohuljenju. Moja je vlast, rekao je, da vršim ovo djelo za koje me optužujete, jer sam ja Božji Sin, jedan s Njim po naravi, volji i cilju.” (*Isusov život*, str. 157; u izvorniku 208)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Razmišljajte o pouci za ovaj tjedan. Vjera je bila ključ koji je ta iscjeljenja učinio mogućim. Ponašanje vođa je, nasuprot tomu, objelodanilo opasnosti od sumnje i nevjerovanja. Zašto postavljanje pitanja (koja svi imamo) ne smijemo pobrkati s gajenjem sumnje? Zašto to nije isto i zašto je važno poznavati razliku između tih dvaju pojmova?

2. Osvrnite se na posljednje pitanje u odsjeku za četvrtak. Zašto se mi, kao adventisti sedmoga dana, moramo posebno čuvati te opasnosti? Koliko god bilo važno, na primjer, poznavati i držati pravi dan odmora, ili znati istinu o stanju mrtvih, zašto nas te istine ne spašavaju? Što nas spašava i kako?

3. Razmislite o riječima u Ivanu 5,47. U kojem smislu oni koji danas, na primjer, niječu sveopći potop ili doslovno sedmodnevno stvaranje, čine upravo ono na što Isus tu upozorava?

Pokazatelji božanstva

“Ja sam uskrsnuće i život — reče joj Isus. — Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će.” (Ivan 11,25.26)

Biblijski tekstovi: Ivan 6,1-15; Izaija 53,4-6; 1. Korinćanima 5,7; Ivan 6,26-36; Ivan 9,1-41; 1. Korinćanima 1,26-29; Ivan 11.

Biblija jasno govori da je Isus Krist vječni Sin, jedno s Ocem, neizveden (izvoran) i nestvoren. Isus je sve stvorio (Ivan 1,1-3). Prema tomu, Isus je oduvijek postojao i nikad nije bilo vremena kada On nije postojao. Premda je došao na ovaj svijet i uzeo ljudsku narav, Isus je sve vrijeme zadržao svoju božansku narav te je u pojedinim trenucima govorio i činio ono što je ukazivalo na to božanstvo.

Ta istina bila je važna za Ivana zbog čega je on, nabrajajući neka Isusova čuda, ukazivao na Kristovo božanstvo. Isus nije samo riječima otkrivao svoje božanstvo, već je te svoje riječi podupirao djelima preko kojih se Njegovo božanstvo očitovalo.

U pouci za ovaj tjedan razmatramo tri najveća znaka Isusovog božanstva. Neshvatljivo je, međutim, da je u svakom od tih slučajeva bilo onih koji nisu povjerovali u čudo ili nisu uočili njegovo značenje. Za neke je to bio trenutak da odbace Isusa, za neke da potonu još dublje u svoje sljepilo, za neke da kuju urotu za Isusovo ubojstvo. A za neke drugе, opet, bio je to trenutak da povjeruju u Isusa kao Mesiju.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 88—93.

NAHRANJENO PET TISUĆA LJUDI

U Ivanu 6,4,5 apostol skreće s teme kako bi istaknuo kako je pet tisuća ljudi nahranjeno neposredno uoči Pashe. A Pasha je bila uspomena na izbavljenje Izraelaca iz Egipta. Pashalno janje zamijenilo je smrt prvorođenaca. Ta žrtva simbolizirala je Isusovu smrt umjesto nas. Na križu, kazna koju smo mi zaslužili zbog naših grijeha pala je na Isusa. Krist, naša Pasha, bio je zaklan za nas (1. Korinćanima 5,7).

“On je ponio krivnju za prijestup i skrivanje Očeva lica dok se Njegovo srce nije slomilo i život ugasio. Cijela ova žrtva je prinesena da bi grešnici mogli biti otkupljeni.” (Ellen G. White, *Veliki sukob*, str. 540)

Pročitajte Ivan 6,1-14. Koje su ovdje sličnosti između Isusa i Mojsija? Što je Isus učinio što je trebalo podsjetiti narod na izbavljenje koje su njihovi preci primili preko Mojsijeve službe?

.....
.....

Brojnim pojedinostima ovog događaja Isus se uspoređuje s Mojsijem u Izlasku. Vrijeme Pashe (Ivan 6,4) upućuje na veliko izbavljenje iz Egipta. Isus se penje na goru (Ivan 6,3) kao što se Mojsije popeo na Sinaj. Isus kuša Filipa (Ivan 6,5,6) kao što su Izraelci kušani u pustinji. Umnožavanje kruha (Ivan 6,11) podsjeća na padanje mane. Prikupljanje preostalih komada hrane (Ivan 6,12) podsjeća na izraelsko kupljenje mane. Prikupljeno je dvanaest košarica ostataka (Ivan 6,13), kao što je bilo dvanaest izraelskih plemena. Narod govori da je Isus prorok koji je došao na svijet (Ivan 6,14), čime se uspoređuje s “prorokom poput Mojsija”, koji je proglašen u Izlasku 18,15. Sve to upućuje na Isusa kao na novog Mojsija — koji je došao izbaviti svoj narod.

Ivan, dakle, pokazuje da Isus nije samo činio znake i čudesa, već je činio znake i čudesa koji su u svojem kontekstu imali, ili su trebali imati, posebno značenje za židovski narod. Isus im je zapravo ukazivao na vlastito božanstvo.

Pročitajte Izaija 53,4-7; 1. Petrova 2,24. Koju veliku istinu ovi redci otkrivaju o Isusu kao Božjem Jaganjcu? Kako je Njegovo božanstvo povezano s tom istinom i zašto je to najvažnija istina koju ćemo ikad saznati?

.....
.....

"OVO JE UISTINU PROROK..."

Pročitajte Ivan 6,14.15.26-36. Kako je narod reagirao na to čudo i kako je Isus to iskoristio pokušavajući im ukazati na svoju božansku narav?

.....

.....

.....

Židovi su očekivali ovozemaljskog mesiju koji će ih osloboditi tlačenja od strane Rimskog Carstva. Ljudi se u ratu suočavaju s dvjema najvećim teškoćama — kako nahraniti vojsku i kako zbrinuti ranjene i mrtve. Isus je svojim čudima pokazao da On može i jedno i drugo.

Ali Isus nije zbog toga došao i to nije bila svrha Njegovih čuda. Izvještaj o hranjenju pet tisuća ljudi zapravo je slikovito pokazivao da je Isus Kruh života, da je Bog osobno sišao s Neba. "Ja sam kruh života", rekao je. "Tko dolazi k meni sigurno neće ogladnjeti." (Ivan 6,35) To je prva od sedam izjava "Ja sam" u Evandelju po Ivanu, gdje je "Ja sam" povezano s određenim predikatima ("kruh života", Ivan 6,35; "svjetlo svijeta", Ivan 8,12; "vrata", Ivan 10,7.9; "Pastir dobri", Ivan 10,11.14; "uskrsnuće i život", Ivan 11,25; "put, istina i život", Ivan 14,6; "pravi trs", Ivan 15,1.5). Svaka od tih izjava upućuje na neku važnu istinu o Isusu. Te izjave "Ja sam" vraćaju nas u Postanak 3, gdje se Bog predstavlja Mojsiju kao veliki Ja Jesam (usporedite Ivan 8,58). Isus je, dakle, to veliko Ja Jesam. Ali ljudima je sve to promaknulo.

"Njihova nezadovoljna srca pitala su se: Zar Isus ne može, ako već može učiniti toliko čudesnih djela, kojima su bili svjedoci, dati zdravlje, snagu i bogatstvo cjelokupnom svojem narodu, osloboditi ga od njegovih ugnjetača i uzvisiti do moći i časti? Činjenica da je On tvrdio kako je Poslani od Boga, a ipak nije prihvaćao da bude Izraelov kralj, bila je tajna koju nisu mogli dokučiti. Njegovo odbijanje protumačeno je pogrešno. Mnogi su zaključili da se On nije usuđivao zahtijevati svoje pravo zato što je i sâm sumnjao u božansku narav svojega poslanja. Na taj su način otvorili svoja srca nevjerstvu, i sjeme što ga je Sotona posijao donijelo je rod svoje vrste, u pogrešnom razumijevanju i otpadu." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 310; u izvorniku 385)

Očekivali su materijalnu korist umjesto istine koja vodi u vječni život. To je zamka s kojom ćemo se svi suočiti ako ne budemo pazili.

Što možemo učiniti da ne postanemo zaokupljeni materijalnim stvarima na račun duhovnih vrijednosti?

OZDRAVLJENJE SLIJEPCA (1)

Pročitajte Ivan 9,1-16. Što su učenici mislili da je uzrok sljepoće ovog čovjeka i kako je Isus ispravio njihovo pogrešno vjerovanje?

.....

.....

Učenici su povezivali bolest s grijehom. Određeni broj starozavjetnih tekstova doista upućuje u tom smjeru (usporedite Izlazak 20,5; 2. o kraljevima 5,15-27;15,5; 2. Ljetopisa 26,16-21), ali ih je izvještaj o Jobu trebao navesti na oprez pred zaključkom da takva povezanost uvijek postoji.

Isus postavlja stvari ispravno ne nijećući povezanost između grijeha i patnje, ali ukazujući, u ovom slučaju, na viši smisao — proslavljanje Boga ozdravljenjem. Ovaj izvještaj sadrži izvjesne elemente koji ga povezuju s izvještajem o stvaranju — kako je Bog stvorio prvog čovjeka od praha zemaljskog (Postanak 2,7), baš kao što je Isus zamijesio glinu kako bi ovom slijepcu dao nešto što mu je nedostajalo još od majčine utrobe.

U Evanđeljima po Mateju, Marku i Luki izvještaji o čudima imaju zajednički slijed: iznošenje problema, dovođenje pojedinca k Isusu, izlječenje i potvrda izlječenja uz hvaljenje Boga.

U ovom izvještaju iz 9. poglavlja Evanđelja po Ivanu, taj niz je dovršen u Ivanu 9,7. Ali, što je znakovito za Ivana, značenje ovog čuda postaje tema mnogo šire rasprave, što dovodi do duge razmjene argumenata između izliječenog čovjeka i vjerskih vođa. Ta dojmjljiva rasprava vrti se oko dva isprepletana para suprotnih pojmova: grijeh/Božja djela i sljepoća/vid.

Pripovjedač sve do Ivana 9,14 ne otkriva čitatelju da je Isus to izlječenje učinio u subotu, čime je, prema predaji, ali ne i prema Bibliji, prekršio zapovijed o suboti. I zato je od strane farizeja bio smatran kršiteljem subote. Zaključili su da Isus nije od Boga jer su tvrdili da “ne svetkuje subotu”. Međutim, drugi su smatrali neprihvatljivim da bi grešnik mogao činiti takva djela (Ivan 9,16).

Rasprava nije bila ni približno završena, a već je došlo do podjele. Bivšem slijepcu postajalo je sve jasnije tko je Isus, dok su vjerski vođe bili sve zbunjeniji i zasljepljeniji u pogledu Njegovog pravog identiteta.

Što nam taj izvještaj govori o opasnosti od zasljepljenosti vlastitim vjerovanjima i običajima, da nam promaknu važne istine koje nam se nalaze pred očima?

OZDRAVLJENJE SLIJEPCA (2)

Pročitajte Ivan 9,17-34. Koja su pitanja postavili vođe i kako je slijepac odgovorio?

Taj dugi odlomak iz 9. poglavlja jedini je tekst u Evanđelju po Ivanu u kojem Isus nije glavni lik, premda je On nesumnjivo predmet rasprave. Baš kao što je pitanjem o grijehu događaj i započeo (Ivan 9,2), tako i u nastavku farizeji smatraju da je Isus grešnik jer liječi u subotu (Ivan 9,16.24), a izliječenog čovjeka kleveću da je “sami grijeh od rođenja” (Ivan 9,34).

Međutim, dolazi do čudnog preokreta. Nekadašnji slijepac sve više vidi ne samo u tjelesnom, već i u duhovnom smislu, u mjeri u kojoj njegova zahvalnost prema Isusu i vjera u Njega rastu. Farizeji, nasuprot tomu, postaju sve zasljepljeniji u svojem razumijevanju, tako da najprije dolazi do podijeljenosti među njima u vezi s Isusom (Ivan 9,16), a onda više ne znaju ni odakle je On (Ivan 9,29).

U međuvremenu pričanje tog čudesnog događaja pruža Ivanu priliku da nam kaže tko je Isus. Tema o znacima u Ivanu 9 isprepliće se s nekoliko drugih tema u ovom evanđelju. Ivan potvrđuje da je Isus Svjetlo svijeta (Ivan 9,5; usporedi Ivan 8,12). Izvještaj se također bavi Isusovim tajanstvenim podrijetlom. Tko je On, odakle dolazi, koje je Njegovo poslanje? (Ivan 9,12.29; usporedi Ivan 1,14). Lik Mojsija, koji se spominje u prethodnim izvještajima o čudima, pojavljuje se i u ovom poglavlju (Ivan 9,28.29; usporedi Ivan 5,45. 46; 6,32). Konačno, tu je i reakcija mnoštva. Neki vole tamu više nego svjetlo, dok drugi pokazuju vjeru (Ivan 9,16-18.35-41; usporedi Ivan 1,9-16; 3,16-21; 6,60-71).

Ali ono što je ovdje toliko strašno jest duhovno sljepilo vjerskih vođa. Nekada slijepi prosjak mogao je izjaviti: “Otkad je svijeta, još se nije čulo da je netko otvorio oči slijepcu od rođenja. Da ovaj čovjek nije od Boga, ništa ne bi mogao učiniti.” (Ivan 9,32.33 — Suvremeni hrvatski prijevod) A ipak, vjerski poglavari, duhovni vođe naroda, oni od kojih se očekivalo da prvi prepoznaju Isusa i da Ga prihvate kao Mesiju — oni, usprkos svim tim snažnim dokazima — nisu to vidjeli. Ili nisu željeli vidjeti. Ovo je snažno upozorenje kako nas vlastito srce može zavarati!

Pročitajte 1. Korinćanima 1,26-29. Kako se to o čemu Pavao piše slaže s onim što se dogodilo u ovom prizoru, i kako se isto načelo može primijeniti čak i sada?

LAZAROVO USKRSNUĆE

Jedanaesto poglavlje Evanđelja po Ivanu puno je tuge — tužna vijest o bolesti dragog prijatelja (Ivan 11,1-3); oplakivanje njegove smrti (Ivan 11,19.31.33); jadikovanje sestara kako Lazar ne bi umro da je Isus bio prisutan (Ivan 11,21.32) i suze samog Isusa (Ivan 11,35).

Međutim, Isus je svoj odlazak k Lazaru odgodio za dva dana (Ivan 11,6), napomenuvši čak i da Mu je drago što nije krenuo prije (Ivan 11,14.15). To nije bio znak hladnoće i ravnodušnosti, već želja da se otkrije Božja slava.

Kad dođemo do Ivana 11,17-27, vidimo da je Lazar već četiri dana mrtav. Nakon četiri dana njegovo se tijelo već počelo raspadati i, kao što je Marta primijetila: “Gospodine, već zaudara. ... Četiri su dana što je umro.” (Ivan 11,39) Bez sumnje, Isusovo kašnjenje samo je doprinijelo tomu da čudo koje je uslijedilo bude još šokantnije. Vratiti u život leš koji se raspada? Koji je veći dokaz Isus mogao pružiti da je On doista Bog?

A kao Bog, kao Onaj koji je prije svega i stvorio život — Isus ima vlast nad smrću. Tako je Isus iskoristio tu priliku, Lazarovu smrt, kako bi otkrio ključnu istinu o sebi: “Ja sam uskrsnuće i život. ... Tko vjeruje u mene, ako i umre, živjet će. Tko god živi i vjeruje u me, sigurno neće nigda umrijeti?” (Ivan 11,25.26)

Pročitajte Ivan 11,38-44. Što je Isus učinio što je potkrijepilo tu Njegovu tvrdnju?

.....
.....
.....

Baš kao što je pokazao da je Svjetlo svijeta (Ivan 8,12; 9,5) time što je slijepcu darovao vid (Ivan 9,7), tako je ovdje uskrisio Lazara (Ivan 11,43.44) pokazujući da je Uskrsnuće i Život (Ivan 11,25).

To čudo, više od bilo kojeg drugog, upućuje na Isusa kao Životodavca, kao na Boga osobno. Ono pruža snažnu potporu Ivanovoj temi o Isusu kao uzvišenom Božjem Sinu i o tome da mi vjerom imamo život u Njemu (Ivan 20,30.31).

Međutim, kad stignemo do kraja ovog nevjerojatnog događaja (Ivan 11,45-54), u kojem su mnogi koji su vidjeli povjerovali (Ivan 11,45), otkriva se snažna ali tužna ironija. Isus pokazuje da On može vratiti mrtve u život, a ipak ti ljudi misle da Ga mogu zaustaviti tako što će Ga ubiti! Kakav primjer ljudske slabosti nasuprot Božjoj mudrosti i sili!

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte sljedeća poglavlja: “Prekretnica u Galileji”, str. 308–319 (u izvorniku 383–394); “Lazare, izidi!”, str. 429–439 (u izvorniku 524–536) i “Zavjera svećenika”, str. 440–444 (u izvorniku 537–542).

“Kristov život koji daje život svijetu nalazi se u Njegovoj riječi. Svojom je riječju Isus liječio bolesti i istjerivao zle duhove; svojom je riječju utišao more i podizao mrtve; i narod je svjedočio da je Njegova riječ imala silu. On je govorio Božju riječ, kao što je govorio preko svih proroka i učitelja u Starom zavjetu. Cjelokupna Biblija jest objava Krista i Spasitelj je želio usmjeriti vjeru svojih sljedbenika na ovu Riječ. Kad se Njegova vidljiva nazočnost bude povukla, Riječ mora biti njihov izvor sile. Kao i njihov Učitelj, oni će morati živjeti ‘o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božjih’ (Matej 4,4).

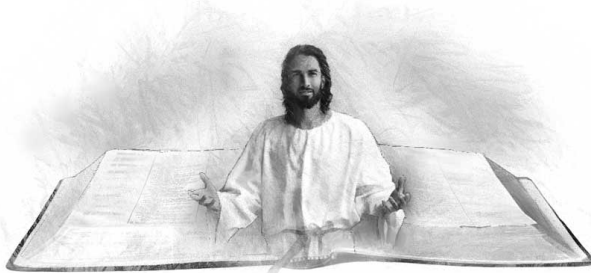
Kao što se naš tjelesni život održava hranom, tako se i naš duhovni život održava Božjom riječju. Svaka duša za sebe treba primiti život iz Božje riječi. Kao što sami za sebe moramo jesti da bismo primili hranjive sastojke, tako moramo primiti Riječ sami za sebe. Mi je ne bismo smjeli primiti samo posredovanjem tuđeg uma. Moramo pažljivo proučavati Bibliju, tražeći od Boga pomoć Duha Svetoga, da bismo mogli razumjeti Njegovu Riječ.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 314,315; u izvorniku 390)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Ovog smo tjedna promatrali kako Isus hrani pet tisuća ljudi, lijeći slijepca od rođenja, a onda uskrisuje Lazara. U svakom od tih slučajeva Isus je pružio silni dokaz o svojem božanstvu. Pa ipak, ta čuda, koliko god bila veličanstvena, dovela su do podjele. Neki su odgovorili vjerom, a drugi sumnjom. Čemu nas to uči o tome da ljudi, čak i kad su suočeni sa snažnim dokazima, ipak mogu odlučiti odbaciti Boga?

2. Svi ovi događaji upućuju na Krista kao na uzvišenog Božjeg Sina. Zašto je Njegovo božanstvo tako važno za vjeru u Isusa kao Spasitelja?

3. Pogledajte ponovno 1. Korinćanima 1,26-29. Na koji način mi u 21. stoljeću vidimo ta ista načela na djelu? U koje to “ludosti” kršćani vjeruju, koje oni koji su “mudri po ljudskim mjerilima” ismijavaju i odbacuju? S druge strane, u što mi vjerujemo, što može “posramiti jake”?

Poruka u pozadini — Proslov

“U početku bijaše Riječ, i Riječ bijaše kod Boga — i Riječ bijaše Bog.” (Ivan 1,1)

Biblijski tekstovi: Ivan 1,1-5; Postanak 1,1; Ivan 1,9-13; Ivan 3,16-21; Ivan 9,35-41; Matej 7,21-23; Ivan 17,1-5.

U prvoj pouci bavili smo se završetkom knjige, gdje Ivan objašnjava zašto je napisao svoje evanđelje. U pouci za ovaj tjedan vraćamo se na početak, gdje Ivan zacrtava smjer u kojem on, nadahnut Duhom Svetim, namjerava povesti čitatelja. U prvim riječima i odlomcima svojih spisa novozavjetni pisci često izlažu teme o kojima namjeravaju pisati. To čini i Ivan, čije su teme predstavljene kao dio velikog sveopćeg toka, koji oslikava najvažnije istine o Isusu Kristu — istine koje sežu unatrag čak do vremena koje prethodi stvaranju.

To izlaganje na početku knjige pruža čitatelju, koji već zna da je Isus Mesija, prednost kakvu ljudi u samoj knjizi nisu imali. Čitatelj može jasno sagledati velike teme na koje se evanđelist vraća dok iznosi izvještaj o Isusu. Te velike teme smještene su u vrijeme Isusovog ovozemaljskog života.

Pouka za ovaj tjedan počinje Proslovom (Ivan 1,1-18) i sažima velike teme kojima se Ivan bavi. Te velike teme poslije će biti razrađene i na drugim mjestima u Evanđelju po Ivanu.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 94—103.

U POČETKU — BOŽANSKI LOGOS

Pročitajte Ivan 1,1-5. Što nam se ovdje otkriva o Riječi, Isusu Kristu?

.....

.....

.....

Evangelje po Ivanu počinje ovom nevjerojatnom mišlju: “Prije postanka svijeta bila je Riječ. Riječ je bila s Bogom i Riječ je bila Bog.” (Ivan 1,1 — *Suvremeni hrvatski prijevod*) Ta jedna rečenica sadrži dubinu misli koje teško možemo razumjeti.

Prvo, evangelist upućuje na izvještaj o stvaranju u Postanku 1,1: “U početku...” Riječ je već bila tu prije nastanka svemira. Dakle, Ivan potvrđuje Isusovo vječno postojanje.

Drugo, “... i Riječ bijaše kod Boga.” U Ivanu 1,18, pisac napominje da je On Riječ “u krilu Očevu”. Koliko god mi pokušavali sebi predočiti što to točno znači, jedno je sigurno — Isus i Otac iznimno su bliski.

A onda Ivan kaže: “I Riječ bijaše Bog.” Ali kako Riječ može biti s Bogom i u isto vrijeme Bog? Odgovor se krije u grčkoj gramatici. U grčkom jeziku postoji određeni, ali ne i neodređeni član. Dakle, za nas je važno da grčki određeni član ukazuje na posebnost, na neki poseban predmet ili osobu.

U izrazu “riječ bješe kod Boga”, riječ “Bog” ima član te, prema tomu, upućuje na određenog pojedinca — Oca. *Riječ je bila s Ocem*. U izrazu “i Riječ bijaše Bog”, riječ *Bog* nema član, što u takvom obliku ukazuje na karakteristike božanstva. Isus je Bog — ne Otac, ali još uvijek je uzvišeni Sin Božji, druga Osoba Božanstva.

Apostol potvrđuje to shvaćanje, jer u Ivanu 1,3,4 kaže da je Isus Stvoritelj svega što je stvoreno. Sve ono što prije nije postojalo, a onda je došlo u postojanje, došlo je samo po Isusu, Bogu Stvoritelju.

“Gospodin Isus Krist bio je jedno s Ocem od vječnih vremena; On je bio ‘otisak njegove biti’, otisak Njegove veličine i veličanstva, ‘odsjev njegova sjaja’ (Hebrejima 1,3).” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 7; u izvorniku 19)

Zašto je Kristovo puno božanstvo tako važan dio naše teologije? Što bismo izgubili da je Isus, u bilo kojem smislu, samo stvoreno biće? Iznesite svoj odgovor u subotu u razredu i budite spremni razgovarati o tome zašto je Kristovo vječno božanstvo tako važno za našu vjeru.

20

RIJEČ JE POSTALA TIJELO

Pročitajte Ivan 1,1-3.14. Što je Isus, Bog osobno, učinio — i zašto je to najvažnija istina koju možemo spoznati?

Ivan ne počinje svoje evanđelje imenom “Isus”, niti Njegovom ulogom kao Mesije/Krista, već pojmom *logos*. U vrijeme kada je Ivan pisao, izrazom *logos* služile su se različite filozofije, pozivajući se na racionalni ustroj svemira ili na samu ideju logike i razuma.

Također, učenje utjecajnog grčkog filozofa Platona dijelilo je stvarnost na dva kraljevstva. Jedno je nebesko i nepromjenjivo, u kojem postoji apsolutno savršenstvo. Drugo je ovdašnje kraljevstvo — propadljiva, promjenjiva, nesavršena slika savršenog kraljevstva odozgo, bez obzira na to gdje se ono navodno nalazi. (Platon nikad nije odgovorio na to pitanje.) Neke filozofije prepoznaju *logos* kao apstraktnog posrednika između vječne stvarnosti i ovdašnje, propadljive zemaljske stvarnosti.

Međutim, Ivan se koristi tim izrazom u sasvim drugačijem smislu. On tvrdi da istina, *logos*, nije neki nejasan i nestvaran pojam koji lebdi između neba i zemlje. *Logos* je osoba — Isus Krist, koji je postao tijelo i boravio među nama (Ivan 1,14).

Za Ivana *logos* je Božja Riječ. Što je još važnije, Bog je progovorio, On se otkrio čovječanstvu na najradikalniji način — Bog je *postao* jedan od nas.

U Evanđelju po Ivanu *logos* predstavlja vječnog Boga koji ulazi u prostor i vrijeme, koji govori, djeluje i uspostavlja odnose s ljudima. Vječni Bog postao je ljudsko biće, jedan od nas.

U Ivanu 1,14 apostol kaže da je “Riječ [*logos*] tijelom postala i nastanila se među nama”. Izvorna grčka riječ prevedena kao “nastanila se” znači “razapela šator”. Ivan upućuje na Postanak 25,8, gdje Bog kaže Izraelcima da Mu načine Svetište, strukturu u obliku šatora, kako bi mogao prebivati među njima. Na isti način, svojim utjelovljenjem, Isus, uzvišeni Božji Sin, ušao je u ljudsko tijelo, zaklanjajući svoju slavu da bi ljudi mogli doći u dodir s Njim.

Zadržite se na značenju onoga o čemu Ivan ovdje piše. Bog osobno, Stvoritelj, postao je ljudsko biće, jedan od nas, i živio je ovdje među nama. (Nismo još ni došli do toga da je On i umro za nas!) Što nam to govori o Božjoj ljubavi prema čovječanstvu? Zašto bismo iz te nevjerovatne istine trebali crpiti tako mnogo utjehe?

ČUTI ILI NE ČUTI RIJEČ

Pročitajte Ivan 1,9-13. Kakvu grubu stvarnost Ivan ovdje opisuje kada je riječ o tome kako su ljudi uzvratili Isusu?

.....

.....

Proslov u Ivanu 1,1-18 ne govori samo o tome tko je Isus Krist, Riječ (*logos*), već i kako su se ljudi u svijetu ponijeli prema Njemu. U Ivanu 1,9 On je nazvan “Svjetlom istinitim” koje obasjava svakog čovjeka koji dolazi na svijet. To svjetlo osvjetljava svijet čineći ga razumljivim. Pisac C. S. Lewis to je ovako izrazio: “Vjerujem u kršćanstvo kao što vjerujem da je sunce izišlo ne samo zato što ga vidim, već i zato što vidim sve ostalo.” (“Is Theology Poetry?”, Samizdat University Press, 2014., str. 15, prvi put objavljeno 1944.)

Razmotrimo također značenje onoga što je rečeno u Ivanu 1,9. Svjetlo dopire do svakoga, ali nije za svakoga dobrodošlo. Kao što ćemo vidjeti u sutrašnjem proučavanju, glavna tema Evanđelja po Ivanu je način na koji ljudi prihvaćaju ili odbacuju Isusa. Ta tema počinje ovdje. Žalosna istina koja se stalno ponavlja jest da je Mesija došao u vlastiti narod, Izrael, a da Ga ipak mnogi nisu prihvatili kao Izbavitelja.

U Rimljanima 9—11 Pavao se bavi istom tragičnom temom, činjenicom da su mnogi Židovi odbacili Isusa. Ali on ne završava u negativnom tonu, već kaže da će isto tako mnogi Židovi, zajedno s poganima, prihvatiti Isusa kao Mesiju. Pavao zapravo opominje nekadašnje pogane da se ne uzdižu iznad Židova. “Ako si ti odsječen od divlje masline, kojoj si po prirodi pripadao, i protiv prirode pricijepljen na pitomu maslinu, koliko će se lakše pricijepiti na vlastitu maslinu oni koji joj po prirodi pripadaju.” (Rimljanima 11,24)

U sličnom tonu Ivan kaže da će svi koji prime Isusa kao svojeg Spasitelja postati Božja djeca. Do toga dolaze na osnovi vjerovanja u Njegovo ime (vidi Ivan 1,12.13).

U tome se ogleda povezanost između Proslova i Zaključka ovog Evanđelja. U Ivanu 20,31 apostol otkriva zašto ga je napisao — da bismo vjerovali da je Isus Krist Božji Sin, i da vjerujući imamo život u Njegovo ime. Dakle, Proslov i Zaključak čine svojevrsno jedinstvo, povezane misli koje zaokružuju sve što se događa između njih. Ta povezanost upućuje na sveobuhvatni cilj Evanđelja po Ivanu — da se ljudi spase vjerom u Isusa Krista kao svojeg Spasitelja.

Kako se vaš život promijenio zahvaljujući tomu što ste postali Božji sin ili kći?

**TEME KOJE SE PONAVLJAJU — VJEROVANJE/
NEVJEROVANJE**

Pročitajte Ivan 3,16-21; 9,35-41; 12,36-46. Kako se u tim redcima ponavlja tema o vjerovanju/nevjerovanju, koju nalazimo u Proslavu?

.....

.....

.....

U Evanđelju po Ivanu čovječanstvo je podijeljeno u dvije velike skupine — na one koji vjeruju u Isusa i prihvaćaju Ga kao Mesiju, i one koji, iako su imali priliku povjerovati, to ne čine.

Jedanaestorica učenika je u prvoj skupini, kao i neki drugi, poput Nikodema (koji sporo dolazi do vjere), žene na zdencu i slijepca od rođenja. U drugoj skupini su farizeji i veliki svećenici, koji su prisustvovali hranjenju pet tisuća ljudi, pa čak i jedan učenik, Juda.

Zanimljivo je da se sama ta riječ, imenica “vjera/vjerovanje” (grč. *pistis*), nijedanput ne spominje u Evanđelju po Ivanu. Međutim, glagol “vjerovati” (*pisteuo*) pojavljuje se 98 puta, dok se u cijelom Novom zavjetu pojavljuje 241 put! Taj glagol je velika tema u Evanđelju po Ivanu. A sama upotreba glagola umjesto imenice upućuje na vrlo aktivan pristup kršćanstvu. Onaj tko vjeruje u Isusa, nešto čini. Vjera se izražava načinom života, a ne samo vjerovanjem. Kao što znamo, i đavao vjeruje u Isusa (vidi Jakov 2,19).

Glavna razlika između tih dviju skupina u Evanđelju po Ivanu ogleda se u načinu na koji se odnose prema Isusu. Vjernici, ili oni koji to tek postaju, pokazuju otvorenost prema Njemu, čak i kada im se On suprotstavlja ili ih kori. Oni dolaze k Isusu i ne bježe. On je Svjetlo koje ih obasjava. I tako vjerom, vjerujući, oni postaju Božja djeca.

Nevjernici, s druge strane, obično pristupaju Isusu da bi se prepirali s Njim. Prikazani su kao oni koji više vole tamu nego svjetlo. Teško prihvaćaju Njegove riječi, ili smatraju da On narušava stare običaje i ne ispunjava njihova očekivanja. Zauzimaju osuđivački stav prema Njemu, umjesto da dopuste Njegovom svjetlu da ih ocjenjuje i da im sudi. Takav stav, naravno, uvijek se viđao među vjerskim poglavarima koji su, u idealnom slučaju, kao duhovni vode naroda, trebali prvi prihvatiti Isusa.

Na koje načine vi svoju vjeru u Isusa provodite u život, nasuprot čisto razumskom zaključivanju da je On Mesija? Zašto je važno spoznati tu razliku? (Vidi Matej 7,21-23.)

TEME KOJE SE STALNO PONAVLJAJU — SLAVA

Pročitajte Ivan 17,1-5. Što je Isus mislio kad je rekao: “Oče, došao je čas! Proslavi Sina svoga, da i Sin tvoj proslavi tebe.”?

.....

.....

U jučerašnjem proučavanju razmotrili smo zemaljsku, ljudsku stranu izvještaja u Evanđelju po Ivanu, sa sukobom i uzajamnim međudjelovanjem ljudi — izvještaj koji se uvijek vrti oko toga tko je Isus i što On radi. U današnjem proučavanju usredotočit ćemo se na božansku, kozmičku stranu izvještaja, koji također nalazimo u Evanđelju po Ivanu.

Proslov počinje tom kozmičkom stranom izvještaja. Isus je predstavljen kao uzvišeni Božji Sin, Stvoritelj svemira. I opet, sve ono što nekada nije postojalo, a onda je došlo u postojanje, došlo je samo po Isusu. “Sve je po njoj [Riječi] postalo i ništa što je postalo nije bez nje postalo.” (Ivan 1,3) A u nastavku se govori o slavi koja se ogleda u tome što je On postao ljudsko biće utjelovljenjem (Ivan 1,14). Ivan se koristi izrazima “slava” (*doksa*, svjetlost, sjaj, slava, čast) i “proslaviti” (*doksa-zo*, hvaliti, ukazati čast, veličati, proslaviti) u oba slučaja — i kad govori o primanju počasti od ljudi, ali i o primanju slave i počasti od Boga.

Ideja o proslavljanju Isusa u Evanđelju po Ivanu povezana je s pojmom “Njegovog časa”, to jest s trenutkom Njegove smrti (usporedi Ivan 2,4; 7,30; 8,20; 12,23-27; 13,1; 16,32; 17,1). Križ je Njegov čas slave.

Ta zamisao je prilično paradoksalna s obzirom na to da je raspeće bilo najsravniji i krajnje ponižavajući način provođenja smrtno kazne u starorimskom svijetu. Taj nevjerovatni kontrast, Bog na križu, oslikava preplitanje ljudskog toka iznošenja događaja s božanskim.

Na ljudskoj razini Isus je umro u agoniji, kao prezreni zločinac koji u trenutku slabosti vapi: “Bože moj, Bože moj! Zašto si me ostavio?” Ta ljudska, mračna strana križa posebno je prikazana u Evanđelju po Mateju i Marku (Matej 27,46; Marko 15,34)

A druga, slavna strana križa posebno je prikazana u Evanđelju po Luki i Ivanu (Luka 23,32-47; Ivan 19,25-30). To je mjesto spasenja i milosti gdje se Božji Sin predaje u ruke svojem Ocu.

Kakva ironija — Božja najveća slava otkriva se u Njegovoj najvećoj sramoti — dok sve grijeha svijeta nosi u sebi.

Razmislite zašto je bilo potrebno nešto tako drastično — Bog na križu — da bismo mi bili spašeni od grijeha. Kako nam to pokazuje kakvo je grijeh zlo?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje “Bog je s nama”, str. 7—13 (u izvorniku 19—26).

“Gospodin Isus Krist, uzvišeni Sin Božji, postojao je od vječnosti, kao posebna Osoba, a opet jedno s Ocem. On je bio slava Neba koja sve nadmašuje. On je bio zapovjednik nebeskih bića, a obožavanje anđela primao je kao svoje pravo. Nije se otimao s Bogom oko toga. (Citiran biblijski redak: Izreke 8,22-27).

Ima svjetla i slave u istini da je Krist bio jedno s Ocem još prije nego što su postavljeni temelji ovoga svijeta. To je svjetlo koje svijetli na tamnom mjestu obasjavajući ga božanskom, izvornom slavom. Ta istina, beskrajno tajanstvena, koja objašnjava druge tajanstvene i neobjašnjive istine, sakrivena je u svjetlu koje se ne može dokučiti niti mu se može pristupiti.” (Ellen G. White Comments, *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, sv. 5, str. 1126)

“Isus je rekao: ‘A ja, kad budem podignut sa zemlje, sve ću ljude privući k sebi.’ (Ivan 12,32) Krist se mora objaviti grešniku kao Spasitelj koji umire za grijeha svijeta; i dok gledamo Božje Janje na golgotском križu, tajna otkupljenja počinje se otkrivati našem umu, a Božja dobrotu počinje nas voditi na pokajanje. Umrijevši za grešnike, Krist je pokazao nepojmljivu ljubav. I dok grešnik promatra tu ljubav, ona mu omekšava srce, utječe na um i pridonosi skrušenosti duše. ... Ali kad god se ljudi pokušavaju popraviti, s iskrenom željom da čine dobro, pokreće ih Kristova sila. Na dušu djeluje utjecaj kojega nisu ni svjesni, savjest se budi i u životu dolazi do vidljive promjene. I kad ih Krist privuče da gledaju Njegov križ, da promatraju Raspjetoga zbog njihovih grijeha, tada se u njihovu savjest upisuju Zapovijedi.” (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 25,26; u izvorniku 26,27)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Zašto Ivan na početku svojeg evanđelja govori o Isusu u ulozi Stvoritelja? Što nam to otkriva o važnosti stvaranja za cjelokupnu teologiju? Zašto je, dakle, važno da imamo ispravno razumijevanje stvaranja, u skladu s onim što je otkriveno u Svetom pismu?

2. Zadržite se više na pitanju postavljenom u odsjeku od nedjelje. Što bi bilo s križem da je na njemu, umjesto vječnog Boga, umrlo neko stvoreno biće? Što bismo izgubili ako bi Isus bio bilo tko drugi osim vječnog Boga?

Svjedoci o Kristu kao Mesiji

“Isus mu je odgovorio: ‘Govorim ti istinu: tko se ponovo ne rodi, ne može vidjeti Božje kraljevstvo.’” (Ivan 3,3 — Suvremeni hrvatski prijevod)

Biblijski tekstovi: Ivan 1,19-23; Izaija 40,1-5; Ivan 1,29-37; Rimljanima 5,6; Ivan 1,35-39; Ivan 1,43-51; Ivan 3,1-21.

Isus je ljudima pružio snažne biblijske dokaze koji podupiru Njegove tvrdnje o sebi samom, uključujući i sljedeću: “Zaista, zaista, kažem vam, tko vjeruje u mene ima život vječni.” (Ivan 6,47 — Varaždinska Biblija)

Ali ima još mnogo toga: pretvaranje vode u vino; hranjenje tisuća ljudi sa samo nekoliko kruhova; iscjeljenje sina kraljevog činovnika; ozdravljenje čovjeka u ribnjaku Bethesdi; vraćanje vida slijepcu od rođenja; uskrisenje Lazara. Evanđelist se poziva na razne događaje i ljude — Židove, pogane, bogate, siromašne, muškarce, žene, običan puk, učene i neuke — koji mogu posvjedočiti o tome tko je Isus.

Ivan ukazuje čak i na svjedočenje samog Oca i na Sveto pismo koji potvrđuju Njegov identitet.

Pouka za ovaj tjedan počinje snažnim svjedočenjem Ivana Krstiteља. Nižu se i drugi svjedoci: Andrija i Šimun Petar, Filip i Natanael, i najne očekivaniji od svih — farizej Nikodem. Ali još jedan svjedok stoji u sjeni (onaj drugi učenik koji se, zajedno s Andrijom, spominje u Ivanu 1,35-40) — sam Ivan.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 104—112.

SVJEDOČENJE IVANA KRSTITELJA

Kao što smo vidjeli u pouci za prošli tjedan, Evanđelje po Ivanu počinje s Isusom Kristom — Riječju, i Njegovim vječnim postojanjem prije stvaranja. A u istom Proslavu pojavljuje se i Ivan Krstitelj koji svjedoči o Isusu. Neki Židovi Isusovi suvremenici očekivali su dvojicu mesija — jedan od njih bio bi svećeničkog, a drugi kraljevskog podrijetla. Međutim, Evanđelje po Ivanu jasno naučava da Ivan Krstitelj nije tvrdio za sebe da je jedan od njih, već je, naprotiv, bio svjedokom jedinog pravog Mesije.

Pročitajte Ivan 1,19-23. Kako je Ivan Krstitelj objasnio svoju službu i poslanje?

.....
.....
.....

Vjerski vođe poslali su svećenike i levite da Ivana Krstitelja pitaju tko je on. S obzirom na visoka mesijanska očekivanja u Judeji, bilo je važno da on razjasni svoj odnos prema tom pitanju. On nije bio Svjetlo, ali je bio poslan od Boga da svjedoči za Svjetlo i da pripremi put za dolazak Mesije (Ivan 1,6-8). Zato im je odgovorio najjasnije što je mogao: “Ja nisam Krist.” (Ivan 1,20 — Suvremeni hrvatski prijevod)

Osim toga, Ivan je krštavao vodom, a Krist je trebao krštavati Duhom (Ivan 1,26.33). Ivan nije bio dostojan odriješiti sveze na Isusovoj obući (Ivan 1,27). Krist je bio iznad Ivana jer je postojao prije njega (Ivan 1,30). Isus je bio Božji Sin, a Ivan je samo upućivao na Njega (Ivan 1,34).

Pročitajte Izaija 40,1-5; Ivan 1,23. Kako Ivan koristi te retke?

.....
.....
.....

U vrijeme kada su putovi bili razrovani i kameniti, katkad bi sluge bili poslani pred kraljem da poravnaju putove i isprave oštre zavoje kako bi kraljevo putovanje proteklo glatko. Ivan je, dakle, ispunjavajući proročanstvo, došao pripremiti ljudska srca za Isusa.

U kojem bismo smislu i mi, kao adventisti sedmoga dana, trebali vršiti istu službu kao i Ivan Krstitelj? Koje su sličnosti?

JAGANJAC BOŽJI

Židovski narod očekivao je Mesiju koji će ga osloboditi od Rima. Cilj Evanđelja po Ivanu bio je da promijeni njihovo shvaćanje Mesije kako bi u Isusu prepoznali ispunjenje proročanstava o dolazećem Kralju. Mesija nije trebao biti ovozemaljski vladar. On je došao ispuniti sva starozavjetna proročanstva koja se odnose na Njega, što uključuje i Njegovo žrtvovanje za ovaj svijet i obnovu odnosa između Boga i Njegovog naroda.

Pročitajte Ivan 1,29-37. Što Ivan Krstitelj izjavljuje o Isusu? Kojom Ga slikom on opisuje, i zašto je ona tako značajna za razumijevanje Isusove naravi i poslanja?

.....
.....
.....

Izjava Ivana Krstitelja o Isusu kao Jaganjcu Božjem podupire svrhu pisanja Ivanovog evanđelja — obnovljeno razumijevanje Mesijinog djela i naravi. Isus je trebao biti ispunjenje najava žrtvenog sustava, koje se može pratiti unatrag sve do obećanja o Otkupitelju, prvi put zabilježenog u Postanku 3,15.

“Kad je prigodom Isusova krštenja Ivan upućivao na Njega kao na Janje Božje, nova je svjetlost osvijetlila Mesijino djelo. Prorokov je um bio upravljen na Izaijine riječi: ‘Ko jagnje na klanje odvedoše ga.’ (Izaija 53,7)” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 97; u izvorniku 136)

Pročitajte Marko 10,45; Rimljanima 5,6; 1. Petrova 2,24. Kako nam ti redci pomažu da razumijemo ulogu koju je Isus imao kao “Jaganjac Božji”?

.....
.....

Koliko god mu je još uvijek nedostajalo znanja o Isusovoj službi, Ivan Krstitelj je u jedno bio siguran — da je Isus obećani Mesija, Onaj koji je došao kao ispunjenje proročanstva.

Razmislite dublje o tom Isusovom nazivu — “Jaganjac Božji”. Koje slike on priziva u vaš um i kako vam njegova povezanost sa starozavjetnim žrtvenim sustavom pomaže da više cijenite naše spasenje?

DVOJICA IVANOVIH UČENIKA

Dvojica učenika Ivana Krstitelja stajala su s njim kada je Isus naišao. Ivan je tada objavio: “Evo Jaganjca Božjeg!” (Ivan 1,36) Tako su njih dvojica čuli Ivanovu poruku o Kristu koji će ispuniti starozavjetna proročanstva o dolazećem Mesiji. Oni su zatim napustili Ivana i pošli za Isusom, uviđajući da je Isus veći od Ivana Krstitelja i da je On ispunjenje Ivanove vijesti.

Pročitajte Ivan 1,35-39. Što su ta dvojica učenika učinila nakon što su čuli Ivanovo svjedočenje o Isusu?

.....
.....
.....

Želeći biti s Isusom, proveli su čitav dan s Njim. Tko zna kakve su zadivljujuće pojedinosti tada saznali i iskusili!

To je sigurno bilo nešto veličanstveno jer su ubrzo poželjeli objaviti svoje iskustvo drugima. Andrija, jedan od te dvojice učenika, odmah je našao svojeg brata Šimuna i rekao mu: “Našli smo Mesiju, to jest Pomazanika.” (Ivan 1,41) A kada Mu je Andrija doveo svojeg brata, Isus je odmah pokazao da ga poznaje rekavši: “Ti si Šimun, sin Jonin; ti ćeš se zvati Kefa.” (Ivan 1,42) Isus je poznavao i razumio Petra. Isusovo poznavanje svake osobe jedan je od motiva u Evanđelju po Ivanu. (Vidi, na primjer, Ivan 2,24.25.)

“Da su Ivan i Andrija posjedovali duh nevjerstva koji su imali svećenici i poglavari, ne bi se kao učenici našli kraj Isusovih nogu. Oni bi došli k Njemu kao kritičari, da osude Njegove riječi. ... Ovi prvi učenici nisu tako učinili. Oni su se odazvali pozivu Duha Svetoga kroz propovijedanje Ivana Krstitelja. Sada su prepoznali glas nebeskog Učitelja. ... Božanska svjetlost bila je bačena na učenje spisa Starog zavjeta. Višestruke teme istine pojavile su se u novoj svjetlosti.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 100; u izvorniku 139)

Cijelo Evanđelje po Ivanu iznosi na svjetlo tko je Isus, kako bi se ta radosna vijest mogla navijestiti svijetu.

U kojem je smislu Krist i vaša vjera u Njega promijenila vaš život? Do kojih biste još promjena voljeli da dođe?

.....
.....

FILIP I NATANAEL

Pročitajte Ivan 1,43-46. Što je Filipova poruka otkrivala o vjeri koju je on već imao u Isusa?

.....
.....

Filip je bio iz Betsaide kao i Petar i Andrija. On je našao svojeg prijatelja Natanaela i rekao mu za Isusa. Ivan Krstitelj je Isusa nazvao "Jaganjac Božji". Andrija je Petru rekao da je našao "Mesiju". Ali Filip je Isusa proglasio za Onoga o kome su Mojsije i proroci pisali, a onda je dodao ime: "Isus iz Nazareta". Međutim, spominjanje Nazareta izazvalo je oštru reakciju njegovog prijatelja.

Natanael je po svemu sudeći gajio izvjesne predrasude o gradiću Nazaretu. Ne bi valjda kralj došao iz tako zabačenog mjesta?! Predrasude nas često zasljepljuju da ne vidimo koliko ljudi doista vrijede. Ali Filip je izgleda shvatio, vjerojatno na osnovi prethodnih razgovora s Natanaelom, da pravi način za rušenje predrasuda nije neka učena filozofska ili teološka argumentacija, već pozivanje čovjeka da se osobno uvjeri u istinu. Zato je jednostavno rekao: "Dođi i vidi!" I Natanael je upravo to učinio. Otišao je i vidio.

Pročitajte Ivan 1,47-51. Kako je Isus pokazao Natanaelu tko je On, i kakav je bio Natanaelov odgovor?

.....
.....

Ono što nedostaje između 46. i 47. retka ključni je detalj Natanaelovog odaziva na Filipov poziv. Ono što vidimo jest da je on ipak ustao i pošao. Prijateljstvo prema Filipu bilo je jače od njegovih predrasuda i njegov život se od tog trenutka promijenio.

Isus izgovara lijepe riječi o Natanaelu nazvavši ga Izraelcem u kojem nema lukavstva (Ivan 1,47), što je u velikoj suprotnosti s onim što je on rekao o Isusu (Ivan 1,46). Natanael je iznenađen jer se nikad prije nije sreo s Isusom. A onda Isus kaže da ga je vidio pod smokvom, i ta sitna napomena konačno uvjerava Natanaela. Isus je božanskim uvidom uočio Natanaela kako se moli pod drvetom žudeći za istinom (vidi: Ellen G. White, *Isusov život*, str. 100,101; u izvorniku 140,141). Natanael zatim ushićeno izražava vjeru u Isusa rekavši Mu: "Rabbi, ti si Sin Božji! Ti si kralj Izraela." Zapazite kako naizgled najsitnije otkrivenje dovodi do najkrupnijeg priznanja vjere.

30

NIKODEMOVO SVJEDOČENJE

Pročitajte Ivan 3,1-21. Na koji način Nikodemovo svjedočenje podupire osnovnu temu Evanđelja po Ivanu?

.....

.....

Nikodem je bio uvaženi učitelj u Izraelu i bogati član Velikog vijeća. Njegovo svjedočenje iz više razloga igra bitnu ulogu u Evanđelju po Ivanu. On se Isusu obratio s “Rabbi” i ukazao na znakove koje je Isus činio kao na dokaz Njegovog božanskog poslanja. Time je, i prije nego što je postao svjestan što čini, iznio dokaz u prilog Isusovom mesijanstvu.

Nikodem je na te znakove gledao kao na dokaz Isusovog božanskog podrijetla, ali nije shvaćao da oni upućuju na Njega kao na ispunjenje starozavjetnih proročanstava o Mesiji. Dakle, Nikodem je došao s izvjesnom sumnjom. On u tom trenutku nije prepoznao Isusa kao Krista.

Pročitajte Ivan 3,3-21. Što je Isus rekao Nikodemu čime mu je pokazao da točno vidi što se zbiva u njemu?

.....

.....

Isus poznaje srce svakog pojedinca. Njegov odgovor Nikodemu možda djeluje pregrubo, ali On se usmjerava izravno na problem. Premda su vjerovali da je poganima potrebno obraćenje, mnogi Židovi nisu shvaćali da je i njima, pripadnicima izabranog naroda, potrebno isto iskustvo obraćenja. Nitko se ne rađa spašen, bez obzira na etničku pripadnost ili crkvu u kojoj je odgojen.

Divno hebrejsko naslijeđe koje seže unatrag sve do Abrahama, nesumnjivo im je pružalo mnoge prednosti (vidi Rimljanima 3,1.2). Ipak, to samo po sebi nije bilo dovoljno. Isus je Nikodemu rekao nešto nezamislivo — da se on, učitelj i poglavar u Izraelu, mora nanovo roditi — odozgo!

A zatim ga je suočio s njegovim duhovnim neznanjem: “Ti si istaknut učitelj u Izraelu, i to ne razumiješ!” (Ivan 3,10) Kako je to moguće? Taj ukor sigurno je zvučao zapanjujuće.

Ali usprkos svim sumnjama koje je tada još uvijek imao u vezi s Isusom, Nikodem je poslije stao na Njegovu stranu zajedno s ostalim Isusovim sljedbenicima (vidi Ivan 19,39).

Što znači biti “nanovo rođen” i zašto Isus to toliko naglašava?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje pod naslovom “Nikodem”, str. 123—130 (u izvorniku 167—177).

Nikodem je “istraživao Sveto pismo na nov način, ne zbog teorijskih rasprava, već da bi primio život za svoju dušu. Kad se pokorio vodstvu Duha Svetoga, počeo je gledati nebesko kraljevstvo. ...

Vjerom primamo Božju milost, ali vjera nije naš Spasitelj, njom se ne stječe ništa. Ona je ruka kojom se hvatamo za Krista i prisvajamo Njegove zasluge — lijek za grijeh. ... Pokajanje dolazi od Krista isto tako stvarno kao i oprost.

Kako ćemo se onda spasiti? ‘Kao što je Mojsije podigao zmiyu u pustinji’, tako će se podignuti Sin Čovječji, da svatko tko je prevaren ili ugrizen od zmije može pogledati i živjeti. ‘Evo Jaganjca Božjeg koji uzima grijeh svijeta!’ (Ivan 1,29) Svjetlost koja svijetli s križa otkriva Božju ljubav. Njegova nas ljubav privlači k Njemu. Ako se ne odupremo ovom privlačenju, bit ćemo dovedeni do podnožja križa u pokajanju za grijeh koji su raspeli Spasitelja. Tada Božji Duh, kroz vjeru, stvara novi život u duši. Misli i želje postaju poslušne Kristovoj volji. Srce i um obnavljaju se prema obličju Onoga koji djeluje u nama da bi sve pokorio sebi. Tada je Božji zakon napisan u umu i srcu i mi s Kristom možemo reći: ‘Milje mi je, Bože moj, vršit volju tvoju.’ (Psalam 40,8)” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 129,130; u izvorniku 175,176)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Ivan Krstitelj je došao pripremiti put za Isusa. Koliko je, prema vašem mišljenju, uspješna bila njegova služba, makar iz ljudske perspektive? I dok budete razmišljali kako da odgovorite, postavite sebi i sljedeće važno pitanje: Što za mene znači “uspjeh” na duhovnom planu?

2. Nešto kasnije Ivan Krstitelj je izrazio iskrenu sumnju (Matej 11,2.3; Luka 7,19). Što je izazvalo tu sumnju kod njega i što možemo iz toga naučiti o tome kako da ostanemo čvrsti u vjeri?

3. Razgovarajte u razredu o tome kako je netko poput Nikodema, koji je bio vođa u pravoj crkvi, koji je sigurno imao veliko znanje, ipak mogao biti u takvom duhovnom neznanju o onome što je bitno. Koje pouke možemo izvući iz situacije u kojoj se on našao?

Svjedočenje Samarijanaca

“Te su ženi govorili: ‘Ne vjerujemo više zbog tvoga govora, jer smo sami čuli i znamo da je on uistinu Spasitelj svijeta.’”
(Ivan 4,42)

Biblijski tekstovi: Ivan 4,1-42; Ivan 3,26-30; Jeremija 2,13; Zaharija 14,8; Ezekiel 36,25-27.

Tko su bili Samarijanci? Sjeverno izraelsko kraljevstvo osvojili su Asirci 722. godine pr. Kr. Da bi uspostavili političku stabilnost, Asirci su porobljeno stanovništvo rasijali širom svojega kraljevstva. Isto tako, zarobljenici iz drugih naroda naseljavali su sjeverno kraljevstvo i od njih su postali Samarijanci koji su razvili neki svoj oblik judaizma.

Međutim, odnosi između njih i Židova nisu bili dobri. Na primjer, Samarijanci su se protivili obnovi hrama nakon povratka Židova iz Babilona. Oni su u međuvremenu sazdali vlastiti hram na gori Gerizimu, koji je srušio židovski vladar Ivan Hirkan 128. godine pr. Kr.

I u Kristovo vrijeme to neprijateljstvo još uvijek je trajalo. Židovi su izbjegavali Samariju koliko god su mogli. Premda se trgovina i dalje odvijala, svi drugi odnosi bili su narušeni. Židovi nisu ništa pozajmljivali od Samarijanaca, niti su primali od njih ikakve usluge. U takvim okolnostima Ivan piše o susretu između Isusa, žene na zdencu i stanovnika samarijskog grada Sikara.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 113—122.

OKOLNOSTI SUSRETA

Pročitajte Ivan 4,1-4. Koje je sporno pitanje navelo Isusa da prođe kroz Samariju?

.....

.....

Farizeji su saznali da Isusovi učenici krštavaju više ljudi nego učenici Ivana Krstitelja. Takva situacija mogla je izazvati napetosti između Ivanovih i Isusovih sljedbenika. Ivanovi učenici su, sasvim prirodno, bili ljubomorni i zabrinuti za ugled i položaj svojeg učitelja (usporedi Ivan 3,26-30). Međutim, Ivanov odgovor glasio je da se on mora umanjivati, a Isus rasti (Ivan 3,30). Ipak, Isus je, vjerojatno da bi izbjegao sukob, napustio Judeju i uputio se u Galileju. Kroz Samariju je vodio najkraći put između ta dva područja, ali to nije bio jedini mogući put. Pobožni Židovi radije su išli dugim zaobilaznim putem, krećući se prema istoku, kroz Pereju. Ali Isus je imao misiju u Samariji.

Pročitajte Ivan 4,5-9. Kako je Isus iskoristio priliku da otpočne razgovor sa ženom na zdencu?

.....

Jakovljevi izvor nalazio se u neposrednoj blizini Šekema, dok je Sikar, odakle je žena dolazila, bio udaljen otprilike 1,5 km. Isus je sjedio na zdencu dok su Njegovi učenici otišli u grad kupiti hrane. Budući da nije imao čime zahvatiti osvježavajuću vodu, kada je žena došla na zdenac, Isus ju je zamolio da Mu da piti.

U 3. poglavlju Evanđelja po Ivanu iznenađuje što se Nikodem, židovski poglavar i rabin, toliko ponizio da je došao k Isusu. Došao je noću da ne bi bio primijećen. Međutim, u 4. poglavlju žena se krije u pol bijela dana, vjerojatno izbjegavajući susret s drugim ženama koje su dolazile ili početkom ili krajem dana, kada je bilo hladnije. Jer zašto bi inače prelazila toliki put da zahvati vodu, i to usred dana po najvećoj vrućini? Međutim, bez obzira na razlog zbog kojeg se tu našla, susret s Isusom promijenio je njezin život.

Kako se dalje odvija prizor? Židovski učitelj stoji nasuprot ženi Samarijanki na lošem glasu. Kakva suprotnost! A ipak, upravo u tom prizoru odvija se izniman susret.

Kakve zadržke postoje u vašoj kulturi koje vas možda ometaju u svjedočenju drugima? Kako ih možemo prevladati? Iznosite svoje odgovore u subotu u razredu.

ŽENA NA ZDENCU

Pročitajte Ivan 4,7-15. Kako Isus koristi ovaj susret da bi počeo svjedočiti toj ženi?

.....

.....

“Mržnja između Židova i Samarijanaca spriječila je ženu da ponudi takvu uslugu Isusu, ali Spasitelj je tražio ključ za ovo srce i istančanim razumijevanjem proisteklim iz božanske ljubavi On uslugu nije ponudio, već ju je zatražio. Ponuđena je usluga mogla biti odbačena, ali povjerenje rađa povjerenje.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 136; u izvorniku 184)

Kao što se pokazalo pri Njegovom susretu s Nikodemom, Isus zna što se nalazi u srcu drugih. U odgovoru na njezino iznenađeno pitanje kako to da jedan Židov traži takvu uslugu od Samarijanke, Isus prelazi izravno na srž. “Isus joj odgovori: ‘Kad bi ti znala za dar Božji i tko je onaj koji ti veli: Daj mi piti, ti bi u njega iskala i dao bi ti žive vode.’” (Ivan 4,10)

Žena je reagirala slično Nikodemu, koji je postavio pitanje: “Kako to može biti?” (Ivan 3,9) — u smislu novorođenja. Njezino pitanje glasilo je: “Nemaš čime ni zahvatiti, Gospodine, a zdenac je dubok! Odakle ti onda živa voda?” (Ivan 4,11) U oba slučaja Isus ih je uputio (u prvom slučaju istaknutog židovskog učitelja, a u drugom ženu Samarijanku sumnjivog karaktera) na nevidljive duhovne istine koje svatko treba čuti i razumjeti. Isus je oboma zapravo rekao isto — bilo im je potrebno obraćenje.

Koja je starozavjetna pozadina Isusove izjave o živoj vodi? (Jeremija 2,13; Zaharija 14,8)

.....

.....

Voda je nužna za život. Ljudi ne mogu opstati bez vode, pa tako ona može poslužiti kao snažna i prikladna slika vječnog života. Zato Isus kaže: “A tko pije od vode koju ću mu ja dati, sigurno neće nikad ožednjeti. Štoviše, voda koju ću mu dati postat će u njemu izvorom one vode što struji u vječni život.” (Ivan 4,14)

Pročitajte Ivan 7,37-38. Što nam Isus kaže u tim recdima, i kako mi doživljavamo Isusovo obećanje?

"GOSPODINE, DAJ MI TE VODE!"

“Poškropit ću vas vodom čistom da se očistite. Očistit ću vas od svih vaših nečistoća i od svih kumira vaših. Dat ću vam novo srce, nov duh udahnut ću u vas! Izvadit ću iz tijela vašega srce kameno i dat ću vam srce od mesa. Duh svoj udahnut ću u vas da hodite po mojim zakonima i da čuvate i vršite moje naredbe.” (Ezekiel 36,25-27)

Na koji način odlomak u Ezekielu 36,25-27 odražava istine koje je Isus nastojao prenijeti Nikodemu i ženi na zdencu?

.....
.....
.....

U oba slučaja Isus je nastojao dosegnuti te ljude duhovnim istinama, premda se koristio i slikama iz prirode.

Nijedno od njih, a svakako ne u prvom trenutku, nije razumjelo što je Isus time mislio. Kako se čovjek može, pitao je Nikodem, ponovno roditi? To jest, kako se može vratiti u majčinu utrobu? Nikodem je očito reagirao iz svjetovne i ovozemaljske perspektive, premda ga je Isus nesumnjivo upućivao na duhovnu istinu. I žena Samarijanka je također shvatila Isusove riječi o vodi u doslovnom smislu, premda je Isus jasno govorio o nečemu duhovnom.

Na Isusovu ponudu žive vode žena je odgovorila: “Gospodine, daj mi te vode da više ne žednim i ne dolazim ovamo zahvatati.” (Ivan 4,15) Ona je zaključila da bi je voda koju joj Isus nudi poštedjela odlazaka na zdenac, i tako smanjila mogućnost suočavanja s drugima. Začudujuće je kako se razgovor brzo prebacio s Isusovog traženja da pije na ženino traženje da pije.

Pročitajte Ivan 4,16. Kako je Isus odgovorio na ženin zahtjev?

.....
.....

A onda Isus naglo mijenja temu razgovora, tražeći od žene da pozove svojeg muža i da se vrati s njim. Otkud ta iznenadna promjena teme? Ženini postupci bili su sračunati na izbjegavanje. Ali Isus je čitao njezino srce. Ona se morala suočiti sa svojom situacijom da bi bila ozdravljena. “Prije nego što će ova duša moći primiti dar koji joj je On želio dati, mora priznati svoje grijehe i svojega Spasitelja.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 137; u izvorniku 187)

36

ISUSOVO OTKRIVENJE

Pročitajte Ivan 4,16-24. Kako je Isus toj ženi pokazao da zna njezine najdublje tajne i kako je ona na to odgovorila?

.....
.....
.....

Svjetlost je bila toliko zasljepljujuća da se u nju nije moglo izravno gledati. Zato ova žena, premda je prepoznala Isusa kao proroka, ponovno pribjegava izbjegavanju. Postavlja Mu pitanje u vezi s vjerskim neslaganjem između Židova i Samarijanaca oko pravog mjesta za bogoštovlje.

Isus u svojem odgovoru ističe da Samarijanci ne znaju komu se mole i klanjaju. Njihovo bogoslužje bilo je spoj judaizma i poganstva. Židovi su se klanjali Bogu koji se otkriva — što je još jedno važno priznanje za jednog Samarijanca.

Služenje pravom Bogu nije vezano za mjesto. Zato je rasprava o mjestu bogoslužja potpuno nebitna. Jer Bog je Duh i oni koji Mu se klanjaju, trebaju to činiti u duhu i istini. Žena je prihvatila tu jednostavnu istinu koju joj je Isus prenio i htjela je saznati još više.

Pročitajte Ivan 4,25.26. Kako je Isus otkrio svoj identitet ovoj ženi?

.....
.....
.....

U sva četiri evanđelja, ovo je jedini tekst u kojem Isus, prije svog suđenja, otvoreno pred nekim izjavljuje da je On Mesija. I to ne pred mnoštvom uvaženih ljudi, već pred jednom neimenovanom Samarijancom, samom, kod Jakovljevog izvora. On pokazuje zanimanje za svaku napaćenu dušu koja se osjeća odvojeno i usamljeno.

I tako ovoj ženi, koja ne samo da je bila iz strane kulture, već nije bila ni najvišeg moralnog karaktera, Isus otvoreno otkriva svoj identitet. A pošto joj je pokazao da zna njezine najmračnije tajne, dao joj je i snažan razlog da vjeruje u Njega.

Što nam ovaj događaj govori o rušenju prepreka koje mi ljudi postavljamo između sebe?

SVJEDOČENJE SAMARIJANACA

Pročitajte Ivan 4,27-29. Koji je iznenađujući korak učinila ova žena?

.....
.....
.....

Isusov razgovor sa Samarijankom prekinut je dolaskom učenika. Premda su bili iznenađeni što On razgovara sa ženom, nisu Mu postavljali nikakva pitanja. Umjesto toga, nagovarali su Ga da jede.

Žena je u međuvremenu ostavila svoj vrč s vodom i požurila u grad da drugima ispriča ono što je upravo doživjela s Isusom.

Pročitajte Ivan 4,30-42. Što se dogodilo nakon tog susreta i čemu nas to uči o širenju Evanđelja?

.....
.....
.....

Pomalo je neobično što Isusova usporedba o žetvi prekida izvještaj o obraćenju mnogih ljudi u gradu. Ali Ivan želi da mi vidimo kako je Isus razumio to što se događalo. Za Njega je izlaganje plana spasenja ženi Samarijanki bilo daleko važnije od jela. Njegov cilj bio je da duše vodi u spasenje, i On je ovu priliku iskoristio da svoje učenike pouči o nužnosti objavljivanja Evanđelja svim ljudima, čak i onima koji im nisu slični.

Ima mnogo značajnih trenutaka u Evanđelju po Ivanu. Jedan od njih nalazi se u Ivanu 4,39-42. Mnogi Samarijanci su povjerovali zahvaljujući svjedočenju žene koja je priznala: "Reče mi sve što sam učinila." (Ivan 4,39)

Samarijanci su pozvali Isusa da ostane s njima. Nakon toga je mnogo više ljudi povjerovalo zahvaljujući Isusovoj riječi. "Te su ženi govorili: 'Ne vjerujemo više zbog tvog govora, jer smo sami čuli i znamo da je on uistinu Spasitelj svijeta.'" (Ivan 4,42)

Kako nam ovaj događaj pokazuje koliko snažno može biti svjedočenje čak i samo jedne osobe? Koliko ste vi snažan svjedok onoga što je Isus učinio u vašem životu?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje pod naslovom “Na Jakovljevom zdencu”, str. 135—145 (u izvorniku 183—195).

“Čim je našla Spasitelja, Samarijanka je dovela druge k Njemu. Dokazala je da je puno uspješnija misionarka od Njegovih učenika. Učenici nisu vidjeli u Samariji ništa što bi im govorilo da je to polje koje obećava. Njihove misli bile su usmjerene na veliko djelo koje treba izvršiti u budućnosti. Nisu vidjeli da se upravo oko njih nalazi žetva koju treba sabrati. Ali preko žene koju su prezirali, sav je grad doveden da sluša Spasitelja. Ona je odmah odnijela svjetlost svojim sunarodnjacima.

Samarijanka nam pokazuje kako djeluje stvarna vjera u Krista. Svaki istinski učenik rađa se u Božje kraljevstvo kao misionar. Onaj tko pije vodu, postaje izvorom života. Primatelj postaje onaj koji daje. Kristova milost u duši je kao izvor u pustinji koji izvire da osvježi sve i učini one koji su blizu smrti željnima da piju vode života.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 144,145; u izvorniku 195)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Iznesite u razredu svoje odgovore na posljednje pitanje iz odsjeka od nedjelje. Budite potpuno iskreni. Koje zadržke i predra-sude u vašoj kulturi ometaju vaše svjedočenje drugima?

2. Što mislite zašto je Isus naišao na tako topao prijam među Samarijancima, za razliku od nekih svojih sunarodnjaka?

3. Stavite se na mjesto žene Samarijanke. Dolazi potpuni stranac i daje joj do znanja da je upoznat s njezinim najdubljim tajnama. Kako bi netko, a pogotovo neki stranac, mogao znati takvo što? Nije nikakvo čudo što ju je Isus zadivio. Kako nam ovaj događaj pokazuje da Gospodin zna sve o nama, čak i one najdublje, najmračnije tajne za koje ne bismo željeli da ih itko zna? A ipak, što nam način na koji je On postupao prema njoj govori o tome kako želi da postupa prema nama, bez obzira na to što zna naše tajne? Koju utjehu možete crpiti iz te istine?

4. Koje teme iz Evanđelja po Ivanu koje smo dosad proučavali nalazimo u Isusovom susretu sa ženom Samarijankom na zdencu?

Još svjedočanstava o Isusu

“A ja, kad budem podignut sa zemlje, sve ću ljude privući k sebi.” (Ivan 12,32)

Biblijski tekstovi: Ivan 3,25-36; Ivan 1,32-36; Daniel 7,18; Ivan 6,51-71; Ivan 5,36-38; Ivan 7,37-53.

Isus nije samo govorio zapanjujuće tvrdnje o sebi samom, o tome tko je On, tko Ga je poslao ili odakle je došao. On je to i *pokazao* čudima i znakovima koje je činio. Kao što su neki otvoreno posvjedočili o Njemu: “Kada dođe Mesija, hoće li činiti više čudesa nego ih je ovaj učinio?” (Ivan 7,31)

On je podupirao svoje riječi postupcima koji su potvrđivali njihovu istinitost.

Ali kako se drama nastavljala, počelo je dolaziti do podjele među ljudima. Ozdravljenje čovjeka u ribnjaku Bethesdi izazvalo je gnjev nekih vođa. Rasprava u Kafarnaumu nakon što je nahranjeno pet tisuća ljudi imala je za posljedicu odbacivanje Isusa od strane mnoštva. Uskrsnuće Lazara stvorilo je vjeru u nekima, dok je u drugima stvorilo neprijateljstvo koje će dovesti do Isusovog suđenja i pogubljenja.

Ovog ćemo tjedna govoriti o nekima od onih koji su svjedočili o Isusu. U svakom od tih slučajeva otkrivena su neka nova područja Isusovog djelovanja i osobnosti, a sva ona zajedno tvore dublje viđenje Isusa, Mesije.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 123—130.

PONIZNOST DUŠE — IVAN KRSTITELJ PONOVO SVJEDOČI

U 2. pouci opisali smo kako je svjedočenje Ivana Krstitelja dovelo prve učenike — Andriju i Ivana, Petra, Filipa i Natanaela — k Isusu. Moglo bi se očekivati da će se Ivan Krstitelj, pošto je iznio svoje svjedočanstvo, jednostavno povući iz javnosti. Ali on se višeput ponovno pojavljuje u Evanđelju po Ivanu.

Pročitajte Ivan 3,25-36. Kako Ivan Krstitelj uspoređuje sebe s Isusom?

.....
.....

Između učenika Ivana Krstitelja i nekog neimenovanog Židova došlo je do rasprave o očišćenju, vjerojatno u vezi s djelotvornošću krštenja (usporedi Marko 1,4.5). Zanimljivo, kada su učenici došli k Ivanu, bez sumnje da bi razriješili to pitanje, spomenuli su Isusa rekavši: “Gle, on krsti i svi dolaze k njemu!” (Ivan 3,26 — Varaždinska Biblija) Nije teško pročitati što se krilo između redova — bili su ljubomorni na Isusa zbog *svojeg* učitelja, ali i zbog sebe.

I Ivan je mogao vrlo lako postati ljubomoran, ali on to ne čini jer zna koje je njegovo poslanje. Umjesto toga on podsjeća svoje učenike da nikad nije tvrdio za sebe da je Krist. Naprotiv, došao je da bi upućivao na Njega, da bi pripremio put za Njega, da bi svjedočio o Njemu (Ivan 1,6-8).

Upotrijebivši sliku vjenčanja, on sebe naziva *zaručnikovim prijateljem*, pri čemu je taj *zaručnik* Isus. A *zaručnica* bi bila Božji narod (usporedi Hošea 2,16-23; Izaija 62,1-5). A onda izgovara nešto što pokazuje njegovu pravu veličinu: “On mora rasti, a ja se umanjivati!” (Ivan 3,30)

Zatim se u Ivanu 3,31-36 nastavlja usporedba između Isusa i Ivana, koja pokazuje da Mesija nadmašuje svojeg preteču. Ivanovim svjedočenjem koje upućuje na Isusa, ponovno se naglašava ideja o svjedočanstvu. Oni koji prime to svjedočanstvo i povjeruju u Isusa, imaju vječni život. Oni koji Ga ne prime, ostaju izloženi Božjem gnjevu. Bog voli ovaj svijet i poslao je svojega Sina da ga otkupi (Ivan 3,16.17). Ali oni koji odbiju dar koji im je ponuđen, morat će platiti kaznu za svoje grijeh — a to je vječna smrt.

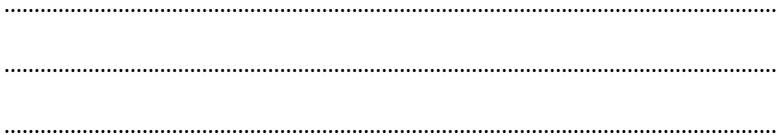
Kako možemo naučiti lekciju o poniznosti pred Bogom i pred ljudima? Što možemo naučiti o poniznosti duše na osnovi Ivanovog primjera koji nam je tu predočen?

NOVO RAZUMIJEVANJE MESIJE

Pročitajte Ivan 1,32-36. Što Ivan Krstitelj kaže o Isusu, a što narod nije očekivao kad je riječ o dugo očekivanom Mesiji?

Židovi su čekali Mesiju koji će ih osloboditi od rimske vlasti. Pošto su dugo trpjeli tlačjenje, Židovi su povjerovali da Mesija ne samo da će zbaciti Rimljane, već i da će ih utvrditi kao velik i moćan narod. Ivanove riječi, međutim, kad je nazvao Isusa “Jaganjcem Božjim”, premda su izravno upućivale na Njegovu žrtvu pomirenja, većina ljudi vjerojatno je pogrešno shvatila. Oni možda uopće nisu znali o čemu on govori.

Zato je Ivan svojim evanđeljem namjeravao promijeniti njihovo razumijevanje Mesije, da u Isusu prepoznaju ispunjenje proročanstava o dolazećem Kralju i o tome što će On učiniti. On nije došao da bude politički ili vojni vođa, već da sebe prinese kao žrtvu za grijeha svijeta. To je bio Njegov cilj. Tek nakon toga, kada sve završi, doći će konačno kraljevstvo (vidi Daniel 7,18).

“Kad je prigodom Isusova krštenja Ivan upućivao na Njega kao na Janje Božje, nova je svjetlost osvijetlila Mesijino djelo. Prorokov je um bio upravljen na Izaijine riječi: ‘Ko jagnje na klanje odvedoše ga.’ (Izaija 53,7)” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 97; u izvorniku 136)

U Ivanu 1,31 Ivan kaže: “Ja ga nisam poznavao.” Kako je onda prepoznao Isusa kao Mesiju? Odgovor glasi da mu je Gospodin koji ga je poslao, unaprijed rekao: “Na koga vidiš da silazi Duh Sveti i ostaje na njemu, to je onaj koji krsti Duhom Svetim.’ I ja to vidjeh i svjedočim da je on Sin Božji.” (Ivan 1,33.34) Drugim riječima, Bog je Ivanu otkrio da je Isus Mesija.

“Mi propovijedamo ... Krista, Božju silu i Božju mudrost.” (1. Korinćanima 1,24) Spoznaja da je Isus Krist, potječe od samog Boga preko sile Njegovog Duha koji nas osvjeđuje. Ta tema često se javlja u Evanđelju po Ivanu. Spasenje ne dolazi preko svjetovne filozofije, znanosti ili visokog obrazovanja. Ono dolazi samo od Boga do srca koje se preda Isusu u vjeri i poslušnosti.

Kako bismo znali istinu o Isusu kao našoj žrtvi pomirenja da nam ona nije otkrivena? Zašto je, dakle, poznavanje Biblije i onoga što ona naučava o Isusu toliko bitno?

PRIHVACANJE I ODBACIVANJE

U 2. pouci opisali smo kako je Isus nahranio pet tisuća ljudi, o čemu izvještava 6. poglavlje Evanđelja po Ivanu, ali nismo proučili završni dio tog događaja, što ćemo učiniti ovdje.

Pročitajte Ivan 6,51-71. Što je Isus rekao što je ljudima bilo teško prihvatiti?

.....
.....

Pošto ih je On upravo na čudesan način nahranio, narod je bio spreman okruniti Isusa za kralja (Ivan 6,1-15). Ali poslije, u razgovoru s njima u sinagogi u Kafarnaumu, On objašnjava duhovni smisao tog čuda i kaže: “Ja sam kruh života.” (Ivan 6,35) Zatim opširnije govori o tome kako je taj kruh Njegovo tijelo koje On daje za život svijeta (Ivan 6,51).

Ta izjava otvorila je mnoštvu oči za činjenicu da Isus neće biti njihov ovozemaljski kralj. Nije se uklapao u ovozemaljsko razmišljanje. A oni su odbili obraćenje, koje bi njihov način razmišljanja promijenilo da mogu prepoznati i prihvatiti Isusa kao Mesiju. Mnogi Njegovi učenici napustili su Ga u tom trenutku (Ivan 6,66).

Ljudski gledano, to je sigurno teško palo Isusu. Odobravanje mnoštva godi čovjeku. Tko se ne želi svidjeti drugima? Ali vidjeti kako se mnoštvo povlači i preispituje nečija načela, to je, naravno, obeshrabrujuće. Vidjevši da mnoštvo odlazi, Isus pita one u svojem unutarnjem krugu, Dvanaesticu, hoće li i oni otići.

To je onaj trenutak kada Petar iznosi svoje nevjerojatno priznanje, još jedno svjedočanstvo o Isusu i o onome što On posjeduje. “Ti imaš riječi života vječnoga. I mi vjerujemo i znamo: ti si Krist, Sin Boga živoga.” (Ivan 6,68.69 — Varaždinska Biblija)

Učenici su proveli s Isusom nekoliko godina putujući s Njim, gledajući Njegova čuda, slušajući Njegove propovijedi. Znali su iz vlastitog iskustva da nema nikoga tko bi se mogao usporediti s Njim. Nametalo im se snažno uvjerenje da je, koliko god su neke stvari bile neobične — taj čovjek doista Mesija — bez obzira na to što su još uvijek u velikoj mjeri pogrešno shvaćali svrhu Njegovog dolaska. Tek nakon Njegove smrti i uskrsnuća počeli su uvidati zašto je Isus došao.

Što možemo naučiti iz ovog događaja kad je riječ o činjenici da većina obično griješi? Zašto to moramo imati na umu, pogotovo kad uzmemo u obzir one pojedinosti naše vjere koje su neomiljene u očima većine — čak i većine kršćana?

SVJEDOČENJE OCA

Evangelje po Ivanu počinje izlaganjem o *Riječi (logosu)* koja je s *Bogom*, odnosno s *Bogom Ocem* (Ivan 1,1). Kada je *Riječ* postala tijelo, Duh je posvjedočio o Isusu tako što je počinuo na Njemu prigodom Njegovog krštenja (Ivan 1,32-34). Ali i Otac je svjedočio o Isusu tijekom Njegove ovozemaljske službe.

Pročitajte Ivan 5,36-38. Što Isus ovdje govori o Ocu?

.....
.....

Isus povezuje Oca s djelima i čudima koja je sam činio. On vrlo jasno govori da Ga je Otac poslao, a i da svjedoči za Njega.

Pročitajte: Matej 3,17; 17,5; Marko 1,11; Luka 3,22 (vidi također 2. Petrova 1,17.18). Što Otac kaže o Isusu?

.....
.....
.....

Prigodom Isusovog krštenja, Otac i Duh pridružili su se Sinu u obilježavanju tog važnog događaja — početka Isusove službe. Otac izjavljuje da je Isus Njegov ljubljeni Sin koji Mu je po volji. A u ključnom trenutku Kristove službe, Otac progovara ponovno, ovog puta onako kako je zabilježeno u Evangelju po Ivanu.

Događaji su dostigli vrhunac u završnim danima Isusove službe. Vjerski vođe, ne mogavši Ga zaustaviti (vidi Ivan 12,19), željeli su Ga mrtvog, sada više nego ikad. Mnoštvo je bilo oduševljeno Njime, pogotovo što je sve više ljudi, pošto su čuli svjedočanstvo onih koji su Ga vidjeli kako podiže Lazara iz mrtvih (Ivan 12,17.18), počinjalo slijediti Isusa. Čak su Ga i Grci, koji su tu došli zbog blagdana, željeli vidjeti.

U tom trenutku, u odgovoru na Isusove riječi zabilježene u Ivanu 12,28: “Oče! proslavi ime svoje!” — Otac ponovno progovara s Neba: “Već sam ga proslavio i opet ću ga proslaviti!” (Ivan 12,28)

Kao što smo već vidjeli, Isusov čas slave je križ. Prema tomu, Očevo svjedočanstvo o Isusu upućuje na veliku žrtvu Jaganjca Božjeg za grijeh svijeta. To je vrhunac Njegove ovozemaljske službe. Njegovom smrću umjesto nas plaćena je puna kazna za sve naše grijeh, i u Njemu, na osnovi vjere, mi se nikad nećemo morati suočiti s tom kaznom.

SVJEDOČENJE MNOŠTVA

“U posljednji dan, glavni dan blagdana, Isus je stajao i vikao: ‘Ako je tko žedan, neka dođe k meni; i neka pije tko vjeruje u me. Kako veli Pismo: Iz njegove će nutrine poteći potoci žive vode.’” (Ivan 7,37.38)

Ivan je višeput zabilježio Isusove tvrdnje o sebi samom, o tome tko je i što je došao učiniti.

U redcima koje smo citirali na početku, u Ivanu 7,37.38, još jednom nalazimo što je Isus tvrdio o sebi i o tome što će učiniti za sve koji dolaze k Njemu. To su bile zapanjujuće tvrdnje.

Kada se Isus obratio Židovima koji su prisustvovali Blagdanu sjenica, kakav je bio odgovor mnogih u tome mnoštvu? Ivan 7,37-53.

.....
.....
.....

Neki su govorili da je On prorok poput Mojsija, čiji je dolazak odavno preorečen (vidi Postanak 18,15-19). Drugi su smatrali da je Isus Krist (Mesija). Ali to je dovelo do prepirke i zaključka da Mesija neće doći iz Galileje, da bi On morao biti iz Davidove loze i roditi se u Betlehemu — što je sve bilo istina u Isusovom slučaju (usporedi Matej 1—2), premda mnogi to po svojoj prilici nisu znali!

Čak su i ljudi koji su poslani da Ga uhvate ustuknuli pred Njim i Njegovim riječima. Farizeji su na primjedbu tih ljudi odgovorili drugim pitanjem. “Ima li tko od članova Velikog vijeća ili od farizeja da je vjerovao u njega?” (Ivan 7,48) To pitanje farizeja pružilo je Ivanu priliku da ponovno spomene Nikodema, koji Ga je nakon susreta s Isusom nastojao zaštititi od njihovih zlonamjernih pokušaja. “Osuđuje li naš Zakon nekoga ako se prije ne sasluša i ne dozna što je učinio?” (Ivan 7,51)

Je li Nikodem ikad prihvatio Isusa kao Mesiju? Premda ova prizor ne dokazuje da jest, između ovog čina i onoga što je učinio nakon što je Isus umro (vidi Ivan 19,39.40), Biblija nam pruža dosta čvrste dokaze da je Nikodem povjerovao u Njega.

I tako, odgovor na njihovo pitanje glasi: Da, jedan je farizej vjerovao u Njega.

Pročitajte Ivan 7,49. Što su vođe govorili što je pokazivalo njihov prijezir prema mnoštvu koje je slijedilo Isusa? Koju pouku ovdje nalazimo za sebe?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte sljedeća poglavlja: “Prekretnica u Galileji”, str. 308—319 (u izvorniku 383—394), i “U predvorju”, str. 513—518 (u izvorniku 621—626).

“Komu ćemo otići?” Učitelji u Izraelu bili su robovi formalizma. Farizeji i saduceji vodili su stalne rasprave. Napustiti Isusa značilo bi zapasti među pobornike obreda i među slavljubive ljude koji su težili za vlastitom slavom. Učenici su našli više mira i radosti otkako su prihvatili Krista, nego što su imali tijekom cijelog ranijeg života. Kako se mogu vratiti onima koji su prezirali i proganjali Prijatelja grešnika? Dugo su očekivali Mesiju; sad je došao i oni se ne mogu okrenuti od Njegove nazočnosti onima koji su tražili Njegov život, a njih proganjali zato što su postali Njegovi sljedbenici.

‘Komu ćemo ići?’ Ne od Kristovog učenja, Njegovih pouka o ljubavi i milosrđu, u tamu nevjerovanja, u poročnost svijeta. Dok su Spasitelja napustili mnogi koji su bili svjedoci Njegovih čudesnih djela, Petar je izrazio vjeru učenika: ‘Ti si Krist.’ Sama pomisao da izgube ovo sidro svojih duša ispunjavala ih je strahom i boli. Ostati bez Spasitelja značilo je biti odnesen strujom na mračno i burno more.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 318; u izvorniku 393)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. U razredu pokušajte odgovoriti na teško pitanje zašto neki ljudi, kada im se pruže dokazi o Isusu kao Mesiji i o istinama kršćanstva, rado prihvaćaju te istine, dok ih drugi, suočeni s istim dokazima, odbacuju?

2. Koja bi istina mogla biti važnija od istine da je Isus Krist umro zbog naših grijeha? Pa ipak, kako smo mi uopće saznali za tu važnu istinu? Zahvaljujući znanosti, prirodnim zakonima, teologiji, logici, razumu? Premda bi nas i to moglo navesti da povjerujemo u Boga Stvoritelja, u Prvi Uzrok, Nepokrenutog Pokretača, ili nešto drugo — nijedna od tih disciplina, bilo da ih uzimamo pojedinačno ili sve zajedno — ne može nam otkriti najvažniju istinu koju moramo znati — da je Krist umro zbog naših grijeha. Što nam ta činjenica — da nas ni sve te discipline, čak ni u načelu, ne mogu dovesti do te jedine istine koju trebamo znati — govori o tome koliko je važno da Bibliju promatramo kao konačni i najviši autoritet kada je riječ o vjeri?

3. Zašto je za vjeru pojedinca toliko važno da se prisjeća onoga što je Bog učinio u njegovom životu?

Blago onima koji vjeruju

“Isus mu reče: ‘Jer me vidiš, vjeruješ. Blago onima koji će vjerovati, a da nisu vidjeli!’” (Ivan 20,29)

Biblijski tekstovi: Ivan 8,54-58; Postanak 12,3; Rimljanima 4,1-5; Ivan 12,1-8; Ivan 19,4-22; Ivan 20,19-31; Daniel 2; Daniel 7.

U svojem evanđelju Ivan spominje ljude različitog podrijetla, različitih uvjerenja i iskustava — i svi oni svjedoče o tome tko je Isus.

“Evo Jaganca Božjeg!” (Ivan 1,36) “Našli smo Mesiju.” (Ivan 1,41) “Našli smo onoga o kome je Mojsije pisao u Zakonu.” (Ivan 1,45) “Rabbi! ... Ti si Sin Božji! Ti si kralj Izraelov!” (Ivan 1,49) “Da on nije Mesija?” (Ivan 4,29) “Ta sami smo čuli i znamo: Ovo je uistinu Spasitelj svijeta, Krist.” (Ivan 4,42 — Varaždinska Biblija) “Gospodine, komu ćemo otići? ... Ti imaš riječi vječnoga života.” (Ivan 6,68) “Ja tvrdo vjerujem da si ti Mesija, Sin Božji koji je došao na svijet.” (Ivan 11,27) “Jedno znam: da sam bio slijep i da sad mogu vidjeti!” (Ivan 9,25) “Evo vam kralja!” (Ivan 19,14) “Ja na njemu ne nalazim krivnje.” (Ivan 19,6) “Gospodin moj i Bog moj!” (Ivan 20,28)

Tko su bili ti ljudi i zašto su tako svjedočili o Isusovom identitetu?

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 131–134.

OSVRT NA ABRAHAMA

Isus nije bio stidljiv ni kada se trebao izjasniti o sebi, ni kada se trebao pozvati na svjedoke koji bi mogli potvrditi tko je On, čak i ako se radilo o svjedocima koji odavno nisu bili među živima, poput Abrahama. "Vaš praotac Abraham radovao se što će vidjeti dan moga dolaska. Vidio ga je bio je sretan." (Ivan 8,56 — Suvremeni hrvatski prijevod)

Zašto je Abrahamovo svjedočenje toliko važno da je uvršteno u Evanđelje po Ivanu? Postanak 12,3; 18,16-18; 26,4; Matej 1,1; Djela 3,25.

"Bog s pomoću simbola i obećanja 'unaprijed navijesti Abrahamu ovo dobro' (Galaćanima 3,8). Patrijarhova vjera je bila usmjerena na Otkupitelja koji je trebao doći. Krist je rekao Židovima: 'Abraham, otac vaš, treptio je od radosti u želji da vidi moj Dan. Vidio ga je i obradovao se.' (Ivan 8,56) Ovan prinesen umjesto Izaka predstavljao je Božjeg Sina, koji je trebao biti žrtvovan umjesto nas. Kad je čovjek bio osuđen na smrt zbog prijestupa Božjeg zakona, Otac je, gledajući svog Sina, rekao grešnicima: 'Živite, našao sam otkup.'" (Ellen G. White, *Patrijarsi i proroci*, str. 121; u izvorniku 154)

Abraham je bio otac hebrejskog naroda. Primio je obećanje da će preko njega svi narodi biti blagoslovljeni. Taj blagoslov je došao preko Mesije iz njegove loze. Abraham je bio otac i onima koji su se odazvali Bogu vjerom (Hebrejima 11,8.17-19). Njegova spremnost da žrtvuje svojeg sina Izaka (Postanak 22), sina obećanja, nije bila samo dokaz vjere, već i prozor u plan spasenja.

Kada je Isus rekao: "Abraham, otac vaš, treptio je od radosti u želji da vidi moj Dan. Vidio ga je i obradovao se." (Ivan 8,56), vode su uzvratili: "Nije ti ni pedeset godina, a vidio si Abrahama!" (Ivan 8,57)

Isus ih je zaprepastio svojim odgovorom: "Zaista, zaista, kažem vam, prije nego je Abraham bio, Ja Jesam." (Ivan 8,58)

Isus se koristi rječnikom koji podsjeća na ono što je Bog rekao Mojsiju kod grma u plamenu. To je bila tvrdnja da je On Bog, Samo-postojeći. Bez sumnje, vode su razumjeli poruku Njegovih riječi, jer tada "uzeše kamenje da bace na nj" (Ivan 8,59 — Varaždinska Biblija).

Pročitajte Rimljanima 4,1-5. Kako Pavao ovdje koristi izvještaj o Abrahamu da bi otkrio veliku istinu o spasenju samo vjerom, bez djela Zakona? Kako nam ti redci pomažu da razumijemo ideju o Abrahamu kao ocu onih koji žive vjerom?

MARIJINO SVJEDOČENJE

Šest dana prije Pashe Isus je otišao posjetiti Mariju, Martu i njihovog brata Lazara, kojega je podigao iz mrtvih. Šimun, koji je bio izliječen od gube, priredio je gozbu u znak zahvalnosti za ono što je Isus učinio za njega. Marta je posluživala, a Lazar je sjedio za stolom s gostima (Ivan 12,1-8).

Kakvo je bilo značenje Marijinih postupaka? U kojem je smislu to bilo svjedočenje o Isusovoj naravi? Ivan 12,1-3.

.....
.....
.....

Mirisno ulje bilo je vrlo skupo, vrijednosti otprilike jedne godišnje plaće običnog radnika. Marija je vjerojatno donijela taj dar kao izraz zahvalnosti Spasitelju za oprost njezinih grijeha i uskrsnuće njezinog brata. Ona je to namjeravala jednog dana upotrijebiti za Isusovu sahranu. Ali onda je čula da On uskoro treba biti pomazan za Kralja. Zato je htjela biti prva koja će Mu ukazati čast.

Marija vjerojatno nije željela da njezin čin bude primijećen, ali Ivan kaže: “Kuća se napuni mirisom pomasti.” (Ivan 12,3) Juda je brzo reagirao uputivši prijekor i primijetivši da se taj miomiris mogao prodati, a prihod razdijeliti siromašnima. Ali Isus je odmah umirio Mariju rekavši: “Pusti je! ... Jer siromahe ćete uvijek imati sa sobom, a mene nećete imati uvijek.” (Ivan 12,7.8)

Jedna se tema provlači kroz cijelo ovo evanđelje — Isus zna što je u ljudima (Ivan 2,24.25; 6,70.71; 13,11; 16,19). U ovom slučaju, na Šimunovoj gozbi, Isus je znao što je u Judi. A i Ivan se potrudio istaknuti tko je Juda — koristoljubivi lopov (Ivan 12,6).

“Mirisni dar koji je Marija naumila izdašno utrošiti na Spasiteljevo mrtvo tijelo, izlila je na Njegovo živo tijelo. Prilikom pogreba taj bi miris ispunio grob, a sad je obradovao Njegovo srce jamstvom njezine vjere i ljubavi. ... A kad je krenuo u tamu svoje velike kušnje, ponio je sa sobom i sjećanje na to djelo, zalag ljubavi koja će Mu vječno pripadati od onih koje otkupi.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 458; u izvorniku 560)

Isus je znao što je bilo u Marijinom, a što u Judinom srcu. On zna i što je u vašem srcu. Što bi nam ta istina trebala reći o našoj potrebi za Kristom kao našom pravednošću, koja nas preobražava i pokriva?

PILATOVO NESVJESNO SVJEDOČENJE

Ivan u više navrata bilježi pokušaje vjerskih vođa da uhvate Isusa, da Ga izvedu pred sud i da Ga osude na smrt. Sam Isus često je govorio da Njegov čas još nije došao, pri čemu je mislio na vrijeme svojeg raspeća (Ivan 2,4; 7,6.8.30; 12,7.23.27; 13,1; 17,1).

Ali sada je taj čas došao. Isus je uhvaćen u Getsemanskom vrtu, izveden je pred Anu, zatim pred Kaifu, velikog svećenika, a onda dvaput pred Pilata.

Ivan se poziva na mnoge svjedoke iz svih društvenih slojeva kako bi potvrdio da je Isus Krist. Sada se on poziva na Pilata, rimskog upravitelja koji je sudio Isusu. To je važno svjedočenje, jer je Pilat bio Rimljanin, carski namjesnik i sudac, dok su većina ostalih svjedoka bili Židovi i pripadnici običnog naroda.

Na koji je način Pilatova presuda povezana s temom Evanđelja po Ivanu? Ivan 18,38; 19,4-22.

.....
.....
.....
.....

Isus je izveden pred Pilata u petak rano ujutro (Ivan 18,28). Njegov plan bio je da tog zatvorenika brzo prepusti Njegovoj sudbini. Međutim, Isusovo držanje privuklo je Pilatovu pozornost. Namjesnik je potanko ispitao Isusa i s Njegovih usana čuo riječi: “Ja sam se za to rodio i zato došao na svijet da svjedočim za istinu. Svatko tko je prijatelj istine sluša moj glas.” (Ivan 18,37)

Premda Ga je na kraju ipak osudio na smrt, Pilat je triput proglasio Isusa nevinim (Ivan 18,38; 19,4.6). A na križ je stavio natpis: “Isus Nazarećanin, kralj židovski” (Ivan 19,19), čime je dovršio svoje svjedočenje o Isusu. Međutim, usprkos vlastitom svjedočenju o Isusovoj nevinosti, osudio Ga je na smrt.

Pilat je pred sobom imao Istinu, a ipak je — dopustivši rulji da izvrši pritisak na njega — *osudio Isusa na smrt!* Kakav tragičan primjer koji pokazuje što se događa kad ne slijedimo ono za što nam savjest i srce kažu da je ispravno!

Što možemo na Pilatovom primjeru naučiti o tome koliko je opasno dopustiti da nas neko popularno mišljenje, pa čak i pritisak, spriječe da učinimo ono što vjerujemo da je ispravno?

TOMINO SVJEDOČENJE

Pročitajte Ivan 20,19-31. Što možemo naučiti o vjeri i sumnji iz izvještaja o Tomi? Koju je krupnu pogrešku Toma napravio?

.....
.....
.....
.....

Krist se pojavio pred učenicima nakon svojeg uskrsnuća dok su zbog straha bili zajedno zaključani u sobi. Toma nije bio s njima. Poslije je čuo izvještaje o uskrsnuću od drugih učenika, ali je i dalje očajavao. To se nije uklapalo u njegovu sliku o kraljevstvu. A osim toga, sigurno se pitao zašto bi se Isus otkrio pred drugima baš kad on nije bio tamo.

I zato je izjavio: “Dok ne vidim na rukama njegovim znak od čavala i ne stavim prst svoj u mjesto od čavala i ne stavim ruke svoje u njegov bok, neću vjerovati.” (Ivan 20,25)

Toma je diktirao uvjete za vlastito vjerovanje. Takav pristup vjeri u Isusa često se javlja u Evanđelju po Ivanu. Nikodem je Isusu uzvratilo riječima: “Kako se može čovjek, kad je već star, roditi?” (Ivan 3,4) Žena na zdencu postavila Mu je pitanje: “Nemaš čime ni zahvatiti, Gospodine, a zdenac je dubok! Odakle ti onda živa voda?” (Ivan 4,11) Mnoštvo koje je upravo bilo nahranjeno kruhom i ribom, tražilo je odgovor: “Koji znak, dakle, činiš ... da ti povjerujemo kad ga vidimo?” (Ivan 6,30)

To je taj kut promatranja — “vidjeti, pa onda vjerovati” — kojem se Ivan u svojem evanđelju suprotstavlja. Kada se sreo s Tomom nakon svojeg uskrsnuća, Isus ga je pozvao da dode, vidi i dotakne Njegovo uskrslo tijelo. A onda mu je rekao: “Blago onima koji će vjerovati a da nisu vidjeli!” (Ivan 20,29)

“Ako nam ne pruži dovoljno dokaza na kojima možemo temeljiti svoju vjeru, Bog nikad ne traži da vjerujemo. Njegovo postojanje, Njegov karakter, istinitost Njegove Riječi, sve je to potvrđeno mnogim dokazima koji su upućeni našem razumu. Ipak, Bog nikad nije uklonio mogućnost sumnje. Naša vjera mora počivati na osobnom osvjedočenju, a ne na nabranjanju dokaza.” (Ellen G. White, *Put Kristu*, str. 112; u izvorniku 105)

Preko Božje riječi, preko djela stvaranja i osobnog iskustva, pružena nam je nevjerojatna količina dokaza za vjeru u Isusa.

Kada bi vas netko pitao zašto vjerujete u Isusa, što biste rekli?

NAŠE SVJEDOČENJE O ISUSU

Dok predstavlja Isusove svjedoke, Ivan nas uvijek iznova nastoji dovesti do konačnog zaključka: “Mnoga je druga čudesa učinio Isus pred svojim učenicima. Ona nisu opisana u ovoj knjizi. A ova su opisana da trajno vjerujete da je Isus Mesija, Sin Božji, te da vjerujući imate život po njemu.” (Ivan 20,30.31)

Zamislite da ste bili tamo, osobno, u tijelu, i da ste vidjeli kako Isus čini mnoga od tih čuda. Mi bismo sigurno povjerovali, zar ne? Volimo tako misliti, ali u izvjesnom smislu mi imamo još više razloga da vjerujemo u Isusa nego što su imali oni koji su vidjeli ta čuda.

Zašto?

Što mi to imamo danas, što oni koji su živjeli u Isusovo vrijeme nisu imali, a što bi nam trebalo pomoći da vjerujemo? Pogledajte, na primjer, sljedeće retke: Matej 24,2; 24,14; 24,6-8.

.....

.....

Mi imamo ne samo snažne izvještaje u Evanđelju po Ivanu, već i veliku prednost da vidimo ispunjenje mnogo toga što su Isus i ostali biblijski pisci prorekli, kao što je razorenje hrama (Matej 24,2), propovijedanje Evanđelja po cijelom svijetu (Matej 24,14), veliki otpad (2. Solunjanima 2,3) i činjenica da je svijet grešan i zao (Matej 24,6-8). Tijekom cijelog života i službe Isusa Krista, Njegovi sljedbenici su ostali mala i zlostavljana zajednica muškaraca i žena, koja je, prema svim ljudskim očekivanjima, trebala odavno nestati sa svjetske pozornice. Kako su oni mogli znati, kao što mi znamo, da će se sve to dogoditi? A znali su. Čak i sama naša vjera zapravo je ispunjenje Isusovog proročanstva da će se Evanđelje propovijedati po cijelom svijetu.

Danas, otprilike dvije tisuće godina poslije, kao Isusovi sljedbenici, i mi imamo prednost svjedočiti o Isusu i onome što je učinio za nas. To što mi danas možemo upoznati Isusa kao Mesiju nije rezultat zaključivanja Natanaela, Nikodema i žene Samarijanke, ili učenja farizeja. To što mi prihvaćamo Isusa kao Spasitelja svijeta, rezultat je čitanja Svetoga pisma pod djelovanjem sile osvjedočenja Duha Svetoga.

I onda, svatko od nas, na svoj način, i na osnovi osobnog odnosa s Bogom, može ispričati vlastito svjedočanstvo. Naše iskustvo možda nije tako dramatično, u smislu da smo vidjeli kako mrtvi ustaju ili kako je neki slijepac od rođenja iscijeljen, ali to nije ni važno. Važno je je da mi poznamo Isusa osobno i da svjedočimo za Njega na svoj način, kao što su činili i ljudi iz Evanđelja po Ivanu.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjigama Ellen G. White pročitajte sljedeća poglavlja: “Ispit vjere”, *Patrijarsi i proroci*, str. 114—122 (u izvorniku 145—155); “U Pilatovoj sudnici”, *Isusov život*, str. 598—614 (u izvorniku 723—740).

Toma “se bacio pred Isusove noge s uzvikom: ‘Gospodin moj i Bog moj!’

Isus je prihvatio njegovo priznanje, ali je nježno ukorio njegovo nevjerstvo: ‘Jer me vidiš, vjeruješ. Blago onima koji će vjerovati, a da nisu vidjeli!’ Tomina vjera bila je Kristu puno milija da je htio povjerovati svjedočenju svoje braće. Kad bi sav svijet slijedio Tomin primjer, nitko ne bi vjerovao u spasenje, jer svi koji prime Krista moraju to učiniti na temelju svjedočanstva drugih.

Mnogi koji sumnjaju pravdaju se ističući da bi vjerovali kad bi imali takav dokaz kakav je Toma imao od svojih sudrugova. Oni ne shvaćaju da imaju puno više od takvog dokaza. Mnogi koji kao Toma čekaju da se otklone svi uzroci sumnje, neće nikada ostvariti svoju želju. Takvi se postupno učvršćuju u nevjeri. Oni koji se odgajaju da promatraju mračnu stranu, gundaju i žale se, ne znaju što čine. Oni siju sjeme sumnje i morat će žeti žetvu sumnje. U vrijeme kad će vjera i povjerenje biti najpotrebniji, mnogi će se naći nemoćni da se nadaju i vjeruju.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 666,667; u izvorniku 807,808)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Koja je ključna razlika u ispovijedanju vjere između Abrahama i Tome? Što možemo naučiti iz njihovih izvještaja?

2. Neka netko tko je raspoložen u vašem razredu iznese svoje svjedočanstvo o Isusu, kao što smo vidjeli u Evanđelju po Ivanu. Premda se izvještaji razlikuju, što ljudi kažu i kako svi oni svjedoče o istom Gospodinu?

3. Pilat je postavio filozofsko pitanje: “Što je istina?” Iznesite svoj odgovor na to pitanje u svjetlu svega što smo proučavali u Evanđelju po Ivanu.

4. Razmotrite proročanstva iz 2. i 7. poglavlja Knjige proroka Daniela. Premda su i ljudima Isusovog vremena bila poznata ta dva poglavlja, koju veliku prednost mi danas imamo u odnosu na njih, u smislu da vidimo kako su se ta proročanstva ispunila, pa imamo još više razloga vjerovati?

Ispunjenje starozavjetnih proročanstava

“Ja imam svjedočanstvo veće od Ivanova: djela koja mi je Otac dao da ih učinim. Upravo ova djela koja ja činim svjedoče za me da me Otac poslao.” (Ivan 5,36)

Biblijski tekstovi: Ivan 5,17.20.36-40.46.47; Ivan 13,18; Ivan 17,12; Jeremija 2,13; Zaharija 9,9; Ivan 8,12-30.

U Evanđelju po Ivanu čitamo što je sve Isus govorio i činio, što je otkrivalo da je Mesija (*hamašiah*), Krist, došao u Izrael. A On je zapravo došao kao jedan od njih, kao Židov rođen u Betlehemu, baš kao što je Sveto pismo proreklo.

Pa ipak, Ivan piše: “Bijaše na svijetu, i svijet postade po njemu, a svijet ga ne upozna.” (Ivan 1,10)

Bio je na svijetu, svijet je po Njemu postao, a svijet Ga ipak nije prepoznao? To je nevjerojatna izjava. I kao što možemo vidjeti u Evanđelju po Ivanu i ostalim evanđeljima, mnogi nisu prepoznali Isusa, a trebali su, pogotovo zbog svega što je govorio i činio. Tim prije što su i starozavjetni spisi upućivali na Njega.

Ovog ćemo tjedna sagledati više načina na koje je Ivan otkrivao Isusa kao Mesiju, a razmotrit ćemo i zašto su Ga neki ljudi uporno odbacivali — usprkos svim snažnim razlozima koji su govorili da je On Krist.

Što možemo naučiti na osnovi njihovih pogrešaka?

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 135—145.

ZNACI, DJELA I ČUDA

Osim nekih konkretnih čuda koja je Ivan opisao da bi ukazao na Isusa kao Mesiju, on je zabilježio i širu raspravu o znacima, djelima i čudima koja je Isus činio.

Znaci i čuda sami po sebi nisu bili dokaz Njegovog mesijanstva jer su mnogi proroci, katkad i lažni, također činili čuda. Ivan nije zabilježio te znake samo zato što su upućivali na nekog velikog čudotvorca. Znaci o kojima je Ivan pisao bili su jedinstveni, u smislu da su upućivali na Isusa kao Mesiju i pokazivali da je On doista došao od Boga Oca.

Pročitajte Ivan 5,17.20.36-38. Kako ovi redci opisuju odnos između Isusa i Oca, pogotovo u kontekstu znakova?

.....
.....
.....
.....

Isus se služio znacima da bi pokazao svoju blisku povezanost u djelovanju s Ocem. Njih dvojica bili su jedno. Djela su pokazivala da je "Otac u meni i ja u Ocu" (Ivan 10,38; vidi također Ivan 14,10.11).

Svrha Isusovog dolaska bila je da čini djela Onoga koji Ga je poslao, da bi se ta djela mogla vidljivo pokazati u svijetu. Došao je činiti djela zbog kojih Ga je Otac poslao, i ta djela koja je činio jasno su svjedočila da On dolazi od Oca.

A ipak, kao što smo već vidjeli, usprkos silnim znacima i svjedočenju mnogih ljudi, neki ipak nisu povjerovali.

Vjerski vođe pitali su Isusa: "Dokle ćeš nas držati u neizvjesnosti? Ako si zbilja ti Mesija, reci nam otvoreno!" Isus im odgovori: 'Rekoh vam, a ipak vi ne vjerujete. Djela koja ja činim u ime Oca svog svjedoče za me.'" (Ivan 10,24.25)

Da je Isus otvoreno istupio i rekao da je Mesija, vjerski vođe — koji su tražili bilo što što bi mogli upotrijebiti protiv Njega — odmah bi Ga napali. Znajući to, Isus ih je radije uputio na djela koja je činio. Da je izjavio da je Krist, oni bi to mogli pokušati osporiti. A jesu li mogli osporiti znake, djela i čuda? To su bila snažna svjedočanstva u prilog Isusu i odakle je došao.

Kako se možemo zaštititi od tvrdoće srca kakvu vidimo među tim vjerskim vođama? Na koje bismo se načine mogli boriti protiv Božjeg djelovanja u našem životu?

VJERODOSTOJNOST SVETOGA PISMA

Osim posebnih znakova i svjedočanstava kojima je ukazivao na Isusa kao na Mesiju, Ivan se također pozivao na autoritet Staroga zavjeta i njegovih proročanstava, u kojima su pretkazana Kristova djela. Stari zavjet je bitan ne samo za Evanđelje po Ivanu, već i za cijeli Novi zavjet. Obrana Isusa, Njegove naravi, odakle je došao, što je činio i što će učiniti — zasnivala se na Svetome pismu, u ovom slučaju na Starome zavjetu.

**Pročitajte Ivan 5,39.40.46.47. Čemu nas ovi redci uče o Isu-
sovom stavu prema autoritetu Svetoga pisma?**

.....
.....
.....

U svim evanđeljima Isus stalno ukazuje na autoritet Svetoga pisma kao na ključno svjedočanstvo o Njemu. Na primjer, često se koristi starozavjetnim događajima da bi ukazao na sebe i na ono što čini. Između ostaloga, poziva se na događaj iz Brojeva 21,5-9: “Kao što je Mojsije podigao zmiju u pustinji, tako mora biti podignut Sin Čovječji.” (Ivan 3,14) Ovdje Isus ne samo da se osvrće na taj događaj, već nam, koristeći se njime da ukaže na sebe, u osnovi daje vjerodostojno tumačenje poruke koju je taj događaj trebao prenijeti.

I ne samo Isus — i drugi su se također koristili Starim zavjetom da bi ukazali na Njega. Na primjer, na početku Evanđelja po Ivanu čitamo sljedeće Filipove riječi: “Našli smo onoga o kome je Mojsije pisao u Zakonu, i Proroci također.” (Ivan 1,45)

Pročitajte Ivan 13,18; 17,12; 19,24.28.36. Čemu nas ovi redci uče o tome kako su Isus i Ivan razumjeli autoritet Svetoga pisma? Što nam to govori o ključnoj ulozi koju cijelo Sveto pismo mora imati i kada je riječ o našoj vjeri?

.....
.....
.....

Koje sile danas prikriveno ili otvoreno rade na tome da potkopaju našu vjeru u autoritet Biblije? Iznesite svoj odgovor u subotu u razredu.

STAROZAVJETNA PROROČANSTVA O ISUSU (1)

U raspravi s vjerskim vođama o svojem identitetu, Isus je potvrdio autoritet Svetoga pisma. Na prvi pogled to nije bilo nužno, jer su vjerski vođe vjerovali u Bibliju. Ipak, čak i pred njima Isus je naglašavao autoritet Svetoga pisma, a činio je to da bi im otkrio sebe — koliko god tvrda bila njihova srca, i koliko god su se trudili da se odupru osvjedočenju.

U međuvremenu Ivan bilježi mnoge izravne citate i aluzije na Stari zavjet, koji upućuju na Isusa kao ispunjenje starozavjetnih obećanja o Mesiji.

U kojem su smislu sljedeći novozavjetni i starozavjetni redci povezani? Kako se u Novom zavjetu koriste ti tekstovi kao svjedočanstvo o Isusu?

Ivan 1,23; Izaija 40,3

.....

Ivan 2,16.17; Psalam 69,10

.....

Ivan 7,38; Jeremija 2,13

.....

Ivan 19,36; Brojevi 9,12

.....

Ne samo Ivan, već i Petar, Pavao, Matej, Marko, Luka i svi novozavjetni pisci, pod utjecajem Duha Svetoga, uvijek iznova naglašavaju da je život, smrt i uskrsnuće Isusa iz Nazareta, kao i Njegovo uzašašće na Božje prijestolje, ispunjenje starozavjetnih proročanstava.

I premda je Isus neprestano upućivao svoje učenike na Sveto pismo koje je najavilo Njegovu službu — kada su tek učenici konačno shvatili da Sveto pismo govori o Njemu? Tek nakon što je umro i uskrsnuo i pojavio se pred njima. “Kad je uskrsnuo od mrtvih, njegovi se učenici sjetili da je to htio reći, te su vjerovali Pismu i riječi koju im Isus reče.” (Ivan 2,22; vidi također Ivan 20,9)

STAROZAVJETNA PROROČANSTVA O ISUSU (2)

Isus je vjerskim vođama rekao: “Vi istražujete Pisma u kojima mislite da ima život vječni. I upravo ona svjedoče za me.” (Ivan 5,39). Kakva nevjerojatna tvrdnja o sebi samom!

Procjene se razlikuju, ali neki učenjaci smatraju da je Isus iz Nazareta ispunio stotine starozavjetnih proročanstava. Bez obzira na njihov broj, vjerojatnost da jedan čovjek ispuni makar neka, a kamoli sve njih, zapanjujuće je mala. S vremena na vrijeme netko upotrijebi sljedeću sliku: zamislite da površinu veličine Teksasa prekrijete pola metra debelim slojem metalnih novčića, da jedan od njih obojite u ružičasto, i sve ih izmiješate. A onda osobi s povezom preko očiju pružite jednu jedinu priliku da pronađe taj ružičasti novčić. Kakvi su izgledi da će ona iz prvog pokušaja izabrati baš taj novčić?

Nema sumnje — Kristovo rođenje, život i smrt prorečeni su u Starom zavjetu, što je zapanjujući dokaz o Njegovoj osobnosti kao očekivanog Mesije. Ivan stalno ukazuje na te starozavjetne tekstove da bi naglasio upravo tu istinu i zašto bismo mi trebali vjerovati u Njega i prihvatiti spasenje koje On nudi.

Što nam sljedeći redci iz Evanđelja po Ivanu otkrivaju o Isusu kao ispunjenju mesijanskih proročanstava?

Ivan 12,13; Psalam 118,26

.....

Ivan 12,14.15; Zaharija 9,9

.....

Ivan 13,18; Psalam 41,10

.....

Ivan 19,37; Zaharija 12,10; Zaharija 13,6

.....

Koliko ste čvrsto utvrđeni u onome što vjerujete? Kad bi vas netko pitao zašto vjerujete u Isusa kao Mesiju, koji biste odgovor dali i koje biste tekstove potražili da biste obranili svoju vjeru?

"VI STE ODOZDO"

U dosadašnjem proučavanju Evanđelja po Ivanu vidjeli smo da Ivan pokazuje da je Isus obećani Mesija, velika nada za kojom je židovski narod čeznuo.

A ipak, mnogi vjerski prvaci, duhovni vođe naroda, bili su zapravo Njegovi najveći neprijatelji. Zašto?

Pročitajte Ivan 8,12-30. Kakav odnos tu postoji između Isusa i vjerskih vođa? Koji tekstovi najbolje objašnjavaju zašto su Ga mnogi odbacili?

.....
.....
.....

Isus kaže da oni ne poznaju ni Njega ni Oca (Ivan 8,19). Trebali su ih poznavati obojicu, ali ovi ljudi su se samozavaravali. Bili su toliko obuzeti svojim običajima i mišljenjem da su Ga, iako je Isus stajao pred njima čineći sve što je činio i govoreći sve što je govorio — a što su sve bila moćna otkrivenja Oca — ipak odbacili.

Drugo, Isus im kaže: "Vi ste odozdo." (Ivan 8,23 — Varaždinska Biblija) Drugim riječima, koliko god da su naizgled bili pobožni, oni nisu bili duhovni ni pobožni ljudi. Imali su "vanjski oblik pobožnosti" (2. Timoteju 3,5), ali to je bilo sve. Imali su izvanjsku pobožnost, a iznutra su bili nevjernici.

To nije bilo ništa novo: "Jer mi narod ovaj samo ustima pristupa i samo me usnama časti, a srce mu je daleko od mene, i njegovo štovanje naučena ljudska uredba." (Izaija 29,13) Tu istu misao ponovio je Isus stoljećima kasnije kada je rekao: "Uzaludno je bogoštovlje koje mi iskazuje. I što naučava, to su zapovijedi ljudske." (Marko 7,7) Njihova ljudska učenja, njihove ljudske zapovijedi bile su "od ovoga svijeta" (Ivan 8,23), a Isus im je jasno rekao: "Ja nisam od ovoga svijeta." (Ivan 8,23 — Varaždinska Biblija) Bilo je već dovoljno loše što su zavaravali sami sebe, ali je još tragičnije što su i druge zavodili na stranputicu, premda, što je zanimljivo, Ivan piše da su kao ishod rasprave zabilježene u tim redcima "mnogi povjerovali u njega" (Ivan 8,30).

Tako su, usprkos vođama, mnogi Židovi prevladali zablude i shvatili tko je Isus.

Koje pouke izvlačite iz Isusove rasprave s vjerskim vođama? Kako i mi možemo biti "odozgo" a ne "odozdo" — i kako prepoznati razliku?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje “Da se ne plaši srce vaše”, str. 550—566 (u izvorniku 662—680).

“Istina je kao zlatna riznica bila povjerena židovskom narodu. Židovski vjerski sustav, koji je dobio odobrenje s Neba, bio je ustanovljen po uputama samoga Krista. Velike istine otkupljenja bile su prikazane slikama i simbolima. A ipak, kada je Krist došao, Židovi nisu prepoznali Onoga na koga su upućivali svi simboli. U svojim su rukama imali Božju riječ; ali su predaje, prenošene s naraštaja na naraštaj, i ljudska tumačenja Pisma skrili njihovim očima istinu kakva je u Isusu. Duhovno značenje svetih spisa bilo je zaboravljeno. Riznica svega znanja ležala je otvorena pred njima, a oni to nisu znali.

Bog ne skriva svoju istinu od ljudi. Svojim ponašanjem oni je sami skrivaju od sebe. Krist je židovskom narodu dao obilje dokaza da je Mesija; ali Njegov nauk zahtijevao je odlučujuću promjenu u njihovom životu. Vidjeli su da će, ukoliko prihvate Krista, morati odbaciti svoja omiljena načela i predaje, svoje sebične, bezbožne običaje. Upravo zato nisu željeli prihvatiti ni najčvršće dokaze koje im je Bog davao da bi utvrdio njihovu vjeru u Krista. Tvrđili su da vjeruju u starozavjetne spise, ali su odbijali prihvatiti svjedočenje tih spisa o Kristovom životu i karakteru. Plašili su se osvjedočenja da se ne bi morali obratiti i tako biti natjerani da odbace svoja unaprijed stvorena mišljenja. Riznica Evanđelja, Put, Istina i Život, bila je među njima, ali su oni odbacili najveći dar koji im je Nebo moglo ponuditi.” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, str. 64,65; u izvorniku 105)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Na koji način proročanstva koja su se ispunila u Isusovom životu izgrađuju našu vjeru?

2. Koje su tri ili četiri glavne prepreke stajale na putu vjerskim vođama, sprečavajući ih da povjeruju u Isusa? Kako se ta ista načela pokazuju i danas?

3. Razmislite na čemu danas počiva vaše uzdanje. Koje biste korake mogli poduzeti da ojačate svoju vjeru?

4. Što bi vam vaš odgovor na pitanje postavljeno pred kraj odsjeka od ponedjeljka trebao poručiti o vjerodostojnosti Svetoga pisma i zašto moramo odbaciti sve što dovodi u pitanje njegov konačni i vrhunski autoritet?

Izvor života

“Ja sam put i istina i život — reče mu Isus. — Nitko ne dolazi k Ocu osim po meni.” (Ivan 14,6)

Biblijski tekstovi: Ivan 1,4; Ivan 10,10; Ivan 1,12.13; Ivan 6,61-68; Brojevi 13,23-33; Matej 4,1-4.

Prema Evanđelju po Ivanu, kada su Isusa pitali tko je, On je odgovorio izrazom koji označava božanstvo. Riječi “Ja sam” nepogrešivo su upućivale na samoga Boga koji se pojavio pred Mojsijem u grmu koji gori. “Ja sam koji jesam”, rekao je Bog Mojsiju (Izlazak 3,14). A taj isti Bog, “Ja Jesam”, “tijelom postao i nastanio se među nama. I mi smo promatrali slavu njegovu, slavu koju ima kao Jedinorođenac od Oca — pun milosti i istine” (Ivan 1,14).

Tema “Ja Jesam” provlači se kroz čitavo Evanđelje po Ivanu. Ključni redak za ovaj tjedan odražava tu temu: “Ja sam put, istina i život.” (Ivan 14,6) “Ja Jesam” Svjetlo je svijetu, Kruh života, Vrata, dobri Pastir i pravi Trs.

Ovog ćemo tjedna nastaviti proučavati Božje otkrivenje u Evanđelju po Ivanu. Osim toga, potpunije ćemo istražiti onu drugu stranu stvarnosti, da su, i pored jakih dokaza o Njemu kao Mesiji, neki ipak odbacili Isusa. Proučavat ćemo tu misao iz dvaju razloga: da bismo izbjegli istu pogrešku, ali i da bismo vidjeli kako doprijeti do onih koji su također u opasnosti da pogriješe.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 146—149.

U NJEMU BIJAŠE ŽIVOT

U Ivanu 1,1 apostol jasno tvrdi da je Isus Bog, božanski Sin. U Ivanu 1,4 čitamo: "U njoj [Riječi] bijaše Život, i Život bijaše svjetlo ljudima." "Život" koji se ovdje spominje mora biti božanski život — neizvedeno, vječno samopostojanje. Upravo zato što ima život u sebi, On može položiti svoj život i ponovno ga uzeti (Ivan 10,17). I zato što ima život u sebi, On ga može dati kome hoće (Ivan 5,21; usporedi Ivan 14,19).

Riječ koja je ovdje upotrijebljena, zoo, "život", pojavljuje se 36 puta u Evanđelju po Ivanu, što je otprilike 25 posto njegove upotrebe u Novom zavjetu. U Ivanu 1,4.5, osim što se odnosi na izvor života na našem planetu, ista riječ povezana je i sa spasenjem. U ostatku Evanđelja po Ivanu, imenica zoo najčešće znači "vječni život", obećanje o spasenju (vidi Ivan 3,15.16.36; 4,14.36; 6,27.40.47.54.68; 10,27.28). Prema tomu, Onaj koji je dao život prigodom stvaranja, isti je Onaj koji donosi spasenje, vječni život, izgubljenom svijetu.

Zašto je Isus došao na Zemlju? Ivan 1,29; 3,16; 6,40; 10,10; 12,27.

.....
.....
.....
.....

"Kao što je Mojsije podigao zmiju u pustinji, tako mora biti podignut Sin Čovječji, i da svatko tko vjeruje u njega ima život vječni." (Ivan 3,14.15)

Baš kao što je mjedena zmija zauzela mjesto Izraelaca koje su ujele zmije, tako je Isus zauzeo mjesto nas koje je zarobio grijeh. On je platio kaznu koju smo mi trebali platiti, da bismo mi mogli imati život koji je pripadao Njemu.

Krist želi da imamo život i da ga imamo u izobilju (Ivan 10,10). I zato, "koji ga primiše dade im vlast da postanu djeca Božja: onima koji vjeruju u njegovo ime: koji nisu rođeni ni od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego — od Boga." (Ivan 1,12.13)

Krist nam je došao objavit i Oca. Jer, "Boga nitko nikada nije vidio: Jedinorođenac — Bog, koji je u krilu Očevu, on ga je objavio" (Ivan 1,18). Promatrajući Isusov karakter, mi vidimo karakter Oca.

Što možemo spoznati o karakteru Oca na osnovi Isusovog života? Zašto je to otkrivenje tako radosna vijest?

RIJEČI VJEČNOGA ŽIVOTA

Pročitajte Ivan 6,61-68. Kada je Isus pitao učenike hoće li Ga napustiti, što je odgovorio Petar?

.....

.....

Petrove riječi o “vječnom životu” dotiču temu koja se provlači kroz cijelo Evanđelje po Ivanu. Velika koncentracija izraza o vječnom životu javlja se u 6. poglavlju Evanđelja po Ivanu, kad je nahranjeno pet tisuća ljudi (Ivan 6,27.40.47.54.68). Isus kaže da je On “Kruh života” (Ivan 6,35), što znači da su Njegov život, Njegova smrt i Njegovo uskrsnuće izvor vječnog spasenja.

Izraz “vječni život” ili neki drugi izraz istog značenja javlja se najmanje 17 puta u Evanđelju po Ivanu. Taj izraz ne odnosi se na neko duhovno postojanje, niti na to da postajemo dio nekog vječnog bića, niti na neki drugi nematerijalni pojam. Naprotiv, on se odnosi na životodavnu silu koja donosi spasenje i smisao u naše postojanje sada, i život bez kraja kada se naš Gospodin vrati. Baš kao što je Isus postao tijelo, tako se i uskrsnuće o kojem Isus govori zbiva u prostoru i vremenu, i u fizičkom tijelu. To je uskrsnuće iz mrtvih, obnovljenje života kakav smo nekad imali u Edenu.

Kako primamo vječni život? Ivan 3,15.16; 5,24; 6,40.47; 8,31; 12,46; 20,31.

.....

.....

Jedino na osnovi vjere mi prihvaćamo da je Isus Krist živio i umro umjesto nas. Tu vjeru primamo kao dar, ali moramo svjesno odlučiti predati se Isusu, pokajati se i pozvati se na Njegovu krv radi oprost a i očišćenja od grijeha. Na Isusovo pitanje hoće li i on otići, Petar je odgovorio: “Gospodine, komu ćemo otići? Ti imaš riječi vječnoga života.” (Ivan 6,68) Ove riječi sažimaju bit spasenja i načina na koji se ono postiže. Ono ne dolazi od filozofije, povijesti ni znanosti — što su sve ljudske discipline. Ono dolazi od Isusa, koji — budući da ga posjeduje u sebi — daje vječni život besplatno svima koji ga, odazivajući se na poticaje Duha Svetoga, žele primiti.

Kako obećanje o vječnom životu utječe na način na koji gledamo na svoj privremeni život ovdje? Kako bi ono trebalo utjecati na naše sagledavanje života uopće?

UTORAK

26. studenoga

VJERA I NOVOROĐENJE

Pročitajte Ivan 1,12.13. Koji su koraci potrebni da bi netko postao kršćanin?

.....

.....

Ivan je napisao svoje evanđelje da bismo mi mogli vjerovati i da vjerujući imamo vječni život u Isusovo ime (Ivan 20,31). U Ivanu 1,12.13 taj proces je opisan u dva koraka. Prvo, mi Ga primamo, to jest vjerujemo u Njega. Drugo, On nam daje vlast ili moć da postanemo Božja djeca, što je u 13. retku opisano kao da smo rođeni od Boga. Dakle, kršćanin se postaje suradnjom ljudskog i božanskog. Mi moramo postupati u skladu s vjerom, primiti Boga, biti otvoreni za svjetlo, ali On je taj koji obnavlja srce.

I sama vjera je dar od Boga, koji dolazi na osnovi slušanja Njegove Riječi (Rimljanima 10,17). “Da bismo imali pravu, postojanu vjeru u Krista, moramo Ga poznavati onako kako je prikazan u Riječi.” (Ellen G. White, *Fundamentals of Christian Education*, str. 433) “Duh koji djeluje na ljudski um i prosvjetljuje ga, stvara vjeru u Boga.” (Ellen G. White Comments, *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, sv. 7, str. 940)

Oni koji vjeruju u Sina i prihvaćaju Ga kao Mesiju, primaju vječni život. Ivan također naglašava i prihvaćanje i vjerovanje u riječi koje je Isus govorio (Ivan 5,24.38.47). Uloga je Duha Svetoga da pruži osvjedočenje (Ivan 16,7.8; usporedi Rimljanima 8,16).

Pročitajte Rimljanima 8,16. Koje načelo tu nalazimo kada je riječ o spasenju u Isusu?

.....

Biblijska vjera, zasnovana na djelovanju Duha Svetoga u našem srcu, temelj je našeg vjerovanja. “Vjera je ... veliki blagoslov — oko koje vidi i uho koje čuje.” (Ellen G. White, *In Heavenly Places*, str. 104) Ljudski pristup vjeri podrazumijeva da prvo moramo naći temelj, kriterij za vjeru, pa tek onda vjerovati. Nasuprot tomu, biblijski pristup podrazumijeva da je vjera temelj, dar od Boga (Efežanima 2,8; 1. Korinćanima 1,17-24; 2,1-6). Počinjemo od temelja, od vjere, i odatle rastemo u razumijevanju i milosti.

Ako bi vas netko pitao na čemu se zasniva vaša vjera, kako biste odgovorili?

64

ODBACIVANJE IZVORA ŽIVOTA

Neki od najtužnijih izvještaja u Svetom pismu nalaze se u Evanđelju po Ivanu. "I Svjetlo svijetli u tami, i tama ga ne obuze. ... Bijaše na svijetu, i svijet postade po njemu, a svijet ga ne upozna. K svojim dođe, ali ga njegovi ne primiše." (Ivan 1,5.10.11) "Ja jesam" odbacili su mnogi Njegovi sunarodnjaci.

Nije čudo što Pavao kasnije upozorava: "Prema tome, ne gubite svoga pouzdanja!" (Hebrejima 10,35) Kao što smo mnogo puta vidjeli, Krist je bio odbačen zato što ljudi nisu prihvaćali Njegovu Riječ.

"Suvremeni način razmišljanja počinje sa sumnjom. Ljudi sve dovode u pitanje da bi odredili što je istina. Ono što preživi vatru unakrsnog ispitivanja prihvaćaju kao pouzdano znanje, nešto u što se može vjerovati. Neki primjenjuju istu metodu na Bibliju, dovodeći sve u pitanje sa znanstvene, povijesne, psihološke, filozofske, arheološke i geološke točke gledišta, da bi odredili što je istina u Bibliji. Međutim, ta metoda polazi od sumnje u istinitost Svetoga pisma i nadograđuje se na nju. A Krist se pitao: 'Ali kad Sin Čovječji dođe, hoće li naći vjere na zemlji?' (Luka 18,8 — Varaždinska Biblija)" (E. Edward Zinke i Roland Hegstad, *The Certainty of the Second Coming*, Hagerstown, MD: Review and Herald Publishing Association, 2000., str. 96)

Pročitajte Brojevi 13,23-33. Što je prouzročilo različitost između tih dvaju izvještaja koje su uhode donijeli o Kanaanu?

.....
.....
.....

Grieh Izraelaca kada su bili u Kadeš Barnei bio je što su posumnjali u Božju riječ. Bog je tražio od njih da se popnu i uzmu tu zemlju. Dvanaestorica uhoda poslani su da razgledaju zemlju. Vratili su se s dva izvještaja. Većina je dala negativan izvještaj. Ima divova u zemlji, gradovi su opasani zidinama, imaju oružje kakvo nikad prije nismo vidjeli i dobro uvježbanu vojsku. Za razliku od njih, mi smo bivši egipatski robovi s malo vojnog iskustva. Desetorica uhoda izvještavala su negativno, na osnovi nadmoćnih dokaza s ljudskog gledišta. Dvojica su govorila pozitivno, na osnovi svoje vjere u nadmoćnu silu Božje riječi.

Kako možemo izbjeći istu pogrešku koja je tu napravljena? A s druge strane, kako izbjeći drsku samouvjerenost i ne učiniti nešto glupo, vjerujući da je to po Božjoj volji i da zato ne možemo propasti?

OSUDA

“Tko vjeruje u njega, tomu se ne sudi; a tko ne vjeruje, već je osuđen, jer nije vjerovao u jedinorođenoga Sina Božjega. ... Svatko tko čini zlo mrzi svjetlo i ne dolazi k svjetlu, da se ne otkriju njegova djela. Onaj koji radi što je pošteno dolazi k svjetlu.” (Ivan 3,18-21; usporedi Ivan 1,10)

Zašto ljudi dolaze na sud? Ivan 3,18.36; 5,24.38; 8,24; 12,47.

.....
.....
.....
.....

Odbacivanje Isusa Krista, Svjetla svijeta, ostavlja nas otvorenima za sumnju i đavolje kušnje. To znači okrenuti se od svjetla k tami.

Evi je bilo dano svjetlo o tome kako se treba odnositi prema stablu nasred Vrta. Sotona ju je kušao da to svjetlo dovede u pitanje. Ona je iskušavala Božju riječ misleći da Bog ljubavi neće uništiti stvorenja koja je načinio. Oslonila se i na svoja osjetila. Zmija je jela taj plod i sad ima sposobnost govora. Možda je zmija u pravu. *Ako pojedem taj plod, možda ću biti kao Bog!* I tako prevarena, okrenula se od svjetla. A i njezin muž izabrao je isti put.

Pročitajte Matej 4,1-4. Koja je načela Krist upotrijebio u pustinji kušnji u borbi protiv Sotoninih laži?

.....
.....
.....

Kristu je stajalo na raspolaganju isto ljudsko misaono oruđe koje su koristili Adam i Eva, prepotopni ljudi i Izraelci kod Kadeš Barnee. I On se mogao zapitati zašto bi Bog ljubavi ostavio svojeg Sina u pustinji bez hrane i zaštite. I On je mogao odlučiti dokazati svoje sinovstvo izjavljujući: *Ja ću pretvoriti ovo kamenje u kruh!* Ali umjesto toga, On je odgovorio navodeći Božju riječ. Opredijelio se za nebesku stvarnost umjesto da djeluje na zemaljski način razmišljanja. A kako je lako mogao opravdati svoj put do pogrešne odluke, kao što mnogi ljudi, čak i ljudi vjere, često čine!

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlja pod naslovom: “Bog je s nama”, str. 7—13 (u izvorniku 19—26) i “Sukob”, str. 494—501 (u izvorniku 601—609).

“Ponizivši se da bi uzeo na sebe ljudsku narav, Krist je otkrio karakter suprotan Sotoninom karakteru. Međutim, On je sišao još niže na stazi poniznosti. ‘Ponizi sam sebe postavši poslušan do smrti, i to do smrti na križu.’ (Filipljanima 2,8) Kao što je veliki svećenik odlagao svoje krasne svećeničke haljine i vršio službu u odjeći od bijelog lana običnog svećenika, tako je i Krist uzeo obličje slugе i prinio žrtvu — sam Svećenik, sam Žrtva. ‘Za naše grijehе probodoše njega, za opaçine naše njega satriješe. Na njega pade kazna — radi našeg mira, njegove nas rane iscijeliše.’ (Izaija 53,5)

S Kristom se postupalo onako kako mi zasluđujemo, da bi se s nama postupalo onako kako On zasluđuje. On je bio osuđen zbog naših grijehа, u kojima nije imao udjela, da bismo mi mogli biti opravdani Njegovom pravdom, u kojoj nemamo udjela. Pretrpio je smrt koju smo mi zasluđili, da bismo mogli primiti život koji je Njegov. ‘Njegove nas rane iscijeliše.’” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 12 u izvorniku 25)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Isus je dao tako mnogo za spasenje svijeta. Kako biste vi mogli pomoći drugima da sagledaju tu zadivljujuću istinu i da Mu priđu u vjeri?

2. Koje su ključne razlike između donošenja odluka na ljudskoj, svjetovnoj razini i odlučivanja na osnovi božanskog otkrivenja?

3. Kako se logika i razum usklađuju s razumijevanjem Božje riječi? Koje logične i racionalne razloge imamo za svoju vjeru? Na koji nas način pojave kao što su ispunjenje proročanstva i zapanjujuća ljepota i složenost stvorenog svijeta, logično i racionalno upućuju na Božje postojanje i na istinu o planu spasenja?

4. Razgovarajte o svojem odgovoru na pitanje postavljeno na kraju odsjeka od utorka. Na čemu se zasniva vaša vjera? Ako bi vas netko pitao zašto vjerujete u Isusa i u tvrdnje iz evanđelja, kako biste odgovorili?

Put, Istina i Život

“Boga nitko nikada nije vidio: Jedinorođenac — Bog, koji je u krilu Očevu, on ga je objavio.” (Ivan 1,18)

Biblijski tekstovi: Ivan 13,1-20; Ivan 14,1-3; Daniel 7,27; Ivan 14,5-11; Ivan 1,14; Kološanima 1,16.17; Ivan 5,38-40.

Evangelje po Ivanu podijeljeno je na četiri glavna dijela: Proslov (Ivan 1,1-18), Knjiga znakova (Ivan 1,19-12,50), Knjiga slave (Ivan 13,1-20,31), i Zaključak (Ivan 21,1-25). U dosadašnjem proučavanju usredotočili smo se uglavnom na Proslov i Knjigu znakova, pokazujući Isusov identitet preko Njegovih čuda (znakova), razgovora i nauka. U poukama koje slijede prelazimo na treći dio Ivanovog Evangelja, na Knjigu slave.

Zanimljivo je da čuvenih sedam izjava “Ja Jesam” tvore most između Knjige znakova i Knjige slave. A obuhvaćaju sljedeće izraze: “kruh života” (Ivan 6,35.41.48.51), “svjetlo svijeta” (Ivan 8,12; Ivan 9:5), “vrata” (Ivan 10,7.9), “pastir dobri” (Ivan 10,11.14), “uskrsnuće i život” (Ivan 11,25), “put, istina i život” (Ivan 14,6) i “pravi trs” (Ivan 15,1.5).

Pouku za ovaj tjedan otpočet ćemo razmatranjem svrhe Isusovog oproštajnog govora, koji je ujedno i uvod u značajnu epizodu Njegovog pranja nogu učenicima. A onda ćemo prijeći na izjavu “Ja Jesam” iz 14. poglavlja (“Ja sam put, istina i život”).

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 150—162.

DAO SAM VAM PRIMJER

U svojem oproštajnom govoru (Ivan 13-17) Isus daje svojim učenicima upute za budućnost. Njegov govor sličan je Mojsijevom oproštajnom govoru iz Ponovljenog zakona, ili Jakovljevom blagoslivljanju svoje djece (Postanak 47-49), ili Davidovim uputama sinu Salomonu (1. Ljetopisa 28-29). Isus tješi svoje učenike u vezi sa svojim odlaskom. Obecava im zamjenika koji će Ga predstavljati (Duha Svetoga; Ivan 14-16). Pretkazuje žalost koja će doći (Ivan 15-16) i potiče učenike da ostanu vjerni (Ivan 15).

Pročitajte Ivan 13,1-20. Što se tu dogodilo i zašto je taj događaj toliko važan? Čemu ih je Isus nastojao poučiti?

.....
.....
.....

U tom dijelu svijeta u Isusovo vrijeme ljudi su nosili obuću na bosu nogu, pa su im stopala bila prašnjava i prljava. Zato je bio običaj da sluga ili rob operu noge onima koji dolaze na objed. Međutim, nije bilo sluge koji bi obavio taj posao one noći kada je Isus blagovao svoju posljednju večeru s učenicima prije nego što je bio uhićen.

Na opće iznenađenje, sam Isus je ustao od večere i svima oprao noge. U Ivanu 13,4.5 Isusovi postupci opisani su korak po korak. Sve je ispričano s mnogo pojedinosti kako bi se naglasio Učiteljev nevjerovatni čin poniznosti.

Govoreći o Petrovoj reakciji u Ivanu 13,8-11, produbljuje se osjećaj zaprepaštenosti i nevjerice učenika zbog Isusovih postupaka. Kako Isus, Učitelj, Mesija, može obavljati tako ponižavajući zadatak? Petar nije dopustio Isusu da mu opere noge, ali mu je Isus rekao da ne može imati dijela s Njim ako ne bude surađivao. Tada je Petar zatražio i više izražavajući želju da ostane s Isusom do kraja.

Značenje Isusovog čina povezano je s Njegovim identitetom. U Ivanu 13,13 On izjavljuje da je Učitelj i Gospodin. Tako su Ga učenici i zvali, a On potvrđuje da jest. Ti naslovi ukazuju na autoritet i moć.

Međutim, Isus uči da moć i autoritet treba koristiti za službu, a ne za veličanje sebe. Adventistička crkva prihvatila je ovaj Isusov primjer prakticirajući ono što se s pravom naziva "obredom poniznosti" kao pripremnu službu za Gospodnju večeru.

Čemu vas obred poniznosti uči kako trebate slijediti Isusov primjer i ponizno služiti drugima?

SIGURNO ĆU OPET DOĆI

Pročitajte Ivan 14,1-3. U kojem je kontekstu Isus izgovorio te riječi?

.....
.....

Pred kraj 13. poglavlja Isus kaže da odlazi (Ivan 13,33). To izaziva Petra da Ga pita kamo On to ide (Ivan 13,36). Učenici ne razumiju da Isus govori o svojoj smrti, uskrsnuću i uzašašću. Petar također kaže da je spreman položiti svoj život za Isusa (Ivan 13,37). I tada Isus priroči Petrovo odricanje (Ivan 13,38).

Upravo u tom kontekstu Isus govori svojim učenicima neka ne dopuste da im se srca uplaše (Ivan 14,1 — Šarić). Glagol “plašiti” na grčkom je preveden kao *taraso*, što znači “uzrujati se”, “uznemiriti se”, “onespokojiti se”, “dovesti u zabunu”. Nije ni čudo što su učenici bili zbunjeni Isusovim riječima.

A da bi im razbio strahove, Isus govori o kući svojega Oca u kojoj ima mnogo soba (ne stanova, već soba kao u prenoćištu). On odlazi tamo da bi im pripremio mjesto. Njegove riječi upućuju na vrijeme nakon predstojeće oluje oko križa, kada će se On vratiti da izbavi svoj narod. Njegov pogled usmjeren je na vrijeme kada će sva ta tragedija grijeha biti jednom zauvijek završena (vidi Daniel 7,27).

Isus kaže: “I kad odem ... ponovno ću doći i uzeti vas k sebi da i vi budete gdje sam ja.” (Ivan 14,3 — Varaždinska Biblija) To je jasno obećanje o Njegovom drugom dolasku. Koji je temelj povjerenja u to obećanje? Mnogi bi rekli da je to ispunjenje biblijskih obećanja uopće, i to je svakako točno. Međutim, u Ivanu 14,3 nešto drugo se navodi kao temelj. U ovom retku izraz “doći ću” na grčkom jeziku je zapravo u prezentu, sadašnjem vremenu (*dolazim*). Takva upotreba sadašnjeg vremena u grčkom jeziku zove se *futuristički prezent*. To je budući događaj o kojem se govori s takvom sigurnošću da je opisan kao da se već zbiva. Prema tomu, taj izraz s pravom se može prevesti: *Sigurno ću opet doći*.

Dakle, temelj naše nade u povratak našega Gospodina nije samo ispunjenje biblijskih proročanstava. Ona se također, i to s još većom sigurnošću, temelji na vjeri u Čovjeka koji je to obećanje dao. On je rekao da će se sigurno vratiti po svoj narod. Mi možemo vjerovati u to obećanje s obzirom na to tko ga je dao.

Čemu nas križ uči o sigurnosti Kristovog drugog dolaska? Kad ne bi bilo drugog dolaska, od kakve bi koristi za nas bila Isusova smrt prigodom Njegovog prvog dolaska?

PUT, ISTINA I ŽIVOT

Pročitajte Ivan 14,5.6. Koje je pitanje Toma postavio o Isusovom odlasku? Kako je Isus odgovorio?

.....

.....

Tomino pitanje zvuči sasvim logično. Ako ne znate kamo netko ide, kako ćete znati kojim ćete ga putom slijediti? Isus preokreće to pitanje ukazujući da je On sam taj put. Put kamo? Put k Ocu. U Prosllovu (Ivan 1,1-18) naglašava se bliska povezanost između Riječi (*logos*), Isusa Krista i Oca.

U Ivanu 1,18 kaže se da jedinorođeni (što bi bolje bilo prevesti kao “jedini te vrste”) Bog objavljuje Oca. “Objaviti” (“javiti”) u ovom retku prijevod je grčkog glagola *exogeomai*, što znači “objasniti”, “protumačiti”, “izložiti”. Od njega potječe riječ *egzegeza*, tumačenje značenja. Prema tomu, Isus Krist je veza s Ocem, onaj koji objašnjava i tumači Oca pred palim svijetom. U skladu s tim On je put ili staza k Ocu. Bez Njega mi smo ograničeni u svojem razumijevanju.

Pročitajte Ivan 14,7-11. Kako je Isus razjasnio ono što Filip nije dobro razumio?

.....

.....

.....

Filip je želio vidjeti Oca, nešto što grešni čovjek ne može učiniti i ostati živ (usporedi Izlazak 33,17-34,9; Ivan 1,18). Isus ga ukorava zbog nedostatka razumijevanja i ističe da je onaj tko je vidio Njega, vidio i Oca (Ivan 14,9). Jasno je, dakle, da je Isus ta staza koja vodi k Ocu. Bez Njega ta staza postaje mračna i nesigurna. On je svjetlo koje obasjava put k Bogu.

Isus povezuje tri pojma: put, istinu i život. Izraz “put” spominje se samo u Ivanu 1,23 gdje se govori o tome da Ivan Krstitelj priprema put Isusu, i ponovno ovdje, u Ivanu 14,6. Ali “istina” i “život” glavne su teme u ovom evanđelju. U odsjecima za srijedu i četvrtak naglasit ćemo “istinu”, pojam koji je od presudne važnosti, pogotovo u ovom svijetu u kojem se taj pojam dovodi u pitanje.

Zašto je tako utješna spoznaja da je Isus najbolje otkrivenje Boga Oca koje ćemo na ovom svijetu ikada dobiti?

JA SAM ISTINA

Pročitajte Ivan 1,14,17; 8,32; 14,6; 15,26. Kako Ivan povezuje istinu izravno s Isusom?

.....

.....

.....

U Ivanovom evanđelju istina se uvijek povezuje s Isusom, s Njegovim Ocem i Duhom Svetim. Istina se povezuje s Isusom, Riječju (*logos*), i sa svjetlom nasuprot tami (Ivan 1,1-14; 3,19-21). Laž se povezuje s đavlom i grijehom (Ivan 8,44-46). Dakle, istina u Evanđelju po Ivanu nije samo pitanje činjenica i brojki. Ona obuhvaća i to, ali i više od toga. Pojam istine sadrži i moralni aspekt odanosti Bogu i Njegovoj volji.

“Ima mnogo onih koji traže živoga Boga, koji čeznu za Njegovom božanskom prisutnošću. Filozofske teorije i učene rasprave, ma koliko bile blistave, ne mogu zadovoljiti srce. Ljudske tvrdnje i pronalasci nemaju nikakve vrijednosti. Neka Božja riječ progovori narodu! Neka oni koji su slušali samo predaje, ljudske teorije i izreke čuju glas Onoga čija Riječ može obnoviti dušu za vječni život.” (Ellen G. White, *Isusove usporedbe*, str. 18,19; u izvorniku 40)

Razmislite što znači tvrdnja da je Isus Istina. Isus je *logos*, Riječ koja je bila s Bogom od početka i koja je Srvoritelj svega što je stvoreno (Ivan 1,1-4). Budući da je jedno s Ocem od vječnih vremena, Isus ima karakteristike Oca, pa je također i “Ja Jesam”. Njegovo Biće nije podređeno nikomu i ničemu drugom. Ništa što postoji, uključujući i znanje, ne postoji neovisno o Njemu. A sve što postoji, što je stvoreno, stvoreno je samo po Isusu i postoji samo u Njemu. “Jer je u njemu sve stvoreno — sve na nebu i na zemlji; vidljivo i nevidljivo, bilo prijestolja, bilo gospodstva, bilo poglavarstva, bilo vlasti; sve je stvoreno po njemu i za njega. On je prije svega, i sve se u njemu drži u redu.” (Kološanima 1,16.17) Isus nije samo utjelovljenje istine. On *jest* Istina. Istina nije neki pojam ili nestvarna tvorba. Ona je Osoba!

Istina, Isus Krist, može se povezati sa suncem koje obasjava svijet (Ivan 8,12). To je slično onome što je C. S. Lewis izjavio o kršćanstvu: “Vjerujem u kršćanstvo kao što vjerujem da je sunce izišlo ne samo zato što ga vidim, već i zato što vidim sve ostalo.” (“*Is Theology Poetry?*”, Samizdat University Press, 2014., str. 15)

Upravo zahvaljujući Isusu, Istini, mi možemo ispravno tumačiti svijet oko sebe.

SVETO PISMO I ISTINA

U čitavom evanđelju Sveto pismo igra važnu ulogu jer nam govori o Putu, Istini i Životu. Evanđeljima, cijeloj Bibliji, Starom i Novom zavjetu pripisuje se ključna uloga u otkrivanju istine. To se posebno odnosi na nauk o Isusu i o onome što je On došao učiniti.

Pročitajte Ivan 5,38-40. Što Isus govori o Svetome pismu?

.....
.....
.....

Isus i Njegovi učenici stalno su ukazivali na Sveto pismo kako bi potvrdili da je On Mesija. Krist je rekao: “Jer, kad biste vjerovali Mojsiju, vjerovali biste i meni. On je naime o meni pisao. Ali ako ne vjerujete njegovim spisima, kako ćete vjerovati mojim riječima?” (Ivan 5,46.47)

Pročitajte Luka 24,27. Zašto je važno što je Isus upućivao na Sveto pismo kako bi otkrio važnost svoje službe?

.....
.....

Na drugom mjestu, citirajući iz Izlaska, Krist je rekao: “Niste li čitali što vam je Bog rekao...?” (Matej 22,31) Zaharija se osvrnuo na Božja obećanja: “... kao što obeća od davnine na usta proroka svojih svetih.” (Luka 1,70) U svojoj propovijedi na blagdan Pedesetnice, Petar je rekao: “Trebalo je da se ispuni Pismo koje proreče Duh Sveti na Davidova usta.” (Djela 1,16)

Biblija nije udžbenik iz znanosti. Ona ne objašnjava kako razbiti atom ili izvesti operaciju mozga. Ali ona čini nešto još značajnije. Ona pruža objavu u kojoj naš svemir ima smisao. Ona je ključ koji otvara vrata, svjetlo koje omogućava vid. Bez nje bili bismo u mraku u pogledu Božjeg postojanja, Njegove uloge u svemiru, našeg podrijetla, smisla života i budućnosti.

Koje istine Biblija naučava, a o kojima nam znanost, čak ni teorijski, ne može pružiti nikakve spoznaje?

.....
.....

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje pod naslovom “Svjetlo svijeta”, str. 380—391 (u izvorniku 463—475). Ako ste u mogućnosti, pročitajte i: E. Edward Zinke, “The Authority of the Bible and the Certainty of the Second Coming”, *The Certainty of the Second Coming*, str. 23—36.

Kada je Isus rekao: “Ja sam svjetlo svijeta”, On je “u predvorju Hrama bio povezan sa službama za Blagdan sjenica. U središtu tog predvorja uzdizala su se dva visoka stupa s velikim podnožjima za svjetiljke. Nakon večernje žrtve, sve su se svjetiljke palile i širile svoju svjetlost nad Jeruzalemom. Ovaj je obred bio sjećanje na ognjeni stup koji je Izraelce vodio kroz pustinju, a uz to smatralo se da podsjeća i na Mesijin dolazak. Uvečer, kad su se svjetiljke upalile, predvorje je odavalo prizor velike radosti. ...

Rasvjetljavanjem Jeruzalema narod je izražavao svoju nadu da će Mesijin dolazak osvijetliti Izrael. Ali za Isusa je ovaj prizor imao šire značenje. Kao što su sjajne svjetiljke u Hramu osvjetljavale sve oko sebe, tako i Krist, izvor duhovne svjetlosti, rasvjetljuje tamu svijeta. Ipak, ovaj je simbol bio nesavršen. Veliko svjetlo što ga je On svojom rukom postavio na nebu bilo je istinitija predodžba slave Njegove misije.

Bilo je jutro; sunce se upravo radalo iznad Maslinske gore i njegove su se zrake zasljepljujućim sjajem rasipale po mramornim palačama, osvjetljujući zlato na zidovima Hrama, pa je Isus, pokazujući na njega rekao: ‘Ja sam svjetlo svijeta.’” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 380; u izvorniku 463,464)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Razgovarajte u razredu o odgovorima na posljednje pitanje u odsjeku od utorka. Koje ključne istine Biblija naučava, a koje nikad, čak ni u načelu, ne bismo mogli saznati znanstvenim putem? Na primjer križ? Ili uskrsnuće? Ili drugi dolazak? Koje nam druge važne biblijske istine moraju biti otkrivene, jer ih u protivnom nikad ne bismo spoznali?

2. Razmislite o padu Lucifera, savršenog bića s tako mnogo činjeničnog znanja o Bogu i o tome kakav je Bog. A opet, bez obzira na sve to, pobunio se protiv Njega. Što nam to govori o slobodnoj volji, istoj slobodnoj volji koju i mi imamo — i zašto iz trenutka u trenutak moramo donositi odluku da predamo tu volju Bogu?

Otac, Sin i Duh Sveti

“A Utješitelj Duh Sveti, kojega će Otac poslati u moje ime, on će vas poučavati o svemu i podsjetiti vas na sve što vam rekoh.” (Ivan 14,26 — Varaždinska Biblija)

Biblijski tekstovi: Ivan 14,10.24; Postanak 3,7-9; Ivan 16,27.28; Ivan 16,7-11; Ivan 17,1-26.

Evangelje po Ivanu je mozaik različitih tema. Ivan se poziva na znakove (čuda) kako bi pokazao da je Isus Mesija, obećan od proroka. Navodi čitav niz svjedoka da bi proglasio Isusa za Krista — Spasitelja. Osim toga, nazivima “Ja Jesam” ukazuje na Njegovo božanstvo.

Sve tri Osobe Božanstva spominju se u prvom poglavlju (Ivan 1,1-4.14.18.32-34). Ljudi su stoljećima nastojali u potpunosti razumjeti narav Božanstva, ali pošto nisu uspjeli, mnogi su odbacili tu ideju. A opet, tako je nerazumno odbaciti nešto samo zato što to ne razumijemo, ili zato što se ne uklapa u uske granice ljudskog razmišljanja.

Ako želimo spoznati Boga, Ivan kaže da moramo promatrati Isusa i ono što je otkriveno u Riječi. Taj pristup čini nas otvorenim za čitav novi svijet uzajamnih odnosa — između triju Osoba Božanstva, između Osoba Božanstva i ljudi, i samih ljudi. U pouci za ovaj tjedan razmotrit ćemo kako Evangelje po Ivanu prikazuje Oca, Sina i Duha Svetoga, ali sada u kontekstu Isusovog oproštajnog govora (Ivan 13-17).

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 163—173.

NEBESKI OTAC

Evangelje po Ivanu napisano je sa stajališta cjelokupnog biblijskog narativa, počevši od stvaranja. “U početku stvori Bog nebo i zemlju.” (Postanak 1,1). Ili: U početku Otac, Sin i Duh Sveti stvorili su Nebo i Zemlju. Oni su Izvor svega postojećeg. Oni su stvorili svemir, uključujući i bića koja ga naseljavaju. Na našem planetu došlo je do posebnog stvaranja života, a najposebniji od svih stvorenih bića je čovjek. Cilj s kojim je Bog stvorio ljude bio je da živimo u ljubavi i skladu s Njim i jedni s drugima. Nažalost, Lucifer je donio grijeh na ovaj svijet. A grijeh, između ostalog, prekida naš odnos s Bogom. On pogrešno predstavlja Boga. Zato je Isus uzeo ljudsku narav kako bi obnovio znanje o Bogu i donio spasenje ljudima.

Dok je bio na ovom svijetu, Isus je svoj život podredio Ocu živeći u skladu s Njegovim vodstvom. Govorio je: “Ja i Otac jedno smo.” (Ivan 10,30) “Otac [je] u meni i ja u njemu.” (Ivan 10,38) “Ako, dakle, ne činim djela svog Oca, ne vjerujte mi.” (Ivan 10,37)

Koje uloge ima Otac sudeći po onome što je opisano u sljedećim redcima?

Ivan 3,16.17; 6,57

.....

Ivan 5,22.30

.....

Ivan 6,32; 14,10.24

.....

Ivan 6,45

.....

Ivan 15,16; 16,23

.....

Ovi redci prikazuju Oca u bliskoj vezi s Isusom Kristom, Njegovim Sinom. Otac je u bliskom dodiru s našim svijetom i mnogo je uložio u naše spasenje. Čemu nas ta istina uči o Božjoj ljubavi prema nama?

ISUS I OTAC

Nas je stvorilo božansko Trojstvo radi osobnog odnosa s Njim (Postanak 1,26.27). Međutim, taj odnos je zbog grijeha iz korijena poremećen. Neposredne posljedice tog poremećaja mogu se vidjeti u Edenskom vrtu.

Pročitajte Postanak 3,7-9. Kako nam je tu otkriven razdor koji je grijeh izazvao, i što znači što je Bog nakon toga potražio ljude, a ne obrnuto?

.....

.....

Namjera božanskog Trojstva bila je da ponudi iscjeljenje cijelom ljudskom rodu zbog razdora izazvanog grijehom, iako neće svi ljudi prihvatiti to što im je ponuđeno.

Da bi se ta veza obnovila, jedna Osoba Božanstva postala je ljudsko biće. Tako je Riječ postala tijelo i prebivala među nama, čineći Božju slavu vidljivom (Ivan 1,14-18). Kao ishod toga, čovječanstvo je primilo Njegovu puninu i milost. Isus je došao objaviti Božju slavu, kako bi se taj odnos, prekinut grijehom, mogao obnoviti, makar za sve one koji vjerom prihvaćaju ono što im je ponuđeno u Kristu Isusu.

Koju predivnu nadu naziremo u sljedećim redcima: Ivan 1,1.2; 5,16-18; 6,69; 10,10.30; 20,28?

.....

.....

.....

“U Kristu je iskonski, nepozajmljeni, nestečeni život.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 435; u izvorniku 530) A ipak, kao utjelovljeni Sin koji “ponizi sam sebe” (Filipljanima 2,8), odrekavši se svojeg uzvišenog položaja, Krist, govoreći o svojem životu na Zemlji kao čovjeka među ljudima, mogao je na svoje posjedovanje života gledati kao na dar od Boga. “Kristovo božanstvo je pouzdano obećanje vječnog života svakog vjernika.” (*Isusov život*, str. 435; u izvorniku 530)

Ljudski rod nije poznavao Boga (Ivan 17,25). Zato im je On poslao svojega jedinorođenog Sina (Ivan 9,4; 16,5) da upoznaju Njega, Oca.

U kontekstu čitavog svemira, jedan ateist je napisao: “U našoj tami, u svemu tom prostranstvu, nema nikakvog nagovještaja da će odnekud doći pomoć i spasiti nas od nas samih.” Kako biblijski nauk pokazuje koliko taj čovjek griješi?

POZNAVATI SINA ZNAČI POZNAVATI OCA

U cijelom svojem evanđelju apostol opisuje kako Isus, Sin, čini djela koja ukazuju na Oca. Isus objašnjava tko je Otac i pokazuje kakav je Njegov odnos prema našem svijetu. To je sve u skladu s Ivanom 1,18, gdje se kaže da On objavljuje Oca (grč. *eksegeomai*, “objasniti”, “protumačiti”, “izložiti”). Isus to stalno čini. Riječ “Otac” (*pater*) pojavljuje se 136 puta u Evanđelju po Ivanu (od toga 18 puta u prva tri poglavlja), što je više od trećine ukupne upotrebe te riječi u cijelom Novom zavjetu. Isusov oprostajni govor jedno je od glavnih mjesta u ovom evanđelju, gdje Isus objavljuje Oca.

Isus je bio Očev predstavnik na Zemlji i došao je da bi u ljudskom tijelu proveo u život Očevu volju. Isus je i rekao da On u svemu vrši Očevu volju, a ne svoju (Ivan 5,30). To može u prvi mah djelovati zapanjujuće, ali ove riječi samo pokazuju da je Isus, kao ljudsko biće, bio u potpunosti predan Ocu.

Isus je također rekao da Ga je Otac poslao da dovrši Njegov posao — spasenje čovječanstva — i da je sam Otac posvjedočio o tom Njegovom djelu (Ivan 5,36-38).

Isus je izjavio da je On jedini po komu ljudi mogu doći k Bogu (Ivan 6,40.44). Otac želi da ljudi imaju vječni život koji se može naći u Isusu, koji obećava da će ih podići iz mrtvih prigodom uskrsnuća.

Čemu nas sljedeći redci uče o odnosu između Isusa i Oca: Ivan 7,16; 8,38; 14,10.23; 15,1.9.10; 16,27.28; 17,3?

.....
.....
.....
.....

Isusove tvrdnje o Njegovom odnosu s Ocem su zapanjujuće. On izjavljuje da je sav Njegov nauk zapravo Očev nauk, da je sve što govori čuo od Oca, da je vjera u Njega isto što i vjera u Oca, da i sve Njegove riječi, kao i sva Njegova djela, potječu od Oca i da su On i Otac ujedinjeni u ljubavi i radu na spasenju čovječanstva. Kakvo snažno svjedočanstvo o bliskosti koja postoji između Isusa i Njegovog Oca na Nebu!

**Kako bi se vaš život promijenio kada bi vaše misli i djela bili u potpunosti izraz Božje volje? Kako u svojem životu možemo prove-
sti Božju volju?**

DUH SVETI

Duh Sveti se u Evandelju po Ivanu ne ističe toliko kao Otac i Sin. Ipak, Njegova uloga je bitna za uspjeh Isusove misije.

Pročitajte Ivan 1,10-13. Čemu nas ove riječi uče o važnosti Duha Svetoga za obraćenje?

.....
.....
.....

Već u prvom poglavlju možemo vidjeti od kolike je važnosti uloga Duha Svetoga. Ivan nam kaže da su oni koji su primili Riječ, to jest oni koji su povjerovali u Njega, postali Božja djeca, koja “nisu rođena ni od krvi, ni od volje tjelesne, ni od volje muževlje, nego — od Boga.” (Ivan 1,13) A to se događa samo djelovanjem Duha Svetoga.

Što nam sljedeći tekstovi govore o aktivnostima Duha Svetoga: Ivan 3,5-8; 6,63; 14,26; 15,26; 16,7-11?

.....
.....
.....

“Opisujući svojim učenicima službu Duha Svetoga, Isus ih je želio nadahnuti radošću i nadom koja je nadahnjivala i Njegovo srce. Radovao se za tu obilnu pomoć koju je osigurao svojoj Crkvi. Duh Sveti bio je najveći od svih darova što ih je mogao izmoliti od svojega Oca za uzdizanje svojeg naroda. Duh Sveti treba im biti darovan kao sila koja preporuča, jer bi bez nje Kristova žrtva bila beskorisna. Sila zla vjekovima je jačala i ljudi su se začuđujućom pokornošću podčinjavali Sotoninom ropstvu. Čovjek se može oduprijeti i pobijediti grijeh jedino moćnim djelovanjem treće Osobe Božanstva, koja će doći neizmijenjenom silom u punini božanske moći.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 557; u izvorniku 671)

Kakav je blagoslov, dakle, primiti Duha Svetoga, koji potvrđuje da je Bog istinit (Ivan 3,33)! Duh je taj koji nam donosi osvjedočenje o grijehu, pravednosti i sudu (Ivan 16,8-11). Prema tomu, da bismo znali što je ispravno, istinito i dobro, od ključne je važnosti da svoj razum i životna iskustva podredimo Božjoj riječi silom Duha Svetoga, koja nam pruža osvjedočenje.

ISUSOVA MOLITVA

Sedamnaesto poglavlje Evanđelja po Ivanu ponekad se naziva Isusova velikosvećenička molitva. Njome završava Isusov oproštajni govor. On je došao na Zemlju da bi ljudski rod napokon mogao biti vraćen u svoj iskonski odnos s Bogom. Vjerno je činio znakove koje Mu je Bog dao da čini. Svojim riječima i djelima otkrivao je Boga ljudima.

Isus se spremao uskoro napustiti Zemlju. Zato je želio još jednom izraziti ljubav prema svojim učenicima. Želio je da oni razumiju blizak odnos između Njega, Oca i Duha Svetoga. I želio je i njih uključiti u taj isti, osobni odnos s Bogom Ocem i Duhom Svetim kakav je i sam imao.

Pročitajte Ivan 17,1-26. Koje riječi u ovom poglavlju izražavaju Isusovu čežnju za prisnim odnosom ljubavi između Njega, Oca i Njegovih učenika?

.....
.....
.....
.....

Mnogi smatraju da je prema Ivanu 17 jedinstvo i ljubav jedino što je važno. Nesumnjivo, Božji je cilj da u nama obnovi osobni odnos s Njim i sa svim ljudima. Ali pomnjoj čitanje ukazuje na mnogo značajniju povezanost između ljubavi i istine.

“Ovo je vječni život: spoznati tebe, jedino pravog Boga” (Ivan 17,3), a ne nekog Boga po našem nahodjenju. “Ja sam objavio tvoje ime ljudima koje si mi dao ... i držali su tvoju riječ ... i doista saznali da sam od tebe izišao.” (Ivan 17,6.8) “Posveti ih istinom; tvoja je riječ istina.” (Ivan 17,17)

Krist je došao objaviti Oca. To otkrivenje bilo je važno zbog mnogih pogrešnih shvaćanja o Bogu. Evanđelje po Ivanu pokazuje koliko je ozbiljno Isus shvaćao svoje poslanje. On je na ispravan način predstavljao Božju riječ i Božja djela. Ako istina nije važna, zašto bi Isus išao tako daleko?

U životu je puno propatio da bi ga vjerske vlasti na kraju odbacile. Trpio je ravnodušnost od ljudi, a ponekad i od svojih učenika. Jedan od Njegovih učenika Ga je izdao, drugi Ga se triput odrekao. Prošao je kroz nemilosrdno suđenje i umro na križu od ruku onih koje je došao spasiti.

Kako u svojem životu možete bolje pokazati Božju ljubav kakva postoji između Isusa i Oca?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlje pod naslovom “Neka se ne uznemiruje vaše srce”, str. 550—566 (u izvorniku 662—680). Ako ste u mogućnosti, pročitajte i sljedeće štivo: “Additional Note on [John] 1”, *The SDA Bible Commentary*, sv. 5, str. 911—919.

Želeći saznati tko je Isus, Njegovi neprijatelji sudili su prema ljudskim mjerilima, “po vanjskom obliku” (Ivan 8,15). To je čak i gore nego suditi na osnovi toga “tko je tko” (Ivan 7,24). Oni su posezali za kriterijima tijela, palog čovječanstva u palom svijetu, bez prosvjetljujućeg nadzora Duha Svetoga (vidi Ivan 3,3-7). Oni su vidjeli Njegovo “tijelo”, ali nisu prihvaćali mogućnost da je On Riječ koja je postala tijelo (Ivan 1,14). Ocjenjivati Krista na osnovi tako ograničenog skupa kriterija, značilo bi ocjenjivati Ga sa svjetovnog motrišta (2. Korinćanima 5,16).

“Utješitelj je nazvan ‘Duhom istine’. Njegova je zadaća definirati i održati istinu. On se najprije nastanjuje u srcu kao Duh istine i tako postaje Utješiteljem. Utjeha i mir nalaze se u istini, jer se pravi mir i utjeha ne mogu naći u zabludi. Lažnim teorijama i predajama Sotona porobljava um. Usmjeravajući ljude lažnim mjerilima, on kvari karakter. Duh Sveti govori umu preko Svetoga pisma i urezuje istinu u srce. Tako On otkriva zabludu i izgoni je iz duše. Duhom istine koji djeluje preko Božje riječi, Krist zadobiva svoj izabrani narod.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 557; u izvorniku 671)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Vječni život je poznavanje Boga (Ivan 17,3). Što znači poznavati Boga, nasuprot posjedovanju znanja o određenim činjenicama o Njemu, to jest o tome da je On moćan, pun ljubavi i pravedan? Ako bi vas netko pitao: “Poznajete li Boga?” — što biste mu odgovorili? Kako se Isus uklapa u vaš odgovor?

2. Što znače Isusove riječi: “Tvoja je riječ istina.” (Ivan 17,17)?

3. Isus se molio: “Ne molim te da ih uzmeš sa svijeta, nego da ih očuvaš oda zla.” (Ivan 17,15) Kako vaše odluke određuju u kojoj će mjeri na tu molitvu biti pozitivno odgovoreno u vašem životu?

Čas slave — križ i uskrsnuće

“Dakle, ti si kralj?” reče mu Pilat. ‘Dobro veliš — odgovori mu Isus — ja sam kralj. Ja sam se zato rodio i zato došao na svijet da svjedočim za istinu. Svatko tko je prijatelj istine sluša moj glas.’” (Ivan 18,37)

Biblijski tekstovi: Ivan 18,33-19,5; Ivan 19,17-22; Ivan 19,25-27; Luka 2,34.35; Ivan 20,1-18; 1. Korinćanima 15,12-20.

Isusovo raspeće i uskrsnuće vrhunac je Evandjelja po Ivanu. Prvih deset poglavlja obuhvaćaju tri i pol godine, dok poglavlja 11—20, nasuprot tomu, obuhvaćaju otprilike jedan do dva tjedna.

Četiri evandjelja prikazuju Isusovu smrt na različite načine. Premda su njihovi izvještaji usuglašeni, svaki pisac naglašava neke ključne trenutke koji posebno odgovaraju temama njegovog evandjelja. Matej naglašava ispunjenje Svetoga pisma, Marko ističe povezanost između Isusovog krštenja i križa, a Luka se usredotočuje na križ kao mjesto iscjeljenja i spasenja (razbojnik na križu).

Ali Ivan prikazuje križ kao Isusovo ustoličenje, posebno povezano s časom, koji se spominje višeput u knjizi (Ivan 7,30; 8,20; 12,27). Misao o ustoličenju stvara ironičnu sliku s obzirom na to da je razapinjanje na križ bilo najsramočniji način pogubljenja koji su Rimljani provodili. Taj kontrast ukazuje na duboku ironiju prizora koji nam Ivan predočava: Isus umire u sramoti, ali je to istodobno Njegovo slavno ustoličenje kao Spasitelja.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 174—178.

ŠTO JE ISTINA?

U Ivanu 18,28-32 suđenje Isusu ne opisuje se detaljno. Žarište je na Isusu koji je izveden pred Poncija Pilata.

Pročitajte Ivan 18,33-38. O čemu su Pilat i Isus razgovarali?

.....
.....
.....
.....

Upravitelj pita Isusa je li On židovski kralj (Ivan 18,33). To je prvo spominjanje te titule, ali neće biti i posljednje. Isus pita Pilata misli li on sam tako ili su mu to drugi rekli. Njegovo pitanje okreće oštricu prema upravitelju kako bi provjerio je li on svjestan komu se obraća. Čitatelj već zna da je Isus Kralj. Hoće li i upravitelj to spoznati?

Pilat uzvraća pitanjem: “Zar sam ja Židov? ...Tvoj narod i glavari svećenički meni su te predali. Što si učinio?” (Ivan 18,35) Bilo je to izbjegavanje odgovora zbog onoga na što je Isusovo pitanje neposredno ukazivalo. Bilo je to ujedno i upraviteljevo prvo uzmicanje pred istinom pošto je dopustio predrasudama da mu zamagle opažanje.

Isus odgovara da Njegovo kraljevstvo nije od ovoga svijeta (Ivan 18,36). Pilat onda pronicavo zaključuje da Isus tvrdi da je kralj (Ivan 18,37). To vodi do važnog Isusovog objašnjenja da je On rođen da bi svjedočio za istinu, i da svatko tko je “prijatelj istine” sluša Njegov glas (Ivan 18,37).

Tada Pilat postavlja pitanje: “Što je istina?” (Ivan 18,38) Ali ne čeka odgovor, već izlazi van kako bi pokušao spasiti Isusa od gomile.

Istina je jedna od tema u Evanđelju po Ivanu. Kao vječna Riječ (logos, Ivan 1,1-5), Isus je Svjetlo i Istina, što je u suprotnosti s mrakom i zabludom. On je pun milosti i istine (Ivan 1,14). Milost i istina dolaze po Njemu (Ivan 1,17). I Ivan Krstitelj je svjedočio za istinu (Ivan 5,33). Isus je potvrdio da je Njegov Otac “istinit” (Ivan 7,28). Isus je osobno čuo istinu od svojeg Oca (Ivan 8,40). Isus je “Put, Istina i Život” (Ivan 14,6). Božja riječ je “istina” (Ivan 17,17). I bez obzira na pitanje koje je postavio, Pilat je propustio priliku da sazna što je istina zbog svojih predrasuda, prijašnjih odluka i pritiska koji je vršen na njega.

Kako vi razumijete misao da je Isus Istina?

EVO ČOVJEKA!

Pročitajte Ivan 18,38-19,5. Kako je Pilat pokušao nagovoriti narod da zatraži Isusovo oslobođenje?

.....

.....

.....

Pilat nije sačekao Isusov odgovor o istini. Umjesto toga, izišao je da bi pokušao nagovoriti narod. Upustivši se u dijalog s njima, umjesto da jednostavno oslobodi Isusa, Pilat je doveo sebe u nepovoljan položaj. Vjerski vođe uvidjeli su da mogu manipulirati upraviteljem uz pomoć gomile.

Pilat se poziva na običaj puštanja jednog zatvorenika na slobodu u vrijeme Pashe i pita narod želi li da im oslobodi "kralja židovskog". Začudo, narod traži oslobađanje razbojnika po imenu Baraba umjesto nevinog Isusa, što je svojevrsna ironija.

Tada počinje ismijavanje i sramoćenje Isusa. Rimski vojnici pletu krunu od trnja, oblače Mu grimizni plašt i pozdravljaju Ga podrugljivo kao židovskog kralja. Takvim vojničkim pozdravom pozdravljali su cara, ali ovdje se to izgovaralo u podrugljivom tonu.

Računajući na sažaljenje naroda, Pilat traži način da Ga oslobodi. On izvodi Isusa koji na sebi nosi krunu od trnja i grimizni plašt. Prizor koji Ivan ne komentira prikazuje Isusa u paradnom kraljevskom ruhu, uz upravitelja koji se obraća narodu riječima: "Evo čovjeka!" (Ivan 19,5) To podsjeća čitatelja na riječi Ivana Krstitelja u Ivanu 1,29: "Evo Jaganjca Božjeg koji uzima grijeh svijeta!" Ironično je što poganski upravitelj izvodi Mesiju u toj kraljevskoj odjeći pred Izrael.

Međutim, kao što se u Ivanu 19,6-16 pokazuje, rulja traži da se Isus razapne na temelju Njegove tvrdnje da je Božji Sin. To je preplašilo Pilata, koji se sada još više trudi iznuditi Njegovo oslobađanje. Ali vođe zapečaćuju Isusovu sudbinu izjavom da osloboditi Njega znači suprotstaviti se caru. Oni znaju da zbog svoje odanosti caru, Pilat ne može osloboditi nekoga tko se poziva na istu titulu. Vođe izjavljuju da oni nemaju kralja osim cara. Dakle, njihova mržnja prema Isusu bila je veća od njihovih nacionalnih težnji. Da bi se oslobodili Isusa, bili su spremni žrtvovati čak i pravo na nacionalnu samostalnost.

Kako je to zastrašujuće — jedan poganski vođa želi osloboditi Isusa, dok ga duhovni vođe naroda, koji bi Ga prvi trebali priznati, žele razapeti! Koje pouke možemo izvući iz toga?

"SVRŠENO JE"

Kao što je zabilježeno u Ivanu 19,17-22, Pilat je postavio natpis na latinskom, grčkom i hebrejskom jeziku, na kojem je pisalo: "Isus Nazarećanin, kralj židovski" (Ivan 19,19). Vjerski vođe željeli su da se to promijeni. Međutim, Pilat nije pristao i tako je natpis ostao kao nijemi svjedok istine o Isusu, i jedan od pokazatelja da je Isus na križu ustoličen kao Kralj. Evo, dakle, Isusa, njihovog pravog Kralja, koji je visio na križu kao običan kriminalac.

"Jedna sila viša od Pilata ili Židova upravljala je postavljanjem ovog natpisa iznad Isusove glave. Po Božjoj promisli natpis je trebao potaknuti ljude na razmišljanje i istraživanje Svetoga pisma." (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 619; u izvorniku 745)

Pročitajte Ivan 19,25-27. Koji se dirljivi prizor u vezi s Isusovom majkom odigrao u podnožju križa?

.....

.....

.....

Među onima koji su stajali u podnožju križa toga dana bili su Ivan, ljubljeni učenik, zajedno s Marijom, Isusovom majkom, i drugima. Mnogo godina prije toga, kada su Josip i Marija donijeli Isusa u hram na posvećenje, Šimun je pretkazao upravo to iskustvo (usporedi Luka 2,34.35). Sada, u trenutku smrti, Isus se obraća svojoj majci riječima: "Ženo, evo ti sina!", a Ivanu kaže: "Evo ti majke!" (Ivan 19,26.27)

Pročitajte Ivan 19,28-30. Koje je značenje riječi "svršeno je", koje Isus izgovara na samrti?

.....

.....

Isti grčki glagol *teleo* ("dovršiti", "upotpuniti", "obaviti") u 28. retku ("da je već sve dovršeno") upotrijebljen je u 30. retku ("svršeno je"). Štoviše, srodna riječ *teleio* ("završiti", "usavršiti") također se javlja u 28. retku, u smislu ispunjenja Pisma ("da se ispuni Pismo"). Koliko god užasan bio taj prizor, tu se sve ispunjavalo, ostvarivalo, dovršavalo.

Kada Isus kaže: "Svršeno je!", On dovršava, ispunjava djelo koje Mu je Otac dao.

Kada je Isus rekao: "Svršeno je!", što je to značilo za svakoga od nas? Što je tada dovršeno i kako se to odnosi na naš život?

SRIJEDA

18. prosinca

PRAZAN GROB

Pročitajte Ivan 20,1-7. Kakvo je značenje za nas onoga što je opisano u tim redcima?

.....

.....

Isus je umro kasno u petak poslijepodne i ustao u nedjelju rano ujutro. Zato što se bližila subota u trenutku kada je sahranjivan (Ivan 19,42), taj proces je obavljen užurbano i nije dovršen. Koliko god su voljeli Isusa, Njegovi su sljedbenici svetkovali subotu i nisu otišli na grob tog dana (usporedi Marko 16,1; Luka 23,56). Nakon subote nekoliko žena kupilo je balzam i ponijelo na grob u nedjelju ujutro. Ali na njihovo zaprepaštenje, kamen je bio odvaljen i grob je bio prazan.

Marija Magdalena bila je jedna od onih koji su došli na grob rano ujutro. A onda je požurila reći Petru i Ivanu što je vidjela. Njih dvojica otrčala su tamo. Ivan je bio brži od Petra i stigao je prvi. Pošto se sagnuo, pogledao je unutra i vidio povoje u koje je Isus bio umotan. Ali nije ušao unutra.

Petar je, međutim, ušao u grobnicu i vidio povoje koji su tu ležali. Vidio je i ubrus koji je pokrivao Isusovo lice, ali on nije bio uz povoje. Bio je presavijen i položen sa strane.

Pročitajte Ivan 20,8-10. Koji je smisao toga što je ubrus koji je pokrivao Isusovo lice bio presavijen?

.....

.....

Nakon Petra, i Ivan je ušao u grobnicu. U Ivanu 20,8 kaže se da je on ušao, vidio i povjerovao. Zašto je to što je vidio Njegov posmrtni pokrov i ubrus kako leži odvojeno, uredno presavijen, navelo Ivana da povjeruje da je Isus ustao iz mrtvih?

Da bismo odgovorili na to pitanje, moramo najprije razmisliti zašto je grob bio prazan. Najočitiiji odgovor ukazivao bi na pljačkaše grobova. Međutim, to objašnjenje ne može se održati iz triju razloga. Prvo, Matej nam kaže da je grob bio čuvan (Matej 27,62-66), što pljačku čini malo vjerojatnom. Drugo, pljačkaši grobova krali su dragocjenosti, a ne tijela u raspadanju. I treće, pljačkaši grobova bili bi u žurbi i ne bi sklapali pokrovno platno. Dakle, nije čudo što je Ivan, vidjevši složen ubrus, povjerovao da je Isus ustao iz mrtvih.

ISUS I MARIJA

Pročitajte Ivan 20,11-13. Što ovdje pokazuje zašto Marija Magdalena još uvijek nije razumjela smisao praznog groba?

.....
.....
.....

Marija se posljednji put prije toga spominje kada je javila Petru i Ivanu da je grob prazan (Ivan 20,2). Oni su otrčali do groba, a ona se tamo vratila nešto kasnije. Nakon što su pregledali grob, Petar i Ivan su otišli. Ali Marija se vratila i ostala je tu neko vrijeme plačući. Nema sumnje da je prethodnih nekoliko dana dosta proplakala. A sada, povrh svega, i ovo!? Sagnuvši se, pogledala je unutra.

Na njezino iznenađenje, dvojica anđela u bijelom nalazila su se u grobu i sjedila su na mjestu gdje je Isusovo tijelo bilo položeno. Oni su je pitali: “Ženo, zašto plačeš?” (Ivan 20,13) S boli u glasu rekla je da su uzeli njezinoga Gospodina i da ne zna kamo su Ga stavili.

Pročitajte Ivan 20,14-18. Što se potom dogodilo?

.....
.....
.....

S očima zamagljenim od suza, Marija se okreće i vidi nekoga kako stoji pred njom. Riječima sličnim onima koje su izgovorili anđeli, Neznamac je pita: “Ženo, zašto plačeš? Koga tražiš?” (Ivan 20,15) Pomislivši da razgovara s vrtlarom, ona ga moli da joj kaže gdje je Isusovo tijelo.

Neznamac tada izgovara jednu riječ: “Marijo!”

Bilo je to otkrivenje u jednoj riječi koje je promijenilo njezin svijet. Iznenađena, Marija shvaća da joj se uskrsli Isus obraća i prepoznaje Ga. Isus traži od nje da Ga ne zadržava jer mora otići svojem Ocu. A njezin zadatak bio je da javi učenicima da On odlazi “svome Ocu i vašemu Ocu, svome Bogu i vašemu Bogu” (Ivan 20,17). Marija je ispunila svoju misiju. Rekla je učenicima da je vidjela Gospodina i ispričala im sve ostale pojedinosti o kojima je On razovarao s njom (Ivan 20,18).

Pročitajte 1. Korinćanima 15,12-20. Prema Pavlu, od kakve je koristi naša kršćanska vjera ako Krist nije ustao iz mrtvih?

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

U knjizi Ellen G. White *Isusov život* pročitajte poglavlja “Svršeno je”, str. 629—635 (u izvorniku 758—764); “Uskrsnuo je kako je rekao”, str. 646—651 (u izvorniku 779—787) i “Zašto plačeš?”, str. 651—652 (u izvorniku 788—794). Ako ste u mogućnosti, pročitajte također: Clifford Goldstein, *Risen: Finding Hope in the Empty Tomb* (Nampa, ID: Pacific Press, 2020.).

“Pilat je želio osloboditi Isusa. Međutim, uvidio je da to ne može učiniti i sačuvati svoj položaj i čast. Radije je izabrao žrtvovati jedan nevini život nego izgubiti svoju svjetovnu moć. Koliko je mnogo onih koji, da bi izbjegli štetu ili patnje, na sličan način žrtvuju načelo. Savjest i dužnost pokazuju na jedan put, a osobna korist na drugi. Način razmišljanja snažno kreće u pogrešnom smjeru, i onaj koji pravi sporazume sa zlom biva odnesen u gustu tamu krivnje.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 612; u izvorniku 738)

“Krist nije predao svoj život dok nije završio djelo što ga je došao izvršiti, i dahom koji ga je napuštao uzviknuo je: ‘Svršeno je!’ (Ivan 19,30) Bitka je izvojevana. Njegova Mu je desnica i sveta ruka donijela pobjedu. Kao Pobjednik, On je postavio svoju zastavu na vječnim visinama. Nije li među anđelima bilo radosti? Cijelo Nebo proslavljalo je Spasiteljevu pobjedu. Sotona je bio pobijeđen i znao je da je njegovo kraljevstvo propalo. Za anđele i bezgrešne svjetove uzvik ‘Svršeno je!’ imao je duboko značenje. Za njih, kao i za nas, izvršeno je to veliko djelo otkupljenja. Oni s nama dijele plodove Kristove pobjede.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 629; u izvorniku 758)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Koje vam odluke mogu pomoći da izbjegnute pogrešku kakvu je napravio Pilat?

2. Zašto je Isus morao umrijeti umjesto nas? Zašto je On morao biti naša Zamjena? Zašto je Njegova smrt bila nužna da bismo mi bili spašeni? Koji biblijski redci podupiru vaš odgovor?

3. Kakav je odnos između biblijskih i povijesnih dokaza u prilog vjerovanju u Isusovo uskrsnuće? Koji povijesni dokazi snažno potvrđuju Isusovo uskrsnuće?

4. Razmišljate o riječima u 1. Korinćanima 15,12-20. Kakvog bi smisla imala tvrdnja da bez Kristovog uskrsnuća “oni koji u Kristu umriješe, izginuše” (1. Korinćanima 15,18), kad bi oni koji “u Kristu umriješe” odmah odlazili na Nebo? Kako Pavlove riječi potvrđuju istinu da mrtvi spavaju sve do uskrsnuća prigodom Kristovog povratka?

Zaključak: Poznavanje Isusa i Njegove Riječi

“Vi istražujete Pisma u kojima mislite da ima život vječni. I upravo ona svjedoče za me.” (Ivan 5,39)

Biblijski tekstovi: Ivan 21; Ivan 11,9.10; Ivan 8,42-44; Ivan 4,46-54; 2. Timoteju 3,16; Ivan 15,1-11.

Ivanovo Evanđelje, kao i Markovo, završava susretom u Galileji. Ova posljednja pouka iz Evanđelja po Ivanu bavi se tim susretom, ali govori i o tome kako upoznajemo Isusa i Božju riječ — što se provlači kroz cijelo četvrto evanđelje.

Premda su proveli s Njim više od tri godine, učenici su još uvijek bili potpuno nesprenni za raspeće i uskrsnuće unatoč tomu što im je Isus stalno govorio da će se to dogoditi.

Nažalost, nisu Ga držali za riječ.

I mi se danas nalazimo u opasnosti da učinimo isto — da slušamo, pa čak i čitamo Božju riječ, ali da je zapravo ne čujemo, da ne prebivamo u njoj i da je ne poslušamo. Odnosno da je ne prihvatimo kao svjetlo koje bi trebalo usmjeravati naše misli i postupke. To je, nažalost, stanje u kojem se, možda i nesvjesno, nalaze mnogi kršćani.

U ovom posljednjem tjednu u kojem proučavamo Evanđelje po Ivanu, razmotrit ćemo neke od ključnih misli ove knjige, što će nam pomoći da prevladamo puko intelektualno znanje o Isusu i da Ga, umjesto toga, bolje upoznamo, da prebivamo u Njemu i u Njegovoj Riječi.

OIKOS: Ovog tjedna čitamo iz knjige Ellen G. White, *Isusov život, Znaci vremena*, 2023., stranice 179—185.

SUSRET U GALILEJI

Pročitajte Ivan 21,1-19. Koje su ključne istine tu otkrivene, pogotovo o Božjoj milosti — i ljudskoj poniznosti?

.....

.....

Ivan 20 završava svrhom pisanja knjige, što bi bio njezin logičan zaključak, ali postoji još jedno poglavlje. Dvadeset prvo poglavlje počinje povratkom nekih učenika u Galileju i Petrovim prijedlogom da provedu noć na jezeru. Izgleda kao da su se stara vremena vratila i učenici se vraćaju svojem starom poslu, ribolovu. Ali ništa ne ulove cijelu noć.

Ujutro im tajanstveni stranac na obali kaže da bace mreže s desne strane lađice. Tada hvataju toliko ribe da ne mogu izvući mreže. To podsjeća na početak njihove službe s Isusom (vidi Luka 5,1-11). Ivan istog trenutka prepoznaje Isusa i to kaže Petru, koji odmah skače u vodu i pliva prema obali.

Isus zatim postavlja Petru tri pitanja koja se tiču ljubavi prema Učitelju. Prije raspeća Petar je odlučno tvrdio da bi položio svoj život za Isusa (Ivan 13,37). Tada je Isus prorekao da će Ga se triput odreći (Ivan 13,38). Na ovom sastanku u Galileji Petar ne nastupa tako samouvjerenno, već odgovor prepušta Isusu: “Gospodine, ti znaš sve. Ti znaš da te ljubim.” (Ivan 21,17)

Neki zapažaju da Isus upotrebljava glagol *agapao*, što znači “ljubiti”, kada ispituje Petra (osim posljednji put), a Petar svaki put odgovara s *fileo*, što znači “ljubiti”, ali samo u prijateljskom smislu. To bi podrazumijevalo da Petar još nije dostigao uzvišeniju vrstu ljubavi.

Ali u srži Petrovog odgovora je poniznost. Imajući neprestano pred očima svoj nedavni pad, Petar je vjerojatno zato upotrijebio manje snažan izraz ne usuđujući se iznositi neke krupne tvrdnje o sebi. To je poniznost koju Isus odobrava i koja je presudna za Petrov povratak u službu. Bez sumnje, poniznost je jedna od najviših vrlina za službu jer u žarište dovodi Isusa Krista, a ne svoje “ja”.

Petrov povratak i njegova uloga vođe u prvoj Crkvi najjači su dokaz u prilog činjenici da je Isus ustao iz mrtvih. Jer bilo bi teško objasniti tu Petrovu istaknutu ulogu da ga Isus nije, u prisutnosti ostalih učenika, vratio u službu.

Zašto je poniznost toliko važna za svakoga tko upozna Gospodina? U svjetlu križa, na što bi bilo tko od nas mogao biti ponosan?

POGLED USMJEREN NA ISUSA

Pročitajte Ivan 21,20-22. Koje je pitanje Petra odvelo na pogrešan put? Kako ga je Isus vratio na pravi put?

.....

.....

Isus je upravo vratio Petra u službu i rekao mu: "Slijedi me!" (Ivan 21,19) To se vjerojatno odnosilo na doslovan hod za Isusom po obali. To vidimo na osnovi toga što se Petar osvrće da vidi slijedi li i Ivan Isusa, pa postavlja pitanje u vezi s njim: "Gospodine, a što će biti s ovim?" (Ivan 21,21)

Kada ga je vratio u službu, Isus je prerekao i način njegove smrti (Ivan 21,18). Izgleda da je Petar bio radoznao i u vezi s Ivanovom smrću. Međutim, Isus je preusmjerio njegovu pozornost na pitanje hodanja za Njim, rekavši mu neka se ne brine o tome što će se dogoditi s drugim učenicom.

Pročitajte Ivan 21,23-25. U kojem je smislu ta Isusova izjava pogrešno shvaćena? Kako je apostol Ivan ispravio taj nesporazum?

.....

.....

Ljudi su pogrešno razumjeli na što je Isus mislio kad je rekao: "Ako hoću da on ostane dok opet ne dođem, što se tebe to tiče? Ti me slijedi!" (Ivan 21,22) Pomislili su da to znači da će se Isus vratiti prije nego što Ivan umre. Kako je vrijeme prolazilo i Ivan stario, moglo je doći do krize ako on umre (što se, naravno, na kraju i dogodilo), a Isus se ne vrati prije toga. Zato Ivan ispravlja to pogrešno razumijevanje, ukazujući da je to bilo pitanje Isusove volje, a ne proročanstvo o onome što će se dogoditi.

Usredotočivanje na Isusa umjesto na druge ljude, snažan je uvod u ostatak pouke za ovaj tjedan. Isus i samo Isus je naš Spasitelj. Ljudi će vas neizbježno razočarati, a možda i povrijediti.

Istine kojima se bavimo u odsjecima od utorka do četvrtka, nadovezuju se na temu razumijevanja Božje riječi s ciljem da upoznamo i slijedimo Isusa, koji jedini treba biti naš Učitelj i Vodič — bez obzira na pomoć, savjete i vodstvo koje bi nam drugi mogli pružiti.

Koliko su vas često ljudi, na koje ste se možda i ugledali, razočarali? Koje ste pouke, koliko god bile teške, izvukli iz tog iskustva?

UTORAK

24. prosinca

SVJETLO I TAMA

Pročitajte Ivan 1,4-10; 3,19-21; 5,35; 8,12; 9,5; 11,9.10; 12,35. Koja je suprotnost tu prikazana i zašto je ona toliko važna za razumijevanje istine?

.....
.....
.....

Svijet je u tami. On izbjegava svjetlo i ne može sam od sebe pronaći put k pravom Bogu, Bogu koji je Osoba — Bogu stvaranja, otkrivenja i otkupljenja.

“Ljudski rod sâm od sebe nikada ne može dostići poznavanje božanskog. ‘Od neba je više: što još da učiniš? Od Šeola dublje: što još da mudruješ?’ (Job 11,8) Jedino duh posinaštva može nam otkriti duboka Božja djela — ‘ono što oko nije vidjelo, što uho nije čulo, na što ljudsko srce nije pomislilo’. ... ‘A nama je to Bog objavio po Duhu.’” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 337; u izvorniku 412)

Samo je Isus Krist “objavio” Oca (Ivan 1,18). Ovdje upotrijebljeni grčki glagol *eksegeomai* znači “protumačiti”, “objasniti”, “izložiti”. Ivan prikazuje Isusa kao nebeskog glasnika koji objašnjava što znači poznavati Boga. Jedino po Isusu možemo upoznati Boga.

Pročitajte Ivan 8,42-44. Kako Isus opisuje lažni temelj na kojem su vjerski vođe u Izraelu zasnivali svoju vjeru?

.....
.....
.....

Oni koji ne stoje u istini govore na osnovi vlastitih izvora spoznaje. Oni “vide” smisao teksta samo iz ljudske perspektive. Nasuprot tomu, mi moramo prihvatiti činjenicu da je Krist svjetlo svijeta i slijediti Njega u svojem tumačenju Njegove Riječi. Za razliku od toga, davao “govori svoje vlastito” (Ivan 8,44). Ako ne budemo oprezni i ne predamo se u vjeri i poslušnosti Bogu, u opasnosti smo da učinimo isto — da čitamo tekst u skladu s vlastitim željama, htjenjima i shvaćanjima, što se može dogoditi lakše nego što mislimo.

Kako reagirate na istine koje vam nisu ugodne i kako biste trebali reagirati?

92

TEOLOGIJA "ODOZGO" I "ODOZDO"

Pročitajte Ivan 4,46-54. Koji je problem doveo ovog kraljevskog službenika k Isusu i koji je pravi problem ležao u pozadini?

.....
.....
.....
.....

Taj čovjek je došao k Isusu, Svjetlu svijeta, ali je odlučio da će vjerovati samo ako mu On izliječi dijete. Mogli bismo reći da je teologija tog čovjeka bila "odozdo". Takva teologija postavlja pravila i kriterije za Boga i Njegovu Riječ. Ljudske misli, manjkave, ograničene i subjektivne, postaju krajnji autoritet za tumačenje Božje riječi. Kako je opasno upasti u tu zamku!

Teologija "odozgo", nasuprot tomu, odgovara vjerom stavljajući Boga i Njegovu Riječ na prvo mjesto (Ivan 4,48; 6,14.15; 2. Timoteju 3,16). Kada se Biblija prihvati vjerom, ona postaje vlastiti tumač. Pogled na svijet sa stajališta Svetoga pisma, umjesto suvremene filozofije, vodič je za razumijevanje i tumačenje Biblije. Ljudska shvaćanja moraju se podrediti Božjoj riječi, a ne obrnuto.

Moramo vjerovati riječima Svetoga pisma da bismo prihvatili Isusove riječi (Ivan 5,46.47). "Ako ustrajete u mojoj nauci, uistinu ste moji učenici." (Ivan 8,31) Ako sumnjamo u Božju riječ, ona ne može prebivati u nama (Ivan 5,38). "Tko mene prezire i ne prima mojih riječi, imat će svog suca. Riječ koju sam vam navješćivao sudit će mu u posljednji dan; jer ja nisam govorio sam od sebe, nego mi je Otac, koji me posla, zapovjedio što da rekнем i što da navijestim." (Ivan 12,48.49)

Slušati Božju riječ podrazumijeva nešto više od pasivnog unosa informacija. To podrazumijeva i vršenje Božje volje. To je aktivan odgovor na slušanje Riječi. "Ako tko htjedne vršiti volju njegovu, znat će da li je moja nauka od Boga ili ja govorim sam od sebe." (Ivan 7,17)

A to slušanje i vršenje Božje riječi izraz je ljubavi prema Njemu. "Ako me tko ljubi, držat će moju riječ, i moj će ga Otac ljubiti; k njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti." (Ivan 14,23)

Kakav odnos postoji između naše ljubavi prema Isusu i poslušnosti? Zašto nas bilo kakva "poslušnost" koja se ne zasniva na ljubavi, dovodi u opasnost od legalizma?

PREBIVANJE U ISUSU

Pročitajte Ivan 12,32. Na koji način ova dojmjljiva istina opisuje autoritet Isusa Krista?

.....

.....

Kao što smo vidjeli u našim poukama tijekom cijelog ovog tromjesečja, Evanđelje po Ivanu privlači nas k Isusu, ali samo ako smo voljni upoznati Boga i vršiti Njegovu volju. U cijelom ovom evanđelju ljudi koji se susreću s Isusom prihvaćaju svjetlo i rastu, ili odbacuju svjetlo i postaju slijepi. Nikodem, žena na zdencu, kraljevski službenik, čovjek u ribnjaku Bethesdi, pet tisuća ljudi nahranjenih kruhom i ribom, Isusova braća, vjerski vođe, slijepac od rođenja, Marija i Marta, Pilat — svi su se oni susreli s Isusom i napravili izbor u vezi s istinom i svjetlom koje je On donio.

Teologija odozdo počinje ljudskom argumentacijom da bi se utvrdilo i ispitalo Božje postojanje i Njegova narav. Ljudskoj perspektivi, manjkavoj, paloj, punoj predrasuda, daje se prednost u odnosu na božansko, sveto, savršeno, sveznajuće. Teologija odozdo jamačno vodi ljude na stranputicu, kao što je to činila u prošlosti, i kao što će činiti u budućnosti (vidi Otkrivenje 14,1-12), kada će ljudska mudrost, nastojeći zamijeniti božansko, pokušati nametnuti svijetu lažno bogoslužje.

Pročitajte Ivan 15,1-11. U čemu je tajna duhovnog rasta i zdravlja?

.....

.....

Tajna je u održavanju veze s Isusom. On je Božja Riječ, Kruh života, Svjetlo svijeta, Vrata ovcama, dobri Pastir, Uskrsnuće i Život, Put, Istina i Život i pravi Trs.

Osobe Božanstva i njihova Riječ su kao magneti. Ako im se ne odupremo, oni će nas privući k sebi. "Božji glas nam progovara preko Njegove Riječi, ali ima mnogo glasova koje ćemo čuti. A Krist je rekao da se treba čuvati onih koji će govoriti: Krist je ovdje ili Krist je ondje. Kako ćemo, dakle, znati da oni nemaju istinu, osim ako sve ne uspoređujemo sa Svetim pismom?" (Ellen G. White, *The Advent Review and Sabbath Herald*, 3. travnja 1888.) A onda moramo podrediti svoja shvaćanja istinama Božje riječi.

ZA DALJNJE PROUČAVANJE

Božji kut promatranja bitno se razlikuje od ljudskog. Bog taj svoj kut promatranja dijeli s nama preko svoje Riječi, Biblije, silom Duha Svetoga. Naš je izbor želimo li hodati u tami ili prihvatiti svjetlo koje dolazi od Isusa Krista i koje je otkriveno u Njegovoj Riječi.

Taj izbor podrazumijeva osobnu predaju Isusu Kristu, Božjem Sinu i Otkupitelju čovječanstva. Silom Duha Svetoga, Bog Otac nam je otkrio — u Isusovom životu, smrti i uskrsnuću — dubinu svoje ljubavi. A za Isusa znamo zato što su izvještaji o Njegovom životu, smrti i uskrsnuću zabilježeni u Božjoj riječi.

“Božji su anđeli stalno u pokretu između Zemlje i Neba i Neba i Zemlje. Kristova čuda za ucviljene i napaćene bila su učinjena Božjom silom kroz službu anđela. Svaki blagoslov od Boga dolazi nam preko Krista službom Njegovih nebeskih vjesnika. Uzevši na sebe ljudsku narav, naš je Spasitelj sjedinio svoje interese s interesima palih Adamovih sinova i kćeri, dok se svojom božanskom naravi držao Božjega prijestolja. Na taj je način Krist Posrednik u vezi ljudi s Bogom i Boga s ljudima.” (Ellen G. White, *Isusov život*, str. 103; u izvorniku 143)

PITANJA ZA RAZGOVOR

1. Od svih izvještaja u Evangelju po Ivanu, koji vama najglasnije govori o Božjoj ljubavi i karakteru? Razgovarajte s članovima svojeg razreda zašto smatrate da je taj izvještaj toliko uvjerljiv.

2. Kako bi u praktičnom smislu trebalo tragati za istinom?

3. Zašto je tako teško ostaviti po strani vlastito “ja” kao mjerilo istine? Možemo li to ikad u potpunosti učiniti, ili će naša ljudska narav u određenoj mjeri ipak utjecati na naše razumijevanje Svetog pisma? Zašto moramo priznati tu činjenicu i kako nam poniznost pomaže da svoje predrasude podčinimo Božjoj riječi?

4. Povijest zapadnog kršćanstva puna je užasnih primjera što se događa kada se Božja riječ podredi politici i ljudskim predrasudama. Navedite neke primjere, i koje pouke možemo izvući iz njih danas kada je riječ o tome koliko je opasno da ljudsko gledište postane glavni filter za “tumačenje” Biblije?

5. Sažmite vlastitim riječima širu sliku koju nam pruža Evangelje po Ivanu. Koja je njegova središnja poruka za nas danas?

JUTARNJI REDCI — LISTOPAD 2024.

Isus, naš Veliki svećenik

1	U Daniel 8,13	Središnji stup adventizma
2	S Hebrejima 9,11	Razumijevanje nebeskog Svetišta
3	Č Hebrejima 10,12	U Svetinji nad svetinjama
4	P Hebrejima 9,1	Slika nebeskog Svetišta
5	S Hebrejima 10,23	Svetište i Sud treba jasno razumjeti
6	N Hebrejima 8,1.2	Kristovo posredovanje
7	P Hebrejima 8,5	Dva Svetišta
8	U Hebrejima 8,3	Značenje službi u Svetištu
9	S Hebrejima 9,24	Pristup Bogu
10	Č Hebrejima 4,16	Pravi Posrednik
11	P Hebrejima 9,6	Služba u prvom dijelu Svetišta
12	S Hebrejima 9,7	Služba u drugom dijelu Svetišta
13	N Hebrejima 9,3.4	Sjedinjenje pravde i milosti
14	P Matej 25,13	Zaručnik dolazi
15	U Otkrivenje 10,10	Vrijeme kušnje
16	S Daniel 7,13	Pred Pradavnim
17	Č Jakov 2,12	Mjerilo po kojem će se suditi
18	P Daniel 7,10	Nebeske knjige
19	S Jeremija 33,8	Oprošteno
20	N Matej 16,27	Davanje nagrade
21	P Hebrejima 11,6	Kraj Isusa kao Svećenika i Posrednika
22	U Matej 25,23	Riječi odobravanja
23	S Luka 14,23	Spasite duše!
24	Č Otkrivenje 10,7	Vrijeme milosti završeno
25	P Luka 10,18	Sotona je pao kao munja
26	S Izreke 11,20	Isusovo zadovoljstvo Njegovim narodom
27	N Matej 27,51	Od zemaljskog do nebeskog Hrama
28	P Hebrejima 4,14	Suradnja s našim Velikim svećenikom
29	U Hebrejima 3,1	Isus ne zaboravlja svoju Crkvu
30	S Hebrejima 2,17	Isus, pravedni Sudac
31	Č 1. Ivanova 2,1	Savršeno pomirenje

JUTARNJI REDCI — STUDENI 2024.

Veliki sukob

1	P	Otkrivenje 12,7	Podrijetlo grijeha je neobjašnjivo
2	S	Izaija 14,14	Sebičnost, korijen grijeha
3	N	Otkrivenje 12,9	Lucifer zbačen
4	P	Otkrivenje 12,11	Neprijateljstvo
5	U	Jakov 4,7	Darovana milost
6	S	1. Ivanova 3,6	Nema grešnog djela bez pristanka
7	Č	Ivan 17,1	Opravljanje Božjeg karaktera
8	P	Luka 4,6	Sotonina tvrdnja
9	S	Nahum 1,9	Trajna zaštita
10	N	Otkrivenje 12,17	Sotonin plan napada
11	P	Otkrivenje 12,12	Sotona je razarač
12	U	Otkrivenje 13,16	Poticanje nedjeljnog zakona
13	S	Matej 24,24	Završni čin obmane
14	Č	Matej 24,26	Božji narod neće biti prevaren
15	P	o kraljevima 18,17	Oni koji donose nevolje
16	S	Matej 28,19	Evandeoski nalog
17	N	Ivan 17,21	Istina će pobijediti svijet
18	P	Djela 1,5	Pomoć Duha Svetoga
19	U	Hošea 6,3	Moć kasne kiše
20	S	Otkrivenje 18,4	Izidite iz Babilona!
21	Č	Otkrivenje 14,9.10	Božji odgovor na Sotonine optužbe
22	P	Jeremija 51,47	Razotkriveni grijesi Babilona
23	S	Matej 10,18	Državnici osvojeni istinom
24	N	Otkrivenje 16,13.14	Znajte u što vjerujete
25	P	Hebrejima 12,28	Isteklo vrijeme milosti
26	U	Postanak 32,24	Vrijeme Jakovljeve nevolje
27	S	Daniel 12,1	Bog je naša obrana
28	Č	Otkrivenje 6,10	Molitve će biti uslišane
29	P	Otkrivenje 22,17	Pod Gospodnjom zastavom
30	S	Otkrivenje 22,4	Pobjeda u velikoj borbi

JUTARNJI REDCI — PROSINAC 2024.

Početak vječnosti

1 N Djela 1,6	Krist je mogao doći prije
2 P Malahija 3,17	Božji dragulji
3 U Izaija 25,9	Uzvik pobjede
4 S Otkrivenje 14,13	Dva uskrsnuća
5 Č Otkrivenje 11,18	Napokon siguran
6 P Jakov 4,6	Božja milost je dostatna
7 S Matej 26,64	Posebno uskrsnuće izgubljenih
8 N Jeremija 25,34	Sudbina lažnih pastira
9 P 1. Solunjanima 4,16	Uskrsnuće pravednih
10 U 1. Solunjanima 4,17	Preobraženje živih pravednika
11 S Postanak 5,5	Obnova Adama
12 Č Otkrivenje 14,1	Sto četrdeset i četiri tisuće
13 P Otkrivenje 15,3	Radost Božjih baštinika
14 S Ivan 17,3	Škola koja traje vječno
15 N Hebrejima 1,14	Otkrivena služba anđela
16 P Otkrivenje 20,2	Sotonina tamnica
17 U Otkrivenje 20,4	Posao otkupljenih tijekom tisućljeća
18 S Otkrivenje 20,11	Redovi otkupljenih
19 Č Otkrivenje 20,10	Čišćenje Zemlje
20 P Otkrivenje 21,1	Obnovljeni Eden
21 S Ivan 14,2	Stanovi za otkupljene
22 N Amos 5,8	Pogled na druge svjetove
23 P Izaija 26,2	Nebom darovane mogućnosti
24 U 1. Korinćanima 2,9	S onu stranu moći zla
25 S Otkrivenje 3,10	Vijenac života
26 Č Otkrivenje 2,11	Crveni porub
27 P Ivan 17,24	Dijeljenje Isusove slave
28 S Otkrivenje 14,3	Pjesme koje treba pjevati
29 N Otkrivenje 3,11	Viđenje slave
30 P Matej 22,37	Nebo počinje u duši
31 U Otkrivenje 22,21	Velika je borba završena

VEČERNJE BOGOSLUŽJE U OBITELJI

LISTOPAD

1. Psalam 84.
2. Psalam 85.
3. Psalam 86.
4. Psalam 87.
5. Psalam 88.

6. Psalam 89,1-15
7. Psalam 89,16-30
8. Psalam 89,31-53
9. Psalam 90.
10. Psalam 91.
11. Psalam 92.
12. Psalam 93.

13. Psalam 94.
14. Psalam 95.
15. Psalam 96.
16. Psalam 97.
17. Psalam 98.
18. Psalam 99.
19. Psalam 100.

20. Psalam 101.
21. Psalam 102,1-12
22. Psalam 102,13-29
23. Psalam 103.
24. Psalam 104,1-18
25. Psalam 104,19-35
26. Psalam 105,1-15

27. Psalam 105,16-32
28. Psalam 105,33-45
29. Psalam 106,1-15
30. Psalam 106,16-33
31. Psalam 106,34-48

STUDENI

1. Psalam 107,1-22
2. Psalam 107,23-43

3. Psalam 108.
4. Psalam 109,1-19
5. Psalam 109,20-31
6. Psalam 110.
7. Psalam 111.
8. Psalam 112.
9. Psalam 113.

10. Psalam 114.
11. Psalam 115.
12. Psalam 116.
13. Psalam 117.
14. Psalam 118.
15. Psalam 119,1-24
16. Psalam 119,25-48

17. Psalam 119,49-80
18. Psalam 119,81-96
19. Psalam 119,97-136
20. Psalam 119,137-160
21. Psalam 119,161-176
22. Psalam 120.
23. Psalam 121.

24. Psalam 122.
25. Psalam 123.
26. Psalam 124.
27. Psalam 125.
28. Psalam 126.
29. Psalam 127.
30. Psalam 128.

PROSINAC

1. Psalam 129.
2. Psalam 130.
3. Psalam 131.
4. Psalam 132.
5. Psalam 133.
6. Psalam 134.
7. Psalam 135.

8. Psalam 136.
9. Psalam 137.
10. Psalam 138.
11. Psalam 139,1-12
12. Psalam 139,13-24
13. Psalam 140.
14. Psalam 141.

15. Psalam 142.
16. Psalam 143.
17. Psalam 144,1-11
18. Psalam 144,12-15
19. Psalam 145.
20. Psalam 146.
21. Psalam 147.

22. Psalam 148.
23. Psalam 149.
24. Psalam 150.
25. Psalam 1.
26. Psalam 2.
27. Psalam 3.
28. Psalam 4.

29. Psalam 5.
30. Psalam 6.
31. Psalam 7.

ČITANJE BIBLIJE REDOM

LISTOPAD

1. Mihej 1-4
2. Mihej 5-7
3. Nahum 1-3
4. Habakuk 1-3
5. Sefanija 1-3

6. Hagaj 1-2
7. Zaharija 1-4
8. Zaharija 5-8
9. Zaharija 9-11
10. Zaharija 12-14
11. Malahija 1-3
12. Matej 1-3

13. Matej 4-7
14. Matej 8-10
15. Matej 11-13
16. Matej 14-16
17. Matej 17-19
18. Matej 20-22
19. Matej 23-25

20. Matej 26-28
21. Marko 1-3
22. Marko 4-7
23. Marko 8-10
24. Marko 11-13
25. Marko 14-16
26. Luka 1-3

27. Luka 4-7
28. Luka 8-10
29. Luka 11-14
30. Luka 15-16
31. Luka 17-18

STUDENI

1. Luka 19-21
2. Luka 22-24

3. Ivan 1-3
4. Ivan 4-6
5. Ivan 7-9
6. Ivan 10-12
7. Ivan 13-15
8. Ivan 16-18
9. Ivan 19-21

10. Djela 1-3
11. Djela 4-6
12. Djela 7-10
13. Djela 11-13
14. Djela 14-16
15. Djela 17-19
16. Djela 20-22

17. Djela 23-25
18. Djela 26-28
19. Rimljanima 1-3
20. Rimljanima 4-7
21. Rimljanima 8-10
22. Rimljanima 11-13
23. Rimljanima 14-16

24. 1. Korinć. 1-3
25. 1. Korinć. 4-7
26. 1. Korinć. 8-10
27. 1. Korinć. 11-13
28. 1. Korinć. 14-16
29. 2. Korinć. 1-3
30. 2. Korinć. 4-6

PROSINAC

1. 2. Korinć. 7-10
2. 2. Korinć. 11-13
3. Galaćanima 1-3
4. Galaćanima 4-6
5. Efežanima 1-6
6. Filipljanima 1-4
7. Kološanima 1-4

8. 1. Solunj. 1-5
9. 2. Solunj. 1-3
10. 1. Timoteju 1-6
11. 2. Timoteju 1-4
12. Titu i Filemonu
13. Hebrejima 1-3
14. Hebrejima 4-6

15. Hebrejima 7-9
16. Hebrejima 10-13
17. Jakov 1-3
18. Jakov 4-5
19. 1. Petrova 1-5
20. 2. Petrova 1-3
21. 1. Ivanova 1-2

22. 1. Ivanova 4-5
23. 2. i 3. Ivanova
24. Judina poslanica
25. Otkrivenje 1-3
26. Otkrivenje 4-6
27. Otkrivenje 7-9
28. Otkrivenje 10-12

29. Otkrivenje 13-15
30. Otkrivenje 16-19
31. Otkrivenje 20-22

ČITANJE BIBLIJE REDOM — JEDNO POGLAVLJE DNEVNO

LISTOPAD

1. Luka 12
2. Luka 13
3. Luka 14
4. Luka 15
5. Luka 16

6. Luka 17
7. Luka 18
8. Luka 19
9. Luka 20
10. Luka 21
11. Luka 22
12. Luka 23

13. Luka 24
14. Ivan 1
15. Ivan 2
16. Ivan 3
17. Ivan 4
18. Ivan 5
19. Ivan 6

20. Ivan 7
21. Ivan 8
22. Ivan 9
23. Ivan 10
24. Ivan 11
25. Ivan 12
26. Ivan 13

27. Ivan 14
28. Ivan 15
29. Ivan 16
30. Ivan 17
31. Ivan 18

STUDENI

1. Ivan 19
2. Ivan 20

3. Ivan 21
4. Djela 1
5. Djela 2
6. Djela 3
7. Djela 4
8. Djela 5
9. Djela 6

10. Djela 7
11. Djela 8
12. Djela 9
13. Djela 10
14. Djela 11
15. Djela 12
16. Djela 13

17. Djela 14
18. Djela 15
19. Djela 16
20. Djela 17
21. Djela 18
22. Djela 19
23. Djela 20

24. Djela 21
25. Djela 22
26. Djela 23
27. Djela 24
28. Djela 25
29. Djela 26
30. Djela 27

PROSINAC

1. Djela 28
2. Rimljanima 1
3. Rimljanima 2
4. Rimljanima 3
5. Rimljanima 4
6. Rimljanima 5
7. Rimljanima 6

8. Rimljanima 7
9. Rimljanima 8
10. Rimljanima 9
11. Rimljanima 10
12. Rimljanima 11
13. Rimljanima 12
14. Rimljanima 13

15. Rimljanima 14
16. Rimljanima 15
17. Rimljanima 16
18. 1. Korinćanima 1
19. 1. Korinćanima 2
20. 1. Korinćanima 3
21. 1. Korinćanima 4

22. 1. Korinćanima 5
23. 1. Korinćanima 6
24. 1. Korinćanima 7
25. 1. Korinćanima 8
26. 1. Korinćanima 9
27. 1. Korinćanima 10
28. 1. Korinćanima 11

29. 1. Korinćanima 12
30. 1. Korinćanima 13
31. 1. Korinćanima 14

POČECI SUBOTA U SRPNJU, KOLOVOZU I RUJNU 2024.

MJESTO	LISTOPAD				STUDENI					PROSINAC			
	4.10.	11.10.	18.10.	25.10.	1.11.	8.11.	15.11.	22.11.	29.11.	6.12.	13.12.	20.12.	27.12.
Beli Manastir	18.22	18.09	17.56	17.45	16.35	16.26	16.17	16.11	16.07	16.04	16.04	16.05	16.10
Biograd	18.35	18.23	18.11	18.01	16.51	16.43	16.35	16.29	16.25	16.23	16.23	16.25	16.29
Bjelovar	18.29	18.16	18.04	17.52	16.43	16.33	16.25	16.18	16.14	16.11	16.11	16.13	16.17
Borovo	18.21	18.08	17.56	17.44	16.35	16.25	16.17	16.11	16.07	16.04	16.04	16.05	16.10
Brač	18.31	18.19	18.07	17.56	16.47	16.39	16.31	16.26	16.22	16.19	16.19	16.22	16.26
Cres	18.39	18.26	18.14	18.03	16.53	16.44	16.36	16.30	16.26	16.23	16.23	16.25	16.29
Crikvenica	18.38	18.25	18.13	18.01	16.52	16.42	16.34	16.28	16.23	16.21	16.20	16.23	16.26
Čakovec	18.30	18.17	18.04	17.52	16.42	16.32	16.24	16.17	16.12	16.10	16.09	16.11	16.15
Dalj	18.21	18.08	17.56	17.44	16.35	16.25	16.17	16.11	16.06	16.04	16.03	16.05	16.09
Daruvar	18.27	18.14	18.02	17.50	16.40	16.31	16.23	16.16	16.11	16.09	16.09	16.11	16.15
Delnice	18.38	18.25	18.13	18.01	16.51	16.41	16.34	16.27	16.23	16.20	16.20	16.22	16.26
Dubrovnik	18.25	18.13	18.02	17.51	16.43	16.34	16.26	16.21	16.17	16.16	16.16	16.17	16.22
Dugi Otok	18.36	18.23	18.12	18.01	16.52	16.43	16.35	16.29	16.25	16.22	16.22	16.24	16.28
Đakovo	18.22	18.10	17.58	17.46	16.36	16.26	16.19	16.12	16.08	16.05	16.05	16.07	16.11
Garešnica	18.29	18.16	18.04	17.52	16.43	16.33	16.25	16.19	16.14	16.11	16.11	16.13	16.17
Gospić	18.35	18.23	18.11	17.59	16.50	16.41	16.33	16.27	16.23	16.20	16.20	16.22	16.26
Grubišno Polje	18.27	18.14	18.02	17.50	16.40	16.31	16.23	16.16	16.11	16.09	16.09	16.11	16.15
Hvar	18.32	18.19	18.08	17.57	16.48	16.40	16.32	16.26	16.22	16.20	16.20	16.22	16.26
Ilok	18.19	18.06	17.53	17.42	16.32	16.23	16.15	16.08	16.04	16.01	16.01	16.03	16.07
Karlovac	18.34	18.21	18.09	17.57	16.47	16.38	16.30	16.23	16.19	16.16	16.16	16.18	16.22
Knin	18.31	18.19	18.07	17.56	16.47	16.38	16.30	16.24	16.20	16.17	16.17	16.20	16.23
Koprivnica	18.29	18.16	18.03	17.51	16.41	16.31	16.23	16.16	16.11	16.09	16.08	16.11	16.14
Korčula	18.29	18.17	18.05	17.55	16.46	16.37	16.30	16.25	16.20	16.19	16.19	16.21	16.25
Kornat	18.35	18.23	18.12	18.01	16.52	16.43	16.35	16.29	16.25	16.23	16.23	16.25	16.29
Krapina	18.33	18.20	18.07	17.55	16.45	16.35	16.27	16.20	16.16	16.13	16.13	16.14	16.19
Križevci	18.30	18.17	18.04	17.52	16.42	16.32	16.24	16.17	16.13	16.10	16.10	16.11	16.16
Krk	18.38	18.25	18.13	18.02	16.52	16.43	16.35	16.28	16.24	16.22	16.21	16.23	16.27
Kutina	18.29	18.17	18.04	17.53	16.43	16.34	16.25	16.19	16.14	16.12	16.12	16.14	16.18
Lastovo	18.31	18.19	18.08	17.57	16.48	16.40	16.32	16.27	16.23	16.21	16.22	16.23	16.28
Lipik	18.27	18.14	18.02	17.50	16.41	16.31	16.23	16.17	16.12	16.10	16.10	16.11	16.16
Lošinj	18.39	18.26	18.14	18.03	16.54	16.44	16.37	16.31	16.26	16.24	16.24	16.26	16.30
Makarska	18.28	18.16	18.05	17.54	16.45	16.36	16.29	16.23	16.19	16.17	16.17	16.19	16.23
Maruševac	18.31	18.17	18.05	17.53	16.43	16.33	16.25	16.18	16.13	16.10	16.10	16.12	16.16
Metković	18.27	18.15	18.04	17.53	16.44	16.35	16.28	16.22	16.18	16.16	16.16	16.18	16.22

POČECI SUBOTA U SRPNJU, KOLOVOZU I RUJNU 2024.

MJESTO	LISTOPAD				STUDENI					PROSINAC			
	4.10.	11.10.	18.10.	25.10.	1.11.	8.11.	15.11.	22.11.	29.11.	6.12.	13.12.	20.12.	27.12.
Mljet	18.28	18.16	18.05	17.54	16.45	16.37	16.29	16.24	16.20	16.18	16.18	16.20	16.25
Našice	18.23	18.10	17.58	17.46	16.37	16.27	16.19	16.13	16.08	16.05	16.05	16.07	16.11
Nova Gradiška	18.26	18.14	18.01	17.50	16.40	16.31	16.23	16.16	16.12	16.10	16.09	16.11	16.15
Novska	18.29	18.16	18.04	17.52	16.43	16.33	16.25	16.19	16.14	16.12	16.11	16.14	16.17
Opatija	18.38	18.26	18.14	18.02	16.52	16.43	16.35	16.28	16.24	16.22	16.21	16.23	16.27
Osijek	18.22	18.09	17.56	17.45	16.35	16.26	16.17	16.11	16.07	16.04	16.04	16.06	16.10
Otočac	18.35	18.23	18.11	17.59	16.50	16.41	16.33	16.26	16.22	16.20	16.20	16.22	16.26
Pag	18.36	18.23	18.11	18.00	16.51	16.41	16.34	16.28	16.23	16.21	16.21	16.23	16.27
Pakrac	18.27	18.14	18.02	17.50	16.41	16.31	16.23	16.17	16.12	16.10	16.09	16.11	16.16
Pelješac	18.28	18.16	18.05	17.54	16.45	16.37	16.29	16.24	16.20	16.18	16.18	16.20	16.24
Petrinja	18.31	18.18	18.05	17.54	16.44	16.35	16.27	16.20	16.16	16.13	16.13	16.15	16.19
Ploče	18.28	18.16	18.04	17.53	16.44	16.35	16.28	16.22	16.19	16.16	16.17	16.19	16.23
Poreč	18.42	18.29	18.17	18.05	16.56	16.46	16.38	16.32	16.28	16.25	16.25	16.27	16.31
Požega	18.26	18.13	18.01	17.49	16.40	16.30	16.22	16.16	16.11	16.08	16.08	16.10	16.14
Pula	18.42	18.29	18.17	18.06	16.56	16.47	16.40	16.33	16.29	16.26	16.26	16.28	16.32
Rab	18.38	18.26	18.13	18.02	16.53	16.44	16.36	16.29	16.25	16.23	16.23	16.25	16.29
Rijeka	18.38	18.26	18.13	18.02	16.52	16.43	16.35	16.28	16.23	16.21	16.21	16.23	16.27
Rovinj	18.42	18.29	18.17	18.05	16.56	16.46	16.38	16.32	16.28	16.25	16.25	16.27	16.31
Sinj	18.31	18.19	18.07	17.56	16.47	16.38	16.31	16.25	16.21	16.19	16.19	16.21	16.25
Sisak	18.31	18.17	18.05	17.54	16.44	16.35	16.26	16.20	16.16	16.13	16.13	16.15	16.19
Slatina	18.26	18.13	18.01	17.49	16.39	16.29	16.21	16.15	16.10	16.08	16.07	16.10	16.13
Slavonski Brod	18.23	18.11	17.58	17.47	16.37	16.28	16.20	16.13	16.09	16.07	16.07	16.08	16.13
Slunj	18.34	18.22	18.09	17.58	16.48	16.38	16.31	16.24	16.20	16.17	16.17	16.19	16.23
Split	18.31	18.19	18.08	17.57	16.48	16.39	16.32	16.26	16.22	16.20	16.20	16.22	16.26
Šibenik	18.35	18.23	18.11	18.01	16.51	16.43	16.35	16.29	16.25	16.23	16.23	16.25	16.29
Varaždin	18.30	18.17	18.04	17.52	16.42	16.32	16.24	16.17	16.13	16.10	16.10	16.11	16.16
Vinkovci	18.22	18.09	17.56	17.45	16.35	16.26	16.18	16.11	16.07	16.04	16.04	16.06	16.10
Virovitica	18.26	18.13	18.01	17.49	16.40	16.30	16.22	16.16	16.11	16.08	16.08	16.10	16.14
Vis	18.32	18.20	18.09	17.58	16.49	16.40	16.33	16.28	16.23	16.21	16.22	16.23	16.28
Vukovar	18.21	18.08	17.56	17.44	16.35	16.25	16.17	16.11	16.06	16.04	16.04	16.05	16.10
Zadar	18.35	18.23	18.11	18.00	16.51	16.41	16.34	16.28	16.24	16.22	16.22	16.23	16.28
Zagreb	18.33	18.20	18.08	17.56	16.46	16.37	16.28	16.22	16.17	16.15	16.14	16.17	16.20
Županja	18.22	18.09	17.57	17.46	16.36	16.26	16.19	16.12	16.08	16.05	16.05	16.07	16.11

(Vremena u ovoj tablici navedena su po zimskom računanju)

Posredničke molitve

Moj molitveni popis:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Moja molitvena iskustva:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

“Dio je Božjeg plana da nam kao odgovor na molitvu vjere dade ono što nam ne bi dao da Ga nismo molili.” (Ellen G. White, *Velika borba*, str. 415) “Razvijajte naviku da razgovarate sa Spasiteljem. ... Neka se vaše srce uvijek diže u tihoj molitvi za pomoć, za svjetlost, za snagu, za mudrost. Neka svaki vaš dah bude molitva.” (Ellen G. White, *Služba liječenja*, str. 328)

